

Poslední Léta
Nejsvětější Panny Marie
na světě.



Na základě originalu francouzského
upravil

Dr. Martin Říha,
biskup.

Druhé, opravené vydání.

Schválením nejdůstojnějšího biskupského Ordinariatu
v Budějovicích.



V Praze 1887.

Nákladem knihkupectví Cyrillo-Methodějského
(G. Franc.).

Cena 1 zl.

Tiskem Cyrillo-Methodějské knihtiskárny (J. Zeman a spol.).

Předmluva.

⑧ posledních létech Rodičky Boží, nejblahoslavenější Panny Marie na světě, jen pramálo zpráv zaručených se nám dostalo. Písmo sv. vypravuje ve Skutcích apoštolských I, 14., že nejsvětější Matka Páně po nanebevstoupení Ježíše Krista přítomna byla ve Večeřadle se svatými apoštoly, na modlitbách trvajíc, a s nimi příští Ducha svatého očekávajíc.

Tať jest nejposlednější bezpečná zpráva o Rodičce Boží. Kolik let ještě potom Matka Páně na světě žila, nedá se na základě sporého a různého podání určitě zjistiti.

Učený Jesuita Suarez hájí mnohými důvody mínění, které velmi hodnověrné zdá se býti, že Rodička Boží věku okolo sedmdesáti let na světě se dočkala, a že roku 52. po narození Krista Pána sladce zesnula a na nebe vzata byla.

Jak asi plynula poslední léta Rodičky Boží na tom světě? Odpověď na otázku tu dávají následující úvahy, které ve světle svaté víry ko-

nané, zajisté potěší nábožné ctitele nejsvětější Matky Páně, a poskytnou jim pobožné čtení a rozjímání pro každý den měsíce května.

V Budějovicích ve svátek sv. Josefa, Pěstouna Páně 1885.

M. Ř.

Předmluva k druhému vydání.

Uveřejňuje tiskem spis »Poslední Léta nejsvětější Panny Marie na světě« u vydání novém připomínám, že nemám příčiny, abych při jednotlivých rozjímáních něco podstatného změnil aneb přepracoval, avšak žádám čtenářů, zbožných ctitelů Rodičky Boží, aby spis ten vícekrát než jednou zvolna a bedlivě četli a do trvalého uvažování o jeho obsahu se zabrali, neboť mám za to, že tím způsobem bohatého požitku duchovního účastni budou.

V Budějovicích na den Všech Svatých 1886.

M. J. Ř.

1. května.

Maria Panna při nanebevstoupení Páně.

Pán Ježíš chtěje usvědčiti svatých apoštolův o tom, že skutečně a opravdově z mrtvých vstal, zůstal ještě čtyřicet dní na zemi se svými milými apoštolý, zjevoval se jim, jedl s nimi, a rozmlouval s nimi o království božím. (Sk. apošt. 1.)

Přiblížil se den čtyřicátý, a Kristus Pán se-zval kolem sebe všechny své miláčky, a vyvedl je na horu Olivetskou, na tutéž horu, kdež před nedávnem krví se byl potil, a v hrozných úzkostech a smrtelných bolestech úpěnlivě k Otci svému se modlil. Zde, na hoře Olivetské zdvihl svaté ruce své k nebi a žehnal všechny tu přítomné přátely své, a mezi tím, co je nejsvětější pravice jeho žehnala, obklopil ho jasný a světlý oblak, a On jím zastřen jsa, vznášel se vzhůru k výšinám nebeským, mizel víc a více před očima svatých apoštolův, až konečně v dalekých, nedohledných krajích i nejposlednější znaménko posvátného oblaku se ztratilo.

Když tu svatí apoštolové vzhůru k výšinám nebeským hleděli a nepohnutě na místě stáli, uká-

zali se jim dva andělové v bílých rouchoch odění a pravili jim: „Muži Galilejští, proč zde stojíte, hledíce do nebe? Tento Ježíš, kterýž vzat jest od vás do nebe, tak přijde, jakž jste ho viděli jdoucího do nebe. (Skut. apošt. 1.)

Jisto jest, že nebyli pouze jen svatí apoštolové na hoře Olivetské při té převelebné události, nýbrž vedlé neviditelné družiny duší, které byly vykoupeny, a kolem Ježíše Krista se shromáždily, byli tam také milovaní učenci Ježíše Krista, svaté ženy a Maria, Matka Páně. Tak vysvítá ze slov písma svatého.

Dle vypravování sv. Lukáše byly tytéž osoby, které do Večeřadla vstoupily, také na hoře Olivetské. Oni se vrátili do Jerusalema, a trvali všichni na modlitbách s ženami i s Marií, Matkou Ježíšovou. (Skut. apošt. 1, 4.)

Z toho jest patrné, že Rodička Boží byla přítomna, když Kristus Pán na hoře Olivetské na nebe vstupoval — a to bylo také spravedливо, neboť nejsvětější Matka Páně viděla na potupném dřevu kříže umíratí Synáčka svého a protož zasloužila patřiti na jeho vítězoslávu. Nanebevstoupení Pána Ježíše bylo oslavení jeho člověčenství, té přirozenosti, kterou měl z těla Marie Panny, Matky své. Syn Boží učiněn byv člověkem, skryl ve své lidské přirozenosti jako v nádobě křehké světlo podstatné svého božství, on se objevil chudý

a pokorný, aby začal dílo vykoupení lidského. On vydal tělo své do rukou mučitelů, podstoupil smrt, a dal se v poníženosti své do hrobu položit. Dále ani nemohlo dostoupiti usmírování a obětování Krista Ježíše za hříchy naše. On sebe samého za nás zmařil, a tu, kde Pán ponížením svým nej-pokornějším vykoupení naše dokonat, mělo počítí jeho a naše oslavení s ním.

V den z mrtvých vstání ukázal svým učeníkům oslavené, vzkříšené tělo své v jasnosti, jemnosti a bezbolestnosti, v den svého radostného nanebevstoupení ale ukázal jim přirozenost lidskou ve slávě nebeské, již má nyní sedě na pravici Boha Otce, a zabezpečil tím způsobem podobnou slávu v nebesích miláčkům svým vyvoleným, kteří budou žítí tak jako on na světě žil.

Byli-li sv. apoštolové prevelikou radostí oblaženi při nanebevstoupení Páně, čím větší musila býti radost Nejsvětější Matky Boží, neboť toho nesmíme nikdy s mysli spustiti, že Maria Panna byla Matkou Ježíše Krista, jenž na nebesa vstoupil a že z jejího těla vyšlo zářné a jasné tělo Nejsvětějšího Spasitele. Maria Panna takořka v těle Ježíše Krista vstoupila na nebe, sláva Pána Ježíše byla a jest její slávou, a protož díky vzdávajíc Bohu Otci, jehož nejsvětější vůli byla porozuměla, a jenž Synáčka jejího a Syna svého do nebeské slávy zpět volal, nenaříká a nepláče, nýbrž jest

plná radosti a blaženosti nad vítězoslávou jeho. Dlouho a dlouho sužoval bezbožný svět Synáčka jejího — ustavičně zloba lidská hledala bezživotí jeho, i do jejího Srdce vráželi nepřátelé jeho ostrý meč bolestný, až pak na hoře Kalvarii ho usmrtili a nejsvětější krev jeho do poslední krůpěje prolili. — A hle! na hoře Olivetské není žádné nepřátelské ruky, všecka zloba ďábelská zmizela, není tu meče bolestí, není tu hořkostí hory Kalvarie. Na hoře Olivetské nikdo se Kristu Pánu nerouhá, nikdo ho netupí, nepronásleduje, nikdo nebičuje, nikdo korunou trnovou netrýzní, nikdo svatých rukou a nohou jeho provazy nesvazuje, nikdo ho nekřížuje.

Maria Panna, dříve v hlubokém moři bolesti pohřížená, jest nyní proudem blažených radostí poponášena. Ona vidí Synáčka svého v nestíhlé kráse a jasnosti, vidí, jak velebně se vznáší k otevřenému nebi a jak přecisté tělo jeho v sluneční záři k Otci nebeskému jest neseno — to tělo, kteréž ze života jejího panenského na sebe byl vzal, a v němž jako ve svatostánku, všemohoucí rukou svou utvořeném, přebýval.

Maria Panna vidí, jak Otec nebeský ctí a slávou korunuje Synáčka jejího, jak andělové se mu koří, a jak ji Královnou nazývají. Čeho nejsvětější Matka Páně pro svého znejmilejšího Synáčka žádala, co mu přála, toho mu udělil v nej-

svrchovanější míře Otec nebeský. Ježíš Kristus nyní jest živ a králuje tam s Bohem Otcem a s Duchem svatým Bůh na věky.

Nebylo šťastnější a radostnější slavnosti pro Rodičku Boží a pro jejího nejsvětějšího Syna nad slavnost, která nanebevstoupením Páně se nazývá.

II. Písmo sv. vypravuje, že svatí apoštolové vzhůru k nebi hleděli za Ježíšem Kristem, a že když i zrakům jejich byl zmizel, ještě hlava jejich a oko jejich k nebeským výšinám pozdviženy byly, oni tu stáli nepohnuti a jako u vytržení.

S výšin nebeských byli posláni dva andělé, aby je k sobě přivedli, je potěšili a domů odeslali. U větším vytržení však byla Rodička Boží, neboť Srdce její mateřské zalétalo až k posledním výšinám nebeským za nejmilejším Synáčkem, ona by byla ráda cela s tělem i s duší s Kristem Ježíšem se spojila, neboť od toho času, co Matkou Ježíše Krista se stala, přelévalo se Srdce její do nejsvětějšího Srdce Ježíšova, oba jeden a týž žili život.

Zdálo by se, že, když Kristus Pán již v nebesích přebývá, není třeba, aby Matka Páně zde na zemi život trávila, že nemá žádné již úlohy na tomto světě.

Poněvadž životem jí byl Kristus Ježíš, ziskem byla jí smrt, spěla duše její jen po cestách, které

k výšinám nebeským se táhly, a pronikala oblaky, volajíc se svatým apoštolem: „Žádám si rozdělení byti, a byti s Kristem mým“. Avšak jedna věc přece zadržovala Marii Pannu na tomto světě, a sice vůle Krista Ježíše. Často oznámil jí Ježíš Kristus, že toužebně toho žádá, aby po jeho odchodu na světě ještě zůstala, a zde při zakládání Církve svaté pracovala, aby apoštolům jeho pomáhala. Tato vůle Syna Božího byla jí nad každý příkaz příkazem nejsvětějším.

Rodička Boží poznala, že účastenství jejího při zakládání Církve sv. bude třeba, že věřící jako její dívky vstupovati budou do království božího a takto znajíc vůli Nejvyššího posvěcovala dílu tomu všechny síly své, a věnovala se mu se vší vroucností. Jako v Nazaretu pokorně vyznala, že jest dívka Páně, tak i nyní v Jerusalemě přijala s ponížeností a pokorou, co jí skrze milost boží vnuknuto bylo.

Okamžiky na hoře Olivetské byly pro svaté apoštoly velmi vážné a dojemné — střídaly se v nich duších myšlenky radostné, brzy ale dost starostné a i trudné. Oni doprovodili Ježíše Krista k hranicím věčných krajů nebeských, a stáli na hoře Olivetské jako dívky osamělé, otce svého zbavené, opuštěné. Nyní spočívala na ramenou jejich veškerá tíže starostí a odpovědností. To však vedlo je k tomu, aby mezi sebou utvrdili svazky vespolečné

lásky bratrské, aby se zavázali, že vespolek sobě budou pomáhati, že budou jedna mysl, jedna duše, jedno srdce, a že jen jedinký cíl vytknou veškeré práci své — totiž že budou pracovati s celou silou pro čest a slávu nejmilejšího Pána Ježíše, a že budou hotovi i duší svých za něho položit.

Ovšem, že odešel jim Ježíš Kristus, a že již více ho nespatrií, avšak oni vědí, ke komu mají jíti nyní, kdo jim po Ježíši Kristu jest zde na světě nejbližší, a kdo jim jest nejdražší?

Hle! tvář milostná Matky Páně září jim u převeliké dobrotě a lásce; jako když zlaté slunce zapadne, krásné hvězdy na nebi se objeví, a v mrákotné temnotě jasně svítí, tak i Maria Panna, když Kristus Pán na nebe byl vstoupil, počíná u velebné jasnosti zasmušilé mysli sv. apoštolův osvěcovati, a oni počínají jejím světlem osvětleni jsouce chápati víc a více, že Maria Panna jest jim zůstavena za Matku, kteréž s dětinskou láskou sloužiti mají. Svatí apoštolové poznávají nyní, že Maria Panna jest živý Obraz Ježíše Krista, že jest věrné Zrcadlo ctností jeho, Ozvěna hlasu jeho, Slovo lásky a tajemství jeho, nyní rozumějí tomu, že milosrdenství, něžná láska a dobrota Ježíše Krista dostaly se do jejího Srdce mateřského.

Maria Panna jest svatým apoštolům jako druhý Pán Ježíš. Ona má v sobě jeho krev, ona má jeho smýšlení a jeho milosti, a protož scházejí a shro-

mažďují se kolem Rodičky Boží, vinou se k ní přátelsky, a každý chce jí vyznati, že k ní v srdci svém chová nejsvětější úctu a lásku.

Již jest čas, aby všichni opustili horu Olivetskou a vrátili se do Jerusaléma, neboť tak jim Pán přikázal. Jdou tedy dolů; Marie Panna kráčí vedle miláčka Páně svatého Jana, on jest mladší syn její, a zastupuje božského Syna jejího, neboť ještě zaznívají v Srdci jejím slova Krista Ježíše, kteráž zvolal vise na kříži: Ženo! hle syn Tvůj, a již se vyplnila svatá vůle umírajícího Spasitele: Maria jest Matkou sv. Jana. On učiní vše pro nejsvětější Rodičku Boží, on ji bude střežiti a o ni se starati. A jest-liže hned po úmrtí Pána Ježíše s hory Kalvarie bolestnou Matku Páně do Jerusaléma ochotně a něžně vedl, tím ochotněji a něžněji vede ji nyní s hory Olivetské do domu svého.

Po nanebevstoupení Páně modlili se společně svatí apoštolové devět dní až do rána dne desátého, kdež jim okolo hodiny deváté byl Duch sv. seslán.

Jak sv. Lukáš vypravuje, byla s nimi Maria Panna, Matka Ježíše Krista.

Kdož by mohl pochybovati, že Rodička Boží při té první devítidenní pobožnosti za Církev sv. se modlila, a že modlitbami svými více nežli sv. apoštolové vyprosila?

A tak bylo hned od počátků nejprvnějších — Předobrotivý Otec nebeský ustanovil, aby všechny modlitby katolické Církve s modlitbami Rodičky Boží spojeny se konaly.

Maria Panna přispěla velmi vydatně svými modlitbami a svým společenstvím k tomu, aby srdce svatých apoštolů bylo náležitě připraveno k přijetí Ducha svatého.

A tak bude po všechny časy. Kdo bude chtít za osvětlení Ducha svatého prositi, neopomene zároveň také prositi nejsvětější Matku Páně, aby s ním se modlila za dary Ducha sv.

A co by mohlo spasitelného a poučného pro nás vyplynouti z vypravování o přeradostném nanebevstoupení Páně? Asi toto.

Někdy připouští Bůh, že nějaká událost neočekávaná najednou dotkne se života našeho a že mnoho se před námi změní. Ztratíme nenadále toho, ježž jsme milovali, a jenž láskou zahříval a blažil srdce naše, a jenž radou svou řídil slabý rozum náš a posiloval mdlou vůli naši. Děje se nám tak, jako Rodičce Boží, kteráž na obě hory vstoupila, napřed na horu Kalvarii, pak na horu Olivetskou.

Co máme činiti? Nejlépe učiníme, odevzdáme-li se zcela nejsvětější a nejdobrotivější vůli Páně. Ať jsme kdekoli, všude máme Boha milovati, všude pro Boha trpěti, všude bližním svým skutky

milosrdenství prokazovati. Všude jest možno pro Boha se obětovati, a z každého místa vede cesta do nebeského ráje. Což na tom, že nás Bůh tu aneb tam postavil, že nás tam aneb jinam posílá? Zpomeňme na Matku Páně, a upomínka ta dá nám síly při těžkých zkouškách našich, přijmeme to, co nám za povinnost uloženo bylo, s celým srdcem. Jedno a to nejpotřebnější jest, abychom v životě svém naplnili nejsvětější vůli Páně. Sebe zapíratí, sebe obětovati, sebe se zříkati, vůli svou vůli Páně odevzdávati, jak nám Maria Panna při nanebevstoupení Páně ukázala, to vše dává pečeť dokonalosti životu křesťanskému.

Modlitby své však vždy tak zařídme, aby Matka Páně s námi a za nás se modlila a pak nás Duch sv. jistě potěší a osvítí, a ukáže nám cestu pravou a spasitelnou.

Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko!

Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Zdravas Maria. Sláva Otci i Synu i Duchu sv. atd.

Duše všech věrných zemřelých skrze milosrdenství Boží ať odpočívají v pokoji. Amen.

2. května.

Panna Maria při seslání Ducha svatého.

Když desátého dne po nanebevstoupení Páně Duch sv. apoštolům byl seslán, byla s nimi také pospolu Matka Páně.

Ačkoliv Pán Ježíš světu vykoupenému Ducha sv. zasloužil a přislíbil, přece mnozí učitelové církevní se domnívají, že Matka Páně seslání Ducha sv. urychlila a vroucími modlitbami svými je dokonala. Možno tak tvrditi — neboť Maria Panna přitáhla v Nazaretu nevyrovnatelnou čistotou svou Slovo Boží na zem, a co tisícům let se nepodařilo, to jí jediné bylo dáno, a tak možno říci, že i Duch sv., Utěšitel božský za příčinou vroucích modliteb jejích tak brzy na svět byl poslán.

Maria Panna byla plností Ducha sv. ve Večeřadle obdařena *), a z jejího přechistého Srdce rozlévaly se proudy milosti Ducha sv. po Církvi boží. Zbožný Olier praví takto: Jako synové vladařů rozdávají dary svým poddaným, když vládu nastoupili, tak i Pán Ježíš vstoupiv na nebesa, po-

*) Večeřadlo jest ona památní síň, kde svatí apoštolové s Kristem Ježíšem při poslední večeři beránka velikonočního požívali, a kde Pán Ježíš Nejsvětější Svátost oltářní ustanovil.

sadiv se na pravici Boha Otce a přijav vládu a moc na nebi i na zemi, rozdal nejprve apoštolům svým dary Ducha svatého: A protože dílem za tím účelem, dílem i na rozkaz Pána Ježíše shromáždili se sv. apoštolové a učeníci Páně v Jerusalemě s nejsvětější Matkou Páně a s některými svatými ženami a zde se modlili společně, chválíce a oslavující jméno Páně, a očekávající příští Ducha sv.

Maria Panna byla také uprostřed shromážděných, stála v čele jich a řídila ten svatý sbor, povýšena jsouc nad všechny apoštoly.

Ačkoliv Pán Ježíš Marii Pannu k večeři poslední nepovolal, a jí nesvěřil zevně obětovati nejsvětější Oběti, ačkoliv neuvedl jí do řádu kněžství Melchisedechova, nicméně učinil tolik, že Nejsvětější Matka Boží stala se Matkou všech věřících, a Maria Panna péči svou materskou hned v té síni, kde byl Duch svatý seslán, mezi svaté apoštoly ukázala, nebo z plnosti svých milosti jim jako svým svěřeným dítkám dary rozdávala.

V den seslání Ducha sv. obdržela Rodička Boží dary Ducha sv. v nejsvrchovanější míře, kdežto každý sv. apoštol, od sv. Petra počínaje, míru odměřenou obdržel.

Pán Ježíš učiniv matku svou milosti plnou, dokaváde s ní na světě přebýval, nezbavil jí té svrchované míry milostí svých, když se světa ode-

šel a na nebesa vstoupil. Jako Bůh Otec dal Synu svému vše, co v sobě měl, a co mohlo dáno býti, tak i Syn boží dal Matce své to, co by přijati mohla, a učinil pro ni vše, co jen učiněno býti mohlo, a protož ona jest schránkou bohatství darů a pokladů božích, a z pokladů těch bere veškerá Církev Páně.

Bylo to v den Letnic již po třetí, co Duch sv. na Nejsvětější Pannu byl sestoupil. Prvně přijala Rodička Boží Ducha sv. v den svého neposkvrněného Početí; tehdaž byla Rodička Boží učiněna nejdokonalejším dílem stvoření Božího. Duše její byla znamenitou a zvláštní milostí posvěcena, a učinila Rodičku Boží dcerou Boha Otce, celou krásnou, jedinou přítelkyní Boží.

Maria Panna trvala v této zvláštní milosti od kolébky své až do času Nazaretského Zvěstování — byla to milost panenství, milost lásky Boží nejdokonalejší, milost svaté skrytosti a svatého mlčení, milost modlitby a rozjímání, byla to první zář červánek ranních, které se třpytily nad lilií israelskou, jež rostla v zavřené zahradě ženicha, a odtud přenesena byla do síní chrámu Jerusalemského.

Podruhé sestoupil Duch sv. na Rodičku Boží v den Zvěstování v Nazaretu, a tu ji naplnil milostí, kteráž ji učinila Matkou Boží, Matkou Ježíše

Krista. Ona počala Spásitele, zůstavši vždy Pannou bez porušení.

Ta milost, která Rodičce Boží v den Zvěstování udělena byla, vykrášlila Marii Pannu na duši, učinila ji hodnu, aby posluhovala jako Matka Ježíši Kristu, a uzpůsobila ji, aby konati mohla svatě všechny služby, které jí mateřská důstojnost prikazovala.

V den Letnic byla Maria Panna po třetí navštívena od Ducha sv., a tenkrát obdržela milost býti Matkou křesťanů, to jest obdržela svatou vroucí lásku mateřskou, milovati sv. apoštoly, utvrzovati je v horlivosti a získati nových.

Když Pán Ježíš z mrtvých vstal, obíral se jedině se sv. apoštoly, dal jim moc udělovati všechny svátosti a opatřil je potřebnými milostmi k úřadu apoštolskému, k zakládání a rozšiřování Církve sv. V den seslání Ducha sv. roznítil se v Rodičce Boží obzvláštní oheň Boží, a ona přijala Ducha světla a síly, Ducha moudrosti a rady, Ducha horlivosti a hojnosti duchovní, z níž se roditi měly duchovní dítky svaté Církve, a z níž měly vážiti pravidla, jak by po cestách dokonalosti evandělické kráčeti měly.

Maria Panna obdržela Ducha sv. v památné síni Jerusalemské viditelně a zjevně. Všichni přítomní ohlíželi se na Matku Páně a viděli na hlavu její padati, a nad ní se vznášeti mohutný plamenný

jazyk, překrásnou zář Ducha sv. Všem tehdy přítomným vstoupilo na mysl a do srdce, že Maria Panna jest Matkou všech křesťanů, všech věřících. Duch sv. posvětil nejblahoslavenější Matku Páně, zmocnil ji, oprávnil ji, aby řídila a spravovala veškerou Církev sv.; Maria Panna začala ihned pracovati s Církví Páně o tom, aby se v ní na všech stranách rozmáhalo posvěcování, aby jak pastýřové duchovní, tak i veškeré stádo z ovčince Ježíše Krista víc a více pod její ochranou mateřskou se posvěcovali.

II. Z toho trojího posvěcení Marie Panny od Ducha sv. poučení nám plyne, jakým způsobem Duch sv. i naše duše posvěcuje.

Církev sv. nazývá Ducha sv. světlem slunce a pramenem vody spolu. On spojuje obé dle vlastností, jak je na slunci a vodě poznáváme. Vstupme z rána do síně, do níž vnikají ranní paprskové sluneční, ona bude dost osvětlena, vstoupíme-li tam později, bude světlo v síni té jasnější, a vstoupíme-li tam o polednách, bude světlo její ještě krásnější a zářnější.

Pramen vody, jenž z úkrytu a hlubin země se prýští, plíží se nízko z počátku po rovině a táhne se dále a dále mohutněji, až později se vzdmůže, a teče proudem jako potok a řeka.

Tak činí Duch sv. ve sv. Svátostech křtu, bířmování a svěcení kněžstva, a čím více slunce

milosti boží v duši naší postupuje, tím více světla nám přibývá, a čím více voda milosti boží v duši naší se rozlévá, tím větší jest proud její.

Podobně jako světlo, tak i Duch sv. nás osvětluje, zahřívá a zúrodnuje, a jako voda nás očišťuje, občerstvuje, napájí a nás poponáší, tak činí i Duch sv.

Každému křesťanu jest dána milost dle stavu duše jeho a dle povolání jeho. Pokřtěný člověk, jenž prvníkrát Ducha sv. přijal, nabývá milosti života nadpřirozeného, jest obdařen světlem, kteréž mu svítí, aby patřiti mohl na věci světa neviditelného, na Boha, na anděly, na svaté, na duši svou, na Církev, nebe, peklo a očistec. Sv. křest jest pro něho jako živá voda, kteráž ho celého poponáší na povrchu duchovního života. Duch sv. obdařuje ho svatým vnuknutím, svatou touhou, a pomáhá mu, aby Boha nade všecko a bližního jako sebe sama miloval.

Sv. biřmování jest druhé vylití Ducha sv. na člověka křesťana. Křesťan nabývá síly statečné k boji, a dána mu bývá zbraň potřebná, aby odolati mohl nepřítelům spásy, a zvítěziti nad nimi. On jest posílněn milostí boží, aby na sobě ukazoval a jevil ctnosti Ježíše Krista.

Ohledně svátosti svěcení kněžstva možno říci, že jest to třetí zvláštní vylití Ducha sv. Jáhen přijímá Ducha sv., aby oprávněně hlásati mohl

učení Ježíše Krista, kněz, aby mohl zázračným slovem svým zavolati Ježíše Krista na oltář a podat jej jako pokrm věřícím; biskup, aby řídil stádo sobě svěřené. Ještě dále děje se vylévání Ducha sv. — On sestupuje na nejvyššího biskupa papeže, aby ho učinil způsobilým u řízení veškeré Církve sv.

Duch sv. vylévá se na křesťany vůbec, a svobodnou vůli jejich posiluje k dobrému.

Křesťané mohou Duchu sv. odpírati, ze srdce svého Ducha svatého zapuzovati, mohou však též s ním působiti, a dílo spasení svého s ním konati. Tím stávají se jejich skutky hodnými zásluhy nebeské.

Nikdy nedostoupíme v milosti boží té výše, na níž Rodička Boží byla vyzdvižena, avšak již také první milost naše může v nás víc a více růsti a se rozmáhati, budeme-li jen věrně s Duchem sv. spoluúčinkovati.

Jako Maria Panna, tak i my máme každodenně opětovati: Staniž mi se podle slova tvého! a tak dobře máme věděti, co jest to býti věrným Duchu sv. Při tom utíkejme se k Marii, k té studnici milostí vod živých, klaňme se s ní Duchu sv., jenž ji učinil studnicí života božského, važme živé vody z toho požehnaného pramene, napojme se z přehojného proudu jeho, a tak budeme bohatými na dary Ducha sv., a čím více těžiti budeme

s dary obdrženy, tím více zrostou a rozhojní se v nás darové tito.

Když Rodička Boží podruhé v Nazaretě obdržela Ducha sv., pěstovala s nevyrovnatelnou věrností první milost svou, totiž milost Neposkvrněného Početí; když pak ve Večeřadle Jerusalemském stala se Matkou veškeré Církve, pracovala v ní ta převeliká milost, kterou prvně i po druhé v Nazaretě byla obdržela. A tak na nás jest, abychom byli věrnými, abychom ustavičně s milostí boží spolupůsobili, chceme-li mnoho darův a nových milostí od Ducha sv. obdržeti.

Chceme-li nové milosti obdržeti, zužitkujme těch milostí, které nám dříve již byly uděleny, a čím více se vynasnažíme u věrnosti, tím hojnější bude štědrost Ducha sv. Užívejme dobře těch pokladů milosti boží, které nám k vůli povolání našemu byly uštědřeny, oživujme milosti Ducha sv., kterých jsme se účastni stali na křtu sv. a při svatém biřmování, pak můžeme býti velikými svatými.

Jsouce věrni v tom, čím dle vůle Páně jsme a co máme, nehledejme jiného štěstí a jiné blaženosti, o to jediné pečujme, abychom s milostí boží na tom světě věčné blaženosti sobě zasloužili. „Mnozí říkají: kdož ukáže nám dobré věci“, tak praví žalmista Páně: Znamenáno jest nad námi světlo obličeje tvého, Hospodine, tak odpovídá týž

sv. žalmista. Což znamená: Hospodine, ty jsi vzhledl na nás milostí svou a dal jsi nám radost do srdce našeho. Žalm 4, 6. 7.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

3 května.

Maria Panna a sv. Jan, syn její.

V den Letnic byla Rodička Boží od Ducha sv. posvěcena za Matku veškeré rodiny Ježíše Krista, čili za Matku Církve sv. Toto učení o Rodičce Boží, jakožto o Matce všech věřících křesťanů jest založeno na velmi pevném základě, a zbožní učitelové církevní objasňují s velikým důmyslem pravdivost jeho, odvolávající se hlavně k dějům, které se staly na hoře Kalvarii při smrti Ježíše Krista.

Když Pán Ježíš na kříži umíraje Matku svou a učeníka milovaného spatřil, ani stáli u kříže jeho, pravil Matce své: Ženo, hle syn tvůj! pak řekl učeníku svému: Hle, Matka tvá!

Od té chvíle přijal sv. Jan, učeník Páně, Marii Pannu za svou do domu svého. Tato slova jsou nejhlavnější událostí v dějinách vdovství Nejsvětější Matky Páně a dávají světlo podivuhodné k osvětlení posledních let života Matky Páně.

Mateřství Rodičky Boží jest dle slov učného a zbožného Suaréza, převelebné dílo Boží, a sice počítá se mezi třemi nejdokonalejšími děly Božími.

Nezmiňujíce se o tom, co Duch sv. pro Rodičku Boží učinil, aby krev nejčistší byla připravena, kteráž Ježíši Kristu měla obětována býti v tom okamžiku přešťastném, když z pokolení Adamova naroditi se měl, připomeňme sobě jen té péče předivné Ducha sv., když upravoval Srdce mateřské Matky Spasitele našeho.

Marie Panna měla nejen v té největší čistotě poroditi Ježíše Krista, nýbrž ona měla ho též milovati s láskou, která by byla Ježíše Krista hodna.

Pán Ježíš byl především Synem Božím, a Maria Panna měla jakožto tvor Boží ho milovati a jemu se klaněti.

K tomuto důstojnému milování uzpůsobil Duch sv. její nejsvětější Srdce od prvního okamžiku jejího Neposkvrněného početí. Maria Panna, obdrževši k tomu výhradně zvláštní milost, milovala Boha s takovou vroucností, s takovou jasností a dokonalostí, jakéž žádný tvor, ani anděl schopen není. A když přebývala Rodička Boží v chrámě Jerusalemském, byla jediná snaha její, aby pěstovala tuto lásku Boží. Dříve nežli jí archanděl Gabriel přinesl s nebe poselství, byla

již nevěstou, a její krása byla vnadou božskému Ženichu.

V okamžiku tom, když Maria počala Spasitele světa, přibyla k její lásce první láska druhá, a oblažila Srdce její, a sice byla to Láska Matěřská, ta nejněžnější láska, kteráž nad každou lásku vyniká svou stálostí, nezištností a vytrvalostí. Zbytečno by bylo líčiti tuto lásku, neboť ti, kteří lásky té nezakusili, domnívali by se, že jest to přepínáním, ale za to by oni, kdož té lásky zažili, řekli, že jest líčení naše neúplné, nedostatečné. Konečně, aby láska mateřská Matky Páně byla cela něžna, spojila se s nejčistší láskou panenskou.

A tak panenská láska a mateřská láska spojily se dohromady jako dva prameny, jako dvojí neobsáhlé moře v Srdci Rodičky Boží. A nad to vtělila se Láska Božská do lásky té přechisté a přesladké, a zdvihla ji k výšinám nedohledným a pronikla ji nesmírnou svatostí. Tak požehnána, zvelebena a posvěcena byla láska panenská a mateřská nejsvětější Matky Páně. Protož také praví svatý Augustin, tu kde mluví o bolestech Rodičky Boží: „Pomněte, že to byla Maria, pomněte, že to byla Matka, žádná láska nepředčí lásky mateřské.“

Láska božská a láska mateřská plály v nejčistším Srdci Rodičky Boží a byly provázeny věr-

ností její. Láska mateřská se vždy víc a více rozmáhala a rozhojňovala v době 33 let, co Matka Páně s nejsvětějším Synem svým pospolu žila. Láska Rodičky Boží v jeskyni Betlémské, láska její při útěku do Egypta, láska její v příbytku Nazaretském a láska její na hoře Kalvarii, to jsou ty mocné nestíhlé proudy, které z hlubin nejsvětějšího Srdce Matky Páně se řinuly.

O nejsladší Paně Ježíši — Ty jediný můžeš nám říci, jak Maria Panna Tebe milovala. Ty nám to řekneš, až budeme-li mezi oslavenými dítkami Tvé nejmilejší Matky — toť jest blahostí té nejdůvěrnější lásky, kteréž požívají Svatí v nebesích!

Lásku mateřskou nejsvětější Bohorodičky zůstavil Ježíš Kristus své svaté Církvi, neboť jako láska mateřská tu nejlíbeznější rozkoš mu činila, dokaváde zde na zemi žil, a jako Matka nejsvětější nejlépe ho těšila: tak chtěl i poklad této předražené lásky nám odevzdati jakožto převzácné dědictví, chtěl, abychom i my této přesvaté lásky mateřské také zakusili v životě tomto.

Při poslední večeři své zabezpečil nám Pán Ježíš lásku svého Otce, neboť pravil: „Ty jsi je miloval, jako jsi mne miloval. Sv. Jan 17, 23. A Ty Matko, tak chtěl říci umírající Pán Ježíš, Ty je budeš milovati, jako jsi mne milovala

S kříže svého dolů hledě, volá Pán Ježíš k Nejvyšší Matce své: „Ženo, hle syn tvůj!“ jako by řekl: „Já umru, Tvůj syn Ježíš umře, avšak zůstávuji Tobě svého nejmilejšího Jana, miluj ho, jako jsi mne milovala, aneb miluj dále mne v něm, neboť on jest z mého těla duchovního, on jest úd na mém těle duchovním, on jest bratr můj, já ho nasýtil Tělem a Krví svou. Můj Otec nazývá ho synem svým, a by byl všecken náš, očekává, že také Ty ho nazveš synem svým. Já Tobě Jana odevzdávám, buď jeho Matkou, já toho sobě žádám, já tak ustanovuji, já tě činím Matkou jeho.“

Maria Panna pohleděla na sv. Jana, Srdce její bylo hluboce pohnuto, něžné city přesvaté lásky ozvaly se v něm, slovo Krista Ježíše účinkovalo a brzy uskutečnilo se: Maria Panna zvolala k sv. Janu: Synu můj! — A tak se stal učeník Páně synem Marie Panny a Ježíš Kristus přešel na Jana miláčka. A protož přeutěšená jsou ta slova: Ženo, hle, syn Tvůj.

II. Sv. Janu dostalo se tedy místa v přesvatém Srdci Marie Panny po boku Pána Ježíše, a nyní se odhaluje nedohledná hlubina velikých tajemství. Jan zastupuje veškerou Církev, všechny věřící. Pán Ježíš neřekl ukazuje Jana Marii: Jene! zde jest matka tvá, aniž k Marii: Maria! Jan jest syn tvůj, nýbrž on promluvil k Učeníku

svému, a Učeník Pána Ježíše stal se synem Marie Panny.

Dle toho jest synem jejím ten, jenž činí vůli Otce nebeského, jenž jako učeník kráčí po cestě Ježíše Krista, žije život Ježíše Krista a jenž milostí Ježíše Krista na křtu sv. stal se dítětem božím. Kdo nám zjevil toto tajemství? Sv. Církev neomylná chová v lůně svém učení toto. Svatí Otcové učí nepřetržitě, že v osobě sv. Jana všichni věřící Rodičce Boží jsou odevzdáni jako děti její. Ovšem, že má sv. Jan v Srdci Matky Páně místo přední, neboť s ním začala synovská páska mezi Marií Pannou a námi, my musíme mu za to vděční býti se zvláštní vroucností, neboť nikdo nemohl nás lépe zastupovati na hoře Kalvarii u Matky Boží nežli sv. Jan.

Při všech tajemstvích Pána Ježíše možno spatřiti ten zvláštní zjev, že duše čisté zaujímají vždy první čestné místo. N. p. když Pán Ježíš v Betlémě v bídne jeskyni se ukázal, byly kolem něho ty nejsvětější duše Maria a Josef, duše přečisté, které andělům se podobaly. Dříve nežli nad hříchy našimi truchliti a smutniti počal, položil své Srdce na srdce svých nábožných, přečistých rodičů a nohy jeho dříve spočinuly v klíně jejich, nežli se dotknuly nevděčné země.

Tak i Maria Panna na hoře Kalvarii u kříže, dříve nežli truchliti začala nad námi dětmi hříš-

nými, obdržela čistého panického Jana na místě pravého Synáčka svého, kterýž bolu jejího svatou čistou láskou měl umírniti, a ztrátu převelikou poněkud nahraditi. Maria Panna přijala sv. Jana za svého syna, bytovala s ním, bděla nad ním, střežila ho, připravovala mu pokrm, a posluhovala mu. — Ano ještě více, Ona byla Matkou jeho v řádu nadpřirozeného života, v řádu milosti.

Ona s touhou nejvroucnější pracovala o jeho posvěcení, ona se za něho modlila, ona mu radila a zvěštovala mu ona zjevení, kteráž ze syna Zebedeova učinila omilostněného apoštola, jenž nad jiné vynikal svatostí.

Avšak ta péče mateřská Matky Boží nepřestala jen při svatém Janu miláčku Páně, neboť Maria Panna světlem milosti boží na hoře Kalvarii u kříže Krista Ježíše osvícena jsouc, poznala dalekosáhlý smysl slov umírajícího Spasitele: „Ženo, hle! syn tvůj.“ Její oko nazíralo do budoucích časů a vidělo to nesčetné množství pokřtěných věřících, kteří krví Ježíše Krista budou vykoupeni, vidělo, jak údové duchovního těla Ježíše Krista rozmnožení budou, jak mnoho bratří křesťanskou rodinu tvořiti bude, jak počet synův od ní přijatých u veliký národ vzroste.

Ať jsme v jakémkoliv stavu duševním, od toho času, co krev Ježíše Krista nás se dotkla na křtu sv., jsme učiněni dítkami Marie Panny, a ona nás

k životu milosti porodila svými modlitbami a svou zbožnou péčí o nás. Naše hříchy, naše vlažnost a nevěrnost nemohou udusiti její něžné lásky k nám, láska její trvá až do smrti naší. Maria pečuje o spásu duše naší. Ona duši naši provází, mateřskými slovy nás učí a těší, ona nás pobízí, abychom k Bohu po cestách přikázání božích se ubírali a spravedlivě a zbožně živi byli.

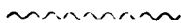
Ačkoliv Maria, Matka Boží všechny děti své miluje, i ty nešťastné děti, které po cestách hříšných krácejí, přece možno tvrditi, že více miluje ty děti, které Ježíši Kristu, Synu jejímu, a sv. Janu miláčku Páně se podobají, které ostříhají věrně přikázání boží.

Tyto děti přijímá Rodička Boží hned na předním místě za své před ostatními. Učený a zbožný Bossuet praví: „Miláček Páně zastupuje na hoře Kalvarii ty duše, které setrvají u věrnosti své k Ježíši Kristu až do konce, a které za ním po cestě těžkého kříže se ubírají, které duchovní kříž svůj z lásky k Ježíši Kristu objímají a s Ježíšem Kristem umřítí chtějí.“

Tyto duše jsou milovanými dětmi Marie Panny, jakož i Ježíše Krista. Kým by všickni křesťané shromáždžovali se rádi kolem nejsvětější Matky Páně, zajisté zůstali by věrní a čisti až do konce života svého, odpočinuli by sobě sladce na Srdci nejdobrotivější Matky, porozuměli by tajem-

stvím, jimž jiní nerozumějí a dosáhli by milostí, kterých ani netuší, a posléz dostalo by se jim místa blízkého po sv. Janu v Srdci jejím, jako jemu se ho dostalo po Pánu Ježíši. Taktéž stáli by na nebetyčném žebříku, který výšin nebeských se dotýká, na stupni nejvyšším, a snadno by vstoupiti mohli do řad svatých a vyvolených ve slávě nebeské, kde by spatřili Ježíše Krista a Nejsvětější Matku Páně, a s nimiž by na věky se radovali.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



4. května.

Sv. Jan a Maria Panna, matka jeho.

Až posud rozjímalí jsme o lásce Marie Panny k Ježíši Kristu, a tuto lásku jsme i my jakožto dítky její zdělili, a protož s Marií, s Matkou svou máme milovati Ježíše Krista; nyní budeme uvažovati lásky Ježíše Krista k Marii Panně. Tato láska mnohem světější jest, nežli láska Marie Panny k Ježíši Kristu. Láska ta jest zvláštní poklad dědictví Ježíše Krista.

Učený biskup Bossuet praví: „Jestliže mně bylo nemožno vylíčiti lásku Marie Panny, matky boží, jak toho zasluhovala, tím méně se mně podaří vylíčiti lásku Syna jejího, Ježíše Krista, neboť

v té míře, jak Ježíš Kristus Marii Pannu převyšuje, tak i převyšuje láska jeho synovská lásku mateřskou.“

Syn Boží se vtělil, nejen pravou duší lidskou a pravé tělo lidské na sebe přijal, nýbrž on chtěl býti zcela účasten přirozenosti lidské, přijal na sebe i pocity srdce našeho. On chtěl zakusiti našich zármutků, naší opuštěnosti, našich úzkostí, strachu a hrůzy, aby byl bratřím svým učiněn podobným, jak praví svatý apoštol Pavel Filip 2, 5. 6.

Jestliže Kristus Pán účastným se stal mdlob a slabostí našich, které s jedné strany zdály by se býti nehodny jeho nejsvětější osoby, čím více musily býti v jeho Srdci ony pocity, které čisté a pravé jsou. Kdykoliv mohl nám otevřítí své Srdce, vždy milerád tak učinil. Nikdo tolik nemiloval jako On, a nikdo nemiloval tak něžně, věrně, upřímně, ochotně a obětavě jako Pán Ježíš.

Miloval-li Pán Ježíš velice sv. apoštoly své, čím více miloval svou nejmilejší Matku.

Nic není přirozenějšího, spravedlivějšího a potřebnějšího, praví Bossuet, nežli láska synovská. Což by to nebylo pohrdáním těla přijatého, kdyby byl Ježíš Kristus vroucně nemiloval nejsvětější Matky své, z jejíž krve přijal krev svou? A tak nemožné jest, aby Srdce božské Ježíše Krista nebylo bývalo proniknuto láskou k té nejčistší Matce, neboť

tato láska byla dovršením nutným přeblahoslaveného Vtělení jeho.

Můžeme říci, že Ježíš Kristus ze všech lidí nejsvětěji zachovával to, co desatero přikázání božích velelo, a tudíž i čtvrté přikázání, jež velí: „Cti otce svého i matku svou.“ On ctil Otce svého nebeského, on z lásky k němu podrobil se ponížení v chudičké jeskyni Betlémské, podrobil se přehořkému utrpení na hoře Kalvarii. On ctil svého otcovského pěstouna, sv. Josefa, poslušným jsa jemu třicet let, a by vzdával čest Matce své, bylo jeho starostí a péčí velikou.

On se zrodil, byl poddán Matce své, a rád, z lásky podroboval se jí po celý život svůj. On pravil: Pokrm můj jest, abych činil vůli Otce mého v nebesích, a rovněž byl pokrm jeho činiti vůli Matky své ve shodě s vůlí Otce svého. Jeho úcta k nejsvětější Matce byla sprovázena nejněžnějšími pocity lásky a péče, jako každé srdce čisté a dobré činívá.

První pomyšlení Pána Ježíše byla vždy zpomínka na nejsvětější Matku, při všech krocích a při každé milosti, kterou Církvi své postupně udílel, pamatoval Pán Ježíš nejprve na Matku svou, a svěřoval jí svá tajemství, kteráž ona ukládala v Srdci svém. Až do třicátého roku věku svého zasvěcoval ji do všech tajemství svých a ničeho jí netajil, co mu Otec nebeský byl odevzdal, a když

pak ji opustil, a odešel rozsévat semena božího, a konat zázraků, věděla Maria napřed hodinu za hodinou, jak „Tajemství lásky boží“ se ujímá, o němž Synáček její na hoře Táboru s Eliášem a s Mojžíšem rozmlouval. Ty řeči znala již dříve nejsvětější Matka Páně, neboť o tajemství vykoupení bylo rozmlouváno již dříve v komůrce Nazaretské.

Avšak přiblížila se hodina přehořké smrti Ježíše Krista. On jest na kříž přibit a musí umřít. Kam se podějí ty něžné projevy úcty, péče a lásky, s kterými se vždy Ježíš Kristus blížil k nejdražší Matce své? Kam se má podíti ta přesvatá láska jeho Srdce synovského? O ta nesmí zmizeti a se se světa ztratiti! Odcházej se světa, přenáší lásku svou synovskou do srdce svého miláčka, milovaného učeníka Jana, a přeje sobě, aby v srdci Janově proudila tato přesvatá láska jeho k Nejsvětější Matce.

Sv. Paulin praví: „Ježíš Kristus louče se na kříži s tímto světem, a ubíraje se do slávy a stanů věčných k Otci svému, zůstavil člověku smrtelnému pocity své lidské lásky.“ Tak mělo srdce sv. Jana obdařeno býti láskou Ježíše Krista, láskou synovskou k Marii Panně, a mělo pojeti všecku lidskou lásku Ježíšovu do hlubin svých. Od té chvíle, co zazněla slova Páně: Hle, matka tvá,

žila synovská láska Ježíšova v srdci miláčka, dědice sv. Jana.

Kdožby mohl vysloviti tu radost, která se ozvala v srdci sv. Jana, an slyšel hlas umírajícího Spasitele, jenž na rozloučenou odkazuje mu Matku svou, a ustanovuje ho za dědice své synovské lásky? Slova ta: Hle, matka tvá, byla jako meč břitký, otevřela srdce Janovo, a zapustila do hlubin jeho přesvatou lásku Ježíšovu k Marii Paně. Ze Srdce nejsvětějšího vystoupila láska Páně, a ústy Spasitelovými ohlášena byvši, vnikla do srdce milovaného apoštola Jana.

O veliký sv. Jene! kým bych poznal nyní ty velké milosti, kterými tě obdařil Ježíš Kristus, kým bych poznal vznešenost tvé panické čistoty, vznešenost tvého vyvolení zázračného, a všecky ty milosti, kterými tě Ježíš Kristus obohatil! Aby tě Ježíš Kristus dobře připravil k zastupování u Matky své nejsvětější, vtiskl do srdce tvého obraz ctnosti své, on tobě dovolil, abys při poslední večeři sobě odpočinul na Srdci jeho, abys byl pravým synem Matky jeho. O přešťastný učeníku Ježíše Krista! Ty jsi sobě zasloužil dar a dědictví Ježíše Krista — zasloužil jsi sobě Srdce jeho, u tebe hledati bude Maria lásku, kterou nalézala u svého nejmilějšího Synáčka.

II. Také i my všichni jsouce dítky Marie Panny můžeme se blížit k dědictví od Ježíše

Krista nám zůstavenému. Ta zvláštní milost, které se dostalo sv. Janu tím, že milovati mohl synovsky Marii Pannu jako svou matku, nezůstala jediné u miláčka Páně, nýbrž ze srdce jeho přišla i do srdce našeho.

V tom okamžiku, co Ježíš Kristus nám odkázal Marii Matku svou, musil nám dáti lásku svou synovskou k té nejsvětější Matce, musil nám dáti takovou lásku, jakou sám v Srdci svém nosil a choval pro Matku svou, a jakouž i svatému Janu jakožto prvnímu dědici té lásky přesladké odkázal.

Synovská láska k Marii Panně jest láska pravzvláštního druhu, jest to zvláštní láska křesťanská, která původ svůj má z Ducha Ježíše Krista. My nemilujeme Marii Pannu jakožto obyčejnou Matku, nýbrž jako Matku duchovní, která jest vyvýšena do řádu milosti, jako Matku Ježíše Krista, která nás na hoře Kalvarii pod křížem toho, jenž byl Bůh a člověk, vykupitel náš, za dívky své přijala. Tato láska jest plna sv. víry, a má zapuštěné kořeny v lásce boží, a jen Duch sv. může lásku tu do srdce našeho vštípit, a milostí svou k rozkvětu ji přivést. Vše, co láskou křesťanskou se zove, jest v duši pokřtěné dílo Ducha sv., neboť on přebývá v duši věřící, on v ní volá lkáním nevypravitelným: Otče! jak praví svatý apoštol Pavel, a rovněž týž Duch sv. v nás praví: Matko!

Matko! On tak praví s touže vroucností důraznou, jako Kristus Ježíš, když nejsvětější matku svou pozdravoval a jí blahorečil. Protož třeba jest prositi Ducha sv., Ducha Ježíše Krista, aby nám dal milost, bychom Marii Pannu se srdcem dětinským milovali, Tento Duch boží vychází od Ježíše Krista, a on působí v nás vzrůst lásky Spasitelovy.

Jak veliká to milost pro nás, milovati Marii jako Matku! Již to jest milost, že víme, že dar této lásky jest v lůně sv. Církve, a ještě více, že po daru tom toužiti a za něj žádati můžeme.

Jak šťastni jsou křesťané, kterým jest Maria tou nejprvnější Světící rajskou, Královnou všemocnou, Orodovnicí nejvýmluvnější, Pomocnicí nejdobrotivější, Útočištěm nejbezpečnějším ve všech potřebách tělesných i duchovních. Avšak nad to nade všecko jest ještě přesvatý pocit lásky synovské, kterýž nejutěšeněji blaží upřímného křesťana, pomní-li, že nejsvětější Matka Páně také opravdivou Matkou jeho jest!

Marii Pannu máme milovati tak, jako hodný syn miluje matku svou — to jest, máme jí býti poslušni, a důvěrně k ní se utíkati, máme horlivě rozšiřovati její čest a chválu, máme ji vroucí modlitbou vzývati, ve svaté zbožnosti a dětinské důvěře s ní rozmlouvati, a se srdcem něžným a pokorným se jí poroučeti. A v pravdě milujeme

Marii Pannu jako Matku svou, když víc a více pochopujeme a poznáváme, že Maria Panna nebyla jenom Matkou Ježíše Krista, nýbrž převelebnou přechovatelkou jeho milostí, nejdokonalejším dílem moci jeho, studnicí vod živých Církve sv., když poznáváme, že jest v Ní poklad, kterým duše nejšťastněji obohacena býti může, že Ona jest vůdkyní, která duši po nejrovnějších cestách k Bohu vede, spomocnicí andělskou, která po nejdrsnějších cestách na výši dokonalosti vzhůru ji poponáší a Maria, tať bere ráda duši tu, která se do ochrany její odevzdává, do náručí svého, nese ji k Ježíši Kristu, k Ježíši ukřižovanému — a tak se duše křesťanská uváže v bohaté dědictví své, a učiní dle porřízení a poslední vůle Ježíše Krista, jenž vise na kříži před svou blízkou smrtí zvolal: Hle, Matka Tvá!

Taková jest láska synovská, s kterou můžeme se blížiti k Marii Panně, a s kterou ji milovati můžeme. Blahoslavený, jenž umí ze srdce nejvroucnějšího k Bohu volati: Otče můj! a k Ježíši Kristu: Bratře můj! a k Marii Paně: Matko má!

Kýž bychom náležitě ocenili toho daru božího, který nás obohacuje synovskou láskou k Marii Panně, a kýž bychom za něj ustavičně prosili!

Víme, že dar ten boží nám z Nejsvětějšího Srdce Páně přichází. Bylo to právě v těch omi-
loštněných dobách, co Nejsvětější Srdce Páně kopím

bylo otevřeno, a co Spasitel náš s kříže dolů patře volal: Hle Syn tvůj! — hle Matka tvá! Ještě stáli Maria a Jan pod křížem, když nejsvětější Srdce bylo otevřeno, oni patřili do vnitra jeho, a dali se pokropiti tou nejsvětější krví, která za Církev boží vylita byla.

Tak i my stojíce v duchu pod křížem Páně, a vidouce Srdce Spasitelovo otevřené, rychle vyvažme z hlubin jeho spásonosné prameny lásky boží, činnme vše tak jako sv. Jan, a buďme tací, jako byl ten vyvolený miláček Páně. Jeho překrásná čistota ať nás zdobí, jeho přesvatá zbožnost ať vroucně v nás plane, jeho věrnost v službě boží ať nám vždy na mysli tane. Rozmlouvejme rádi dle příkladu sv. Jana o Ježíši Kristu, snažme se na sobě vystaviti a vzdělati život Krista Ježíše, podobejme se ve všem jednání svém Kristu Ježíši, pak nás Matka Páně bude chrániti jako dítky své, chovati bude nás v náručí svém a nositi bude nás v mateřském Srdci svém.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



5. května.

Dům sv. Jana.

Sv. Ignatius z Loyoly dává naučení, jak by křesťan s prospěchem rozjímati mohl, radí, aby sobě zpřítomnil místo, a na něm přehlížel v duchu

události, které se tam staly, a osoby, které tam jednaly a mluvily.

Dle toho jest k důkladnému poznání některého tajemství Páně třeba, aby duch přemýšlející znal polohopis, dějepis, ústní podání a smýšlení křesťanské, a čím více tu jest duch pohřížen a upoután, tím lépe porozumí tomu všemu, co tam se dalo. Všecka svatá místa, kde Ježíš Kristus a Maria Panna přebývali, zasluhují důkladného ohledání. Komu nebylo dáno vlastníma očima spatřiti místa ta posvátná, bude šťasten, dostane-li se mu aspoň svědectví písma sv. a zpráv od zbožných cestovatelů.

Písmo sv. vypravuje, že sv. Jan sestupuje dolů s hory Kalvarie, a věren jsa slovům Ježíše Krista, vedl nejsvětější Matku Páně do domu svého, a byl strážcem jejím.

Kde pak se nalézal dům Janův? Dle popisu svaté země byl dům sv. Jana v Jerusalemě na hoře Sionské, nedaleko Večeřadla. Hora Sionská byla nejvyšší horou v Jerusalemě. Hora Olivetská, která byla s druhé strany údolí Josafatova, měla jediná souběžný svah a vrchole stejné výše. Hora Sionská byla před časy znamenita a slavná, neboť tam přebýval král David. David dal na hoře té vystavěti hrad opevněný, nad nímž do výše vyčnívala věž. Sem dal přenést archu úmluvy, a čtyřicet let byla ona tam, až do času toho, když král

Šalomoun vystavěl velkolepý chrám. Potom byla s velikou slávou archa úmluvy do nového chrámu přenesena. Na hoře Sionské byl král David pochován, a král Šalomoun vystavěl na téže hoře palác, který nazval domem zlatým, z nejvzácnějšího mramoru a z nejkrásnějších cedrů. Byly tam přeutěšené zahrady visací a studnice přemnohé. Zde uvítal král Šalomoun královnu ze Saby, která žasla, udivena jsouc nad krásou tak velikou.

Večeřadlo bylo také na hoře Sionské. Nedá se mysliti, že by byl Pán Ježíš již dříve před smrtí svou tam přebýval. Kdyby byli apoštolové dříve s Pánem Ježíšem tam přebývali, nebyl by Pán Ježíš jim ukazoval, kterou stranou mají jíti, a jak se jistého člověka otázati mají, aby s ním do Večeřadla se dostali.

Poněvadž na místě tom byla Nejsvětější Svátost ustanovena, stalo se místo to posvátným, a tak od sv. apoštolů za svaté se považovalo. Nepochybně koupil místo to posvátné někdo z bohatých přátel Ježíše Krista, buď bohatý Lazar, aneb Josef z Arimathie, a to brzy po z mrtvých vstání Ježíše Krista. Na místě tom bylo možno sv. apoštolům se scházeti, shromažďovati a se modliti, a tu též očekávali Ducha sv. Možno říci, že Večeřadlo bylo Duchem sv. posvěceno v den slavný příští jeho; byl to ten nejprvnější chrám Páně křesťanský celého světa. Věřící Jerusalemsťi tam se

nepřetržitě shromažďovali k lámání chleba a k poslouchání slova božího, ačkoliv po delší dobu ještě neustali choditi do bývalého chrámu Šalomounova, kdež v určitých hodinách kněží židovští modlitby konali.

Zcela bylo přirozeno, že svatý Jan pro Marii Pannu a pro sebe zvolil dům takový, který by byl poblíž Večeřadla, toho střediště Církve Jerusalemské.

Nejdobrotivější Bůh vykázal ve své nestíhlé moudrosti Marii Panně za obydlí na všecka její léta poslední tytéž výšiny a hory, které viděly slávu Davidovu a Šalomounovu, předků jejich, a které v lůně svém chovaly popel toho krále, jehož synem se Kristus Pán rád sám nazýval.

Ta nejsvětější Panna, kterou Církev sv. nazývá Věží Davidovou, Věží ze slonových kostí, byla ubytována tam, kde pevnost zbožným králem byla vystavěna. Studnice zapečetěná, Zahrada zavřená ženicha božského, Lilium od Hospodina vyvolené, Růže duchovní zůstávala v úkrytu tam na hoře, kde druhdy Šalomoun vystavěl dům svůj zlatý, a kde půvabné byly zahrady, kteréž oko radostně potěšovaly. Po dvacet let bytovala živá Archa úmluvy, archa boží tam, kde druhdy byla archa Mojžíšova dříve, nežli ji král Šalomoun přenést dal do chrámu, kdež potrvála až do příchodu Ježíše Krista. Kdyby byla tehdy přišla krá-

lovna ze Saby do Jerusaléma, a kdyby byla spatřila Nejsvětější Pannu tam, kde stál zlatý dům Šalomounův, byla by krásou její opojena zapomněla na všecku tu velikou slávu, která se objevila před očima jejíma, když král Šalomoun ve své slávě se jí ukázal.

Vstupme do domu sv. Jana. Tu jest oddělení příbytkové, kde miláček Páně přebýval, tu jest světnička jeho; síň, kde vítal věřící z města a poutníky. Snad tu to bylo, kde postaven byl stůl, na nějž kladen byl skrovný pokrm pro matku a syna. Kaple, jakýsi oratoř, sloužila za místo, kde apoštol Páně Oběť mše sv. konal u přítomnosti nejsvětější Matky Páně. Praví se, že tato kaple byla blízko domu sv. Jana, však mnohem pravděpodobnější jest, že byla ve spojení s domem, a že Nejsvětější Panna mohla tam vstoupiti každé doby. Poněvadž Večeřadlo velmi blízko bylo, bylo Nejsvětější Panně lehkou účastniti se ve shromáždění křesťanů.

Představme sobě v duchu síně, ve kterých přebývala Matka Páně. Dle obyčeje tehdejší doby měla Rodička Boží místnost, kde vítala ženy a s nimi pracovala, pak celu svou, kde sama přebývala a odpočívala. Rodička Boží bytovala v hořejších místnostech domu.

Tak to bývalo u žen židovských, jak písmo sv. vypravuje o nábožné Judithě v knize její a na

jiných místech. Ze síní svých mohla Matka Páně dohlédnouti jednou stranou na město, které stavbami svými zakrývalo jí vyhlídku na horu Kalvarii. Ačkoliv jí chrámová budova bránila u pohledu rozsáhlém na horu Olivetskou, přec bylo jí možno aspoň vrchol téže hory viděti, odkud Kristus Pán na nebesa byl vstoupil.

Na nejdolejším svahu Sionském viděla Matka Páně poslední konce údolí Josafatova, jakož i pahrbky, které se táhnou směrem k Bethanii a dále ještě až k Betlému.

Co se tkne nábytku v síních Rodičky Boží, byl on chudičkový jako byla sama nejsvětější Panna, a bylo ho tolik, jako u křesťanů v nejprvnějších dobách křesťanství.

V životopise sv. Domny, mučenice ve východní Církvi, uvádí se také seznam jejího nábytku. Když mučitel do příbytku jejího vstoupil, aby ji na smrt vyvedl, našel tam tyto věci. Na stěně visel kříž v jednom košíku ležela kniha skutků apoštolských, dvě pokrývky byly na podlaze, na zemi stála kadidelnice a lampa, a pak malinká skříňka dřevěná, kde sobě světice boží přechovávala nejsvětější Svátost oltářní k sv. Přijímání.

Také v příbytku Rodičky Boží nebylo žádné nádhery. Nedaleko lůžka jejího byly dle obyčeje krajin východních přeslice s kuzelem a jehlice z dob jejího mládí — nepatrná stolička, na níž sedávala

osamotnělá, na stěně visel kříž, v košících byly závitky papírové s písmem sv., a ve skříni byly památky radostné, totiž ostatky po nejdražším Synáčku jejím. Později ještě bude praveno o Nejvyšší Svátosti, která dojista v síni Matky Páně se nalézala.

Ostatky po Pánu Ježíši jsou všechny ty věci, kterých užíval, které mu náležely, a které Matka Páně s tou největší péčí ochraňovala. Všecko, co kdy v rukou Ježíše Krista bývalo, bylo nejsvětější Matce Páně drahé a vzácné, když Synáčka svého byla ztratila, živou upomínkou bylo jí vše, co v Betlémě, v Egyptě, v Nazaretě a na hoře Kalvarii z úst božských byla slyšela.

Sv. Jarolím vypravuje, že viděl šťastně pluchy a jha spřežní, které Kristus Pán v Nazaretě pracuje se sv. Josefem byl zhotovil, a které v některých kostelích v Asii jako poklad byly chovány, čím tedy více musila Maria Panna nábožně ochraňovati plénky, kterými byl ovinut Spasitel světa v Betlémě, některé nástroje, kterých užíval při práci se svým svatým pěstounem Josefem v Nazaretě, sukni nesešívanou, kterou mu sama byla utkala, a pak vše, co od vojínů chtivých vyžádati mohla po ukřižování Ježíše Krista. Všecky tyto posvátné věci měla Matka Páně u veliké uctivosti, líbala je vroucně, s posvátnou uctivostí, ukazovala je v den výroční Narození a přehořkého

Umučení Páně těm, kteří přišli za tu zvláštní milost prosit.

Taková byla světnička, v níž matka Páně dlouhá léta svého vdovství jedinému Bohu svému žila a sloužila. O jak ctihodná jest tato světnice! Co tu nábožných myšlének, svatých modliteb, bohumilých žádostí, vroucích vzdechů lásky, a sladkých slz vystupovalo z toho posvátného místa jako vonné kadidlo k nebeským výšinám!

Tu mohla Rodička Boží s právem často opětovati slova písma sv. (Eccli. 24, 17. 20.): „Vyvýšena jsem jako cedr na hoře Sionu, jako skořice a balsam vonný vydala jsem líbeznost vůně.“ O Matko! Tvé překrásné ctnosti jsou jako úrodné kvítky, které činí v Tobě pravý ráj pozemský!

Světnice křesťana a chudička cela řeholníka jsou oběma místa posvátná a požehnaná. Světnice a cela jsou svatyní, jsou svatostánkem jsou modlitebnou, kde duše nábožná rozmlouvá s Bohem, a kde Bůh všudypřítomný rozmlouvá s duší. Nedá se ani vypraviti, jak důležitá jest světnice každého Svatého v životě jeho.

V Nazaretě, v té skrovné světnici dostalo se Marii Panně poselství nebeského od archanděla Gabriela, tam sestoupilo Věčné Slovo, Bůh na svět, a bylo učiněno tělem.

Ve světnici, v Jerusalémě počala a porodila Matka Boží Církev sv.

Pro každého křesťana jest to místo ve světnici, kde při modlitbě klečívá, to nejdůležitější, ve světnici dějou se věci velmi důležité. Tam sestupuje na člověka světlo Ducha sv., do světnice jeho vstupují andělé a navštěvují ho. Ve světnici může křesťan nejbezpečněji očekávati Ježíše Krista, tu s ním může rozmlouvati, a všechny potřeby duše své mu vyjevit, a vnuknutí, rady a útechy boží účastným se státi, v mdlobách pomoci a posily nabyti.

První kniha o Následování Ježíše Krista má v kapitole 20. velmi dobře vyloženo, co o lásce k samotě a k mlčení pravda jest. Krátce možno říci: Kdo nepěstuje lásky k samotě a k mlčení, ten nebude míti ducha sebraného, nebude míti srdce skroušeného, aniž učiní pokroku v ctnosti. Jest-li cela řeholníková a světnice křesťana nebudou dobře ostríhány, nebude tam ani samoty, ani mlčení. Nepokoje a hluk, mnohomluvení a rozptýlení ducha, prázdnota srdce a úpadek na ctnosti a omrzelost ve vlastním příbytku budou podílem světnice neostřežené, světnice světu dokořán otevřené.

To však pudí člověka ven do světa, odkudž ale zklamán, podrážděn a nepokojem uhněten jsa, domů se vrací.

Kdo ve své světnici Bohu se rád na modlitbách obětuje, kdo místa její jednotlivá prací zbožnou

posvěcuje, zajisté spokojeně a blaženě v samotě milé přebývá.

Prorok Isaiáš praví (29, 3.), že Hospodin k ochraně naší postaví zeď a předezdí, aby nepřátelé neuškodili nám. Zeď jest příbytek, v němž přebýváme, a předezdí jest světnička, jest svatyně domu křesťanského, v nížto blažený pobyt kyne těm duším, které ducha svého ve světě nerozptylují.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

6. května

Maria Panna a Církev Jerusa!émská.

Církev Jerusalémská vyšla z rukou Božích ve věku tak dospělém jako pramáti Eva vstoupila do pozemského ráje. Její první dítky byly ve věku mužném hned ode dne narození, čili hned od památného dne Letnic, ony byly hned tehdaž dokonalými křesťany, a živým evandéliem, a byly dříve na světě, nežli bylo sv. evandélium od sv. apoštolů napsáno.

Bůh, Duch sv. učinil je divadlem světu, andělům a lidem. I. Kor. 4, 9.

V Církvi Jerusalémské již byli nejhlavnější členové rodiny Kristovy; papež byl tu v osobě sv. Petra, a biskupové byli v osobách jednotlivých

sv. apoštolů, a vedle nich byli kněží a jáhnové, pak tělo ostatní, to jest věřící a mezi nimi panny vdovy, chudí, trpící to údové Ježíše Krista. Všichni žili život nový, život křesťanský, život Ježíše Krista, jak jej Spasitel náš na tento svět byl přinesl. Se vši vroucností oddali se ctnostem Mistra svého, následujícíce jeho pokoru, tichost, skroušenost, umrtvenost, jeho čistotu a dobrovolnou chudobu, oni byli vskutku jako druhý Ježíš Kristus.

Na tak vysoký stupeň ctnosti nepovznášeli se po cestách mimořádných, nýbrž na cestě obyčejné a řádné hledali potřebnou milost boží, a hlavně v modlitbách a v přijímání sv. Svátostí. Jejich náboženské výkony byly tytéž, jako jest naše každodenní pobožnost.

Skutkové apoštolští nám o tom vypravují na několika místech. Čte se tam: „Všichni byli trvající jednomyslně s ženami, i s Marií Matkou Ježíšovou v sdílnosti lámání chleba, v učení apoštolském a na modlitbách.“ Oni chodili do chrámu, a byli při veřejných službách božích, byli při obětování Mše sv., přijímali nejsvětější Svátost, konali skutky milosrdenství, ošetřovali nemocné, ujímali se vdov a sirotek, a přijímali do domů pocestné. Touž dobou byla láska Boží v Jerusalemě tak rozšířena, láska bratrská tak upřímná, a sobecká samoláska tolik potlačena, že křesťané

Jerusalémští všecken statek chudým rozdali, aby jenom Bohu sloužiti a sebe Bohu zcela odevzdati mohli.

Že ctnost křesťanská v Církvi Jerusalemské v tak veliké míře se ukazovala, dá se vysvětliti tím, že památka na Pána Ježíše byla ještě cela živá. Ještě byli pohromadě všichni apoštolové Páně, a všichni učili slovem i příkladem. Oni vídali Pána a Mistra svého, slyšeli poučná slova z úst jeho, a chodili za ním s místa na místo; oni se naučili žíti dle vůle Páně a jestliže některé řeči Ježíše Krista neporozuměli z počátku, porozuměli později po seslání Ducha svatého každému slovu.

Sv. apoštolové podobali se jednáním a životem svým Ježíši Kristu, a byli věrným obrazem a odleskem ctností jeho, a dříve sami činili to, k čemu věřící vybízeli.

Uprostřed sv. apoštolů byla nejsvětější Matka Páně, kterou věkové křesťanští nazvali Zrcadlem spravedlnosti, Stolicí moudrosti. Bůh ji postavil ve středu Církve mateřské, a ona stála na hoře Sionské, jako svícen zlatý, sedmiramenný, který druhdy světlem svým vnitřek chrámu Jerusalemského osvětloval.

Jak sv. apoštolové, tak i věřící upírali zraky své na nejsvětější Matku Páně, a všickni žili šťastně a blaženě chodíce ve světle této panenské

pochodně a svíce. Při tom jasném světle marian-ském chceme také i my o díle našem pracovati.

Nejprvé popatříme na Marii Pannu v jejím poměru k Církvi učící, to jest k těm, kteří spravovali a řídili věřící; byl to sv. Petr a ostatní sv. apoštolové, pak budeme Marii Pannu sledovati v rozličných zástupech Církve slyšící, to jest uprostřed věřících křesťanů.

Dále popatříme na její náboženské výkony a její přesvatý život křesťanský, abychom dle příkladu jejího té lahodné sladkosti zakusili, kteráž každodenně požívuje ctnost naši. Pak provázeti budeme Marii Pannu k službám božím, k nejsvětější Oběti mše sv., k sv. Přijímání, a zůstaneme v duchu tam, kde Matka Páně se modlí, půjdeme s ní navštívit chudých, nemocných, vdov a sirotků. Popatříme, jaké bylo účastenství její při událostech církevních toho času, když na světě žila, uctíme její stáří a smrt, její z mrtvýchvstání a blahosla-vené nanebevzetí, a posléz pozdravíme Královnu nebeskou v stanech věčných.

II. Nejsvětější Panna jest zřizovatelkou první Církve v Jerusalemě.

Kdož mohl lépe hlásati Krista Ježíše Církvi, která se počínala, nežli Maria Panna? Ona měla vědění o Ježíši Kristu vynikající, ona byla nejvyšší učitelkou. Apoštolové byli tři léta ve škole Ježíše Krista. Maria Panna sama jediná byla

s Ježíšem Kristem dlouhá léta a sdílela se s ním o ty nejdůvěrnější věci. Její mateřská důstojnost zjednála jí tu nevyrovnatelnou milost, že pochopiti a na sobě nápodobiti mohla Ježíše Krista. Jelikož jako Matka dala Kristu Ježíši krev svou, dala mu též, jak to u všech matek bývá, i podobu lidskou, tak že na tváři Ježíše Krista objevily se znaky podoby jeho nejdražší Matky. Ježíš Kristus, jenž z lůna nejsvětější Matky Páně se zrodil, vtiskl do duše Matky své podobu milosti, to jest dal jí křesťanský ráz, kterým byla oděna jeho přirozenost lidská.

Po všecka dlouhá leta upravoval Kristus Pán Matku svou v Nazaretě dle vzoru svého, a zahříval jako slunce spravedlnosti Srdce její teplem milostí svých, on jí vtiskl znamení svých ctností a učinil ji zrcadlem dokonalým milosti své. A tak zůstavil Pán Ježíš Matku svou zde na zemi, když byl na nebesa vstoupil. Jako slunce zapadší, zůstává na obzoru září rudou ohnivých paprsků, a na jistou dobu ještě noc osvětluje šerým svitem svým, dovolujíc plavcům na moři plujícím, aby za svitu toho ještě řídit se mohli jehlou magnetickou, tak chtěl Pán Ježíš i nadále po odchodu svém Církev novorozenou osvětlovati, chtěl, aby Církvi nově založené život Matky jeho svítil, aby Maria byla září lesklou jeho božské jasnosti.

V prozřetelných radách božích bylo stanoveno,

aby po krátkém pobytu Ježíše Krista na zemi Maria Panna déle Církev opuštěnou těšila, a bolest její nad odchodem náhlým Spasitele umírňovala. Kristus Ježíš ukazoval se před vyvolenou rodinou svou v osobě své Nejmilejší Matky, on žil dále v ní, a on skrze ni mnoho ještě let stavěl Církev svou, neboť Maria Panna životem svým rovnajíc se Ježíši Kristu, získala mnoho duší Církvi svaté.

Maria Panna ovšem nekázala v Jerusalémě, jako to sv. apoštolové činili, avšak její poučování nebylo proto méně výmluvné. Ona kázala Krista Ježíše osobou svou, celým životem a příkladem svým. Ona vydávala líbeznou vůni, kteráž občerstvila a navnadila každého, a byla, jak sv. apoštol žádá od křesťanů, dobrou vůní Krista Ježíše.

Jako byl Pán Ježíš obraz Otce svého, oblesk slávy jeho a podoba podstaty jeho: tak byla Maria Panna obraz dobroty Ježíše Krista, oblesk pokory jeho a podoba božské tichosti jeho.

Nebylo divu, že věřící Jerusalémští k Rodičce Boží posvátnou a zbožnou úctu chovali, a že jí často navštěvovali a rady u ní hledali.

Jak ctěna a milována byla Maria Panna od první Církve sv., možno nápodobiti přiletujícími včeličkami, které okolo lilie se shromáždívše, po stříbrolesklé koruně do vnitra té libé květiny vni-

kají, a v kalíšku jejím vonný prášek sbírají a z něho med připravují.

Spisovatel století prvního sv. Dionysius, areopagita zvaný, vypravuje, že obyvatelé Nazaretští chtějící rozmlouvati s Pánem Ježíšem, vespolek se k návštěvě svatého Josefa, v dílně pracujícího, vybízeli, říkajíce: „Pojďme se podívat na tichost!“

Zdá se, že tato pověst o rozmluvách obyvatelů Nazaretských i mezi prvními křesťany se zachovala — jenom že se tak v Jerusalemě vypravovalo o Rodičce Boží, a že se říkalo: „Pojďme se podívat na tichost!“ pojďme se podívat na čistotu, pojďme se podívat na Matku našeho Spasitele!

Není pochybnosti, že v prvních dobách Církve sv. přemnozí křesťané do Jerusalema putovali uctit těch památných míst, kde Kristus Ježíš trpěl a zemřel, a že přicházeli k sv. apoštolům radit se s nimi, a ještě více, že navštěvovali Nejsvětější Matku Páně, aby ji tváří v tvář spatřili, čest jí vzdali, a z úst jejích vypravování o přeblaženém životu Ježíše Krista slyšeli.

Sv. Dionysius vypravuje, že on sám z dalekých krajů se vypravil na pouť do Jerusalema spatřit Matky Páně. Když byl uzřel Rodičku Boží, byl tolik dojat a pohnut, že musil na zem padnouti k nohám jejím a jí se kořiti.

První křesťané Jerusalemsťi znali předobře vznešenost a důstojnost Matky Boží, považovali ji za svou Matku, scházeli se kolem ní, patřili na ni jakožto na vzor nejdokonalejší Krista Ježíše.

Na kolenou před Marií Pannou klečíce, přijímali přesvatá slova její, a prosili, aby jim rukou svou žehnala, dobře vědouce, že mocné její jest požehnání.

Ačkoliv nám se nedostalo toho štěstí blaženého, očima vlastníma patřiti na převelebnou Matku Páně, přece jsme velmi šťastni, neboť milostí, která mocnější jest nežli samo patření, dostává se nám předrahé útěchy. Nám jest dovoleno ve světle sv. víry patřiti na Marii Pannu, stíhati podoby její s Božským Synem jejím, a pokochati se v kráse osoby její, anť na sobě nese obraz ctností Ježíše Krista v míře nejdokonalejší. Nám jest dovoleno prositi na modlitbách Matku Páně, aby nám zjednala té milosti Boží, abychom na sobě vytvořili život Ježíše Krista, jakož pomáhala prvním křesťanům v Jerusalemě, aby oni životem svým podobali se životu Krista Ježíše.

Maria Panna ví, jak služebníci její účastni býti mohou ducha Ježíše Krista, ona ví, čeho třeba křesťanům i při zevním jednání a činění, aby úplně podobali se Kristu Ježíši. Maria Panna byla vždy a bude i po všecky časy nejprvnější učitelkou učení o následování Ježíše Krista, ona bude vždy roz-

dávati onu milost, která přivádí do rodin křesťanských ducha Ježíše Krista a tam jej bez přestání udržuje.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

7. května.

Maria Panna a sv. Petr.

Církev sv. nazývá Marii Panu Královnou apoštolů, aby naznačila, že apoštolové jí jsou poddáni rovně tak jako ostatní křesťané. Ode dne nanebevstoupení Páně poznávali sv. apoštolové víc a více vznešenou důstojnost Marie Panny, považovali ji za Královnu, za Královnu Matku, přicházeli k ní tázat se na radu. Maria Panna byla živým doplňkem sv. evandělia, byla oprávněnou vykladatelkou učení Ježíše Krista, a přechovatelkou jeho nejdražších myšlének. Z úst Rodičky Boží slyšeli slova, kterých Pán Ježíš nemohl jim říci, poněvadž nebyli ještě dost silni ve víře, a slova ta byla jim jako slova s nebe, a rady Panny Marie byly jim jako svaté příkazy. Není pochybnosti, že sv. apoštolové ve všech důležitých věcech, které se týkaly Církve Jerusalemské, nejprve Rodičky Boží se tázali, co by ona mínila.

Maria Panna dávala jasné světlo ustanovením

apoštolským, jako paprslek sluneční, jenž padá na otevřenou knihu, a osvěcuje písmo její.

Činí-li se řeč o Marii Panně a o sv. apoštolech, nemůže se to tak snadno státi, aby hned na prvním místě nebyl jmenován sv. apoštol Petr; a pravda-li, že sv. apoštolové se skláněli před Marií Pannou, jakožto před svou Královnou, tož jisto jest, že sv. Petr ctil Rodičku Boží jako Matku veškeré Církve. Chováním svým vůči Matce Páně vyučil první křesťany, jakým řádem a dle jakého pravidla Rodičku Boží ctíti mají.

Abychom lépe porozuměli, jaký byl poměr mezi Marií Pannou a sv. Petrem a jak rozličné jsou jejich milosti, připomeňme sobě, že Církev sv. jest Kristus Ježíš po všecka staletí ustavičně trvající. Ona jest součin a souhrn všech těch, kteří jsou pokřtěni v jeho jménu a posvěceni od jeho ducha.

Od toho památného večera, kde Pán Ježíš před smrtí svou ustanovil Nejsvětější Svátost oltární, a kde na to pamatoval, aby zde na zemi ustavičně mezi námi trval, dává sebe sama svým apoštolům a všem křesťanům, dává jim Nejsvětější Svátost, která jest pravé Tělo a pravá Krev jeho, která jest duše jeho, božství jeho, jedním slovem, jeho božská nejvelebnější osoba. V Nejsvětější Svátosti množí se Kristus Pán po celém světě, a zvěčňuje se. Křesťané všech věků potkávají se tu při

Nejsvětější Svátosti s Ježíšem Kristem, tak jako by byli žili za časů jeho, oni na stupních oltáře přítomni jsou vždy trvající památce oběti krvavé, oběti na kříži, a přijímají při svatém Přijímání zásluhy smrti jeho, spojují se s Kristem Ježíšem, požívajíce bytosti jeho, a tak se potvrzuje u vši pravdě zaslíbení Spasitele našeho: „Aj já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.“

Avšak při Nejsvětější Svátosti nevidíme očima svýma zjevně Krista Ježíše, a takto nemůžeme viděti jeho skutků, jako je viděti mohli ti, kteří s ním pospolu v zemi svaté žili; poněvadž ale Kristus Pán jest ve veškeré Církvi, třeba jest, aby se také nějakým způsobem ozýval jeho hlas po veškeré Církvi, aby se rozcházel až do posledních končin jejích.

Hlas ten Krista Pána v Nejsvětější Svátosti jest hlas jeho apoštolů, jest to hlas zvláště sv. apoštola Petra, jehožto slovům naslouchají všickni apoštolové, a rozhlašují je po veškerém světě křesťanském. Kristus Pán jest v Nejsv. Svátosti oltářní neviditelným, skrývá tu své božství i člověčenství.

Svatý apoštol Petr byl vyvolen od Ježíše Krista, aby byl náměstkem jeho viditelným, a on vykonává za Krista Pána ve Svátosti Nejsvětější přítomného tu moc, kterou Kristus Pán mu přenechává a postupuje. Sv. Petr jest tlumočníkem

tajemných slov Krista Pána, on za něho vztahuje rámě své, on jest prstem pravé ruky jeho. On hlásá slova pravdy Krista Ježíše, on má zevní pravomoc řídití veškeru Církev Páně, on křtí a takto činí, jako Kristus Ježíš, z duší dítky k životu věčnému, on obživuje duše, které hříchem smrtelným o život se připravily. Sv. Petr jest jako Kristus Pán, knězem, ano on jest nejvyšším knězem, jako Kristus Pán, on dává poslání, a vykazuje každému z bratří svých části stáda, které má řídití a spravovati — jemu jsou ovce i beránci svěření a odevzdání.

Zda-li pak Nejsvětější Svátost a svatý Petr činili dohromady v každém věku celého Krista Pána? Nikoliv, ještě jest tu třeba jednoho pojidla, a to jest „Svatosti.“ Pán Ježíš nejen učil pravdě, on též cvičil své miláčky v tom, aby byli tichého a pokorného srdce, on na sobě zjevoval a lidem ukazoval dokonalé ctnosti své.

Vidíme na jedné straně, jak Pán Ježíš své božské učení hlásá, jak hříšníkům hříchy odpouští, jak svaté svátosti ustanovuje, a jak pro spasení světa na smrt se obětuje, na druhé straně však vidíme pokorného a tichého Ježíše Krista, jenž se Otcí svému u svatém mlčení koří; vidíme čistého, trpělivého, chudého Ježíše. Ježíš jest pln dobroty a milosrdenství, jeho vzevření pobízí každého k svatosti a k následování ctností jeho.

Jako Kristus Pán chtěl žítí mezi syny svými, a proto ustanovil za neviditelné přebývání mezi námi způsoby chleba a vína, a za viditelné přebývání náměstka svého sv. Petra, a kněžstvo apoštolské, tak i o to se postarala božská moudrost jeho, aby duch jeho dokonalosti a svatosti mezi milými jeho trval.

A protož bylo třeba, aby duch ten preveliké svatosti jeho dokonale byl vyznačen, a na odiv všem vystaven.

Není pochybnosti, že tato svatost Krista Pána byla na svatých apoštolech dobře vyznačena, avšak byla přec jen nedokonale a neúplně.

Sv. Petr a Pavel byli ovšem nádoby svatosti, avšak to nebylo jejich hlavní úlohou, oni byli především povoláni od Ježíše Krista, aby byli služebníky moci jeho, nástrojem hlasu jeho.

V Kristu Ježíši třeba hned od počátku rozeznávati to dvojí: moc a svatost jeho, obé pak mělo hned od prvního založení Církve svaté vyznačeno býti dvojím řádem, totiž řádem moci svrchované a řádem ctnosti svaté, obé mělo býti dle vůle Páně v každém Apoštolu v jednotě spojeno, avšak pozdější věkové ukázali, že této žádoucí jednoty obojího řádu v osobě jedné přechásto nebylo. A to bylo z té příčiny, poněvač dokonalá svatost nebyla vystavena ve vzoru kněze, biskupa, aniž samého papeže, nýbrž Pán Ježíš vy-

volil k tomu ženu, která vznešenou důstojnost svou, důstojnost to Matky Boží, svatostí nevyrovnatelnou ospravedlnila a osvědčila. Maria Panna jest ten nejdokonalejší vzor vši svatosti a ctnosti.

To trojí: „Nejsvětější Svátost oltářní, Moc církevní sv. Petra, a dokonalá Svátost Rodičky Boží, Marie Panny“ tvoří v Církvi svaté dohromady celého Ježíše Krista.

Nejsvětější Svátost oltářní zaručuje skutečnou přítomnost Ježíše Krista mezi námi, sv. Petr a jeho nástupcové, římské papežové, ohlašují nám ústy svými moc a slova Krista Ježíše, a Maria Panna jakožto nejprvnější Světice mezi všemi svatými, přijímá s vroucí láskou ve jménu všech dobrých křesťanů učení, přikázání a rady sv. evangelia. Její příklad a její modlitby pojišťují Církvi svaté tu táhlou řadu opravdivých učeníků Ježíše Krista, kteří božskému Mistru svému slouží podle slov Ducha sv., a v dokonalé pravdě života svatého.

II. Nyní možno jest poznati, jaký byl vzájemný poměr mezi Rodičkou Boží a sv. Petrem.

Oba mají své zvláštní milosti, kteréž se proti sobě na odpor nestaví, nýbrž vespolečně se podporují a posilují. Sv. Petr jest hlavou Církve, Otec všech těch, kteří věří v Ježíše Krista. Jeho hlasu poslouchají všickni, a podrobují se moci jeho. Maria Panna jest ta první, která hlasu toho po-

slouchá, neboť ona jest taktéž údem Církve sv., a náleží do počtu věřících. Ona jest i řízena a vedena od sv. Petra, ona jest šťastna, že ji řídí dobrý pastýř, kterého ona velmi dobře zná a miluje.

Panna Maria poslouchala sv. Petra, jako druhdy byla poslušna sv. Josefa, ač stál na nižším stupni svatosti nežli ona, avšak sv. Josef měl moc nad rodinou Páně, jako ji má sv. Petr nad Církví svatou.

Maria Panna zachovala se v tomto ohledu dle příkladu Ježíše Krista. Ona naplnila veškeru spravedlnost. Pán Ježíš sklonil hlavu svou pod ruku sv. Jana Křtitele, jenž byl poslední prorok starozákonní, a dal se pokřtiti: a Maria Panna sklonila se pod mocnou ruku sv. Petra, nejvyššího kněze zákona nového. Panna Maria tímto způsobem poslušnosti své k sv. Petru ve všem tom, co se týkalo řízení Církve sv., posvětila pásku a pouto katolické jednoty a oddanosti.

Sv. Petr drže se ve své nejvyšší moci, nezapomenul na vznešené názvy Rodičky Boží. On vyznával, že Ona jest Matkou Ježíše Krista, a Matkou Církve sv., on věděl, že Rodička Boží duchovně zrodila všechny křesťany jako Matka na hoře Kalvarii, a že i on jest dítkem jejím.

Sv. Petr vírou a svatým křtem jsa učiněn bratrem Ježíše Krista nazýval sebe také synem

Marie Panny, a jako syn miloval Marii jako matku svou, a měl ji u vsí úctě a vážnosti. On považoval Marii Pannu za největší poklad boží, který mu byl od Ježíše Krista svěřen.

Maria Panna byla v stádu od Ježíše Krista mu svěřeném tou nejdivnější ovečkou, kterou chrániti a střežiti měl. On bděl nad Ní, jako druhdy Mojžíš nad archou úmluvy, věda, že Maria Panna jest před očima Otce nebeského nejvzácnější mezi všemi svatými členy rodiny Páně. Sv. Petr dobře věděl, že jinak se mu nepodaří Ducha Ježíše Krista vstípniti do duší věřících nežli tím, že Maria, tato studnice, v Církvi svaté vzdělaná, Ducha toho z hlubin duše své vyvážití dá, a protož posýlal náměstek Ježíše Krista všechny své svěřence k Marii Panně, radil jim, aby dobře na ni pohlíželi, každého slova jejího poslechli, a každý i ten nejmenší čin její sobě osvojovali; sám pak kníže apoštolský přicházel k Marii Panně, otazovat se jí na radu, prosil ji, aby mu opětovala vše, co z úst Ježíše Krista byla slyšela. On ji prosil, aby za něho orodovala, za svaté apoštoly, za bratry jeho v úřadě apoštolském, dále za všechny v novu pokřtěné, které mu jako otci náleželi, a kteří Marii za Matku svou uznávali, konečně ji prosil, aby orodovala za všechny ty, které mu Ježíš Kristus při svém nanenevstoupení odevzdal.

Hned od nejprvnějších počátků Církve sv.

byli věřící vyzváni, aby se vzdělávali, pohlížejíce na vzor vši ctnosti na Rodičku Boží, a aby zraky své obraceli k svatému Petru. Jeho moc byla veliká v církvi sv., a i ti, kdož velikou svatostí se honosili, musili se podrobiti jeho moci a řízení vladařskému.

V Církvi svaté, která od Ježíše Krista svatovládou jest opatřena, jest moc vládní nade všechny dary boží vyvýšena — nic vyššího není nad moc biskupskou a kněžskou. Mimořádné dary, kterých Bůh uděluje některým duším vyvoleným, mají jim k tomu sloužiti, aby se v pokoře vycvičily, a duše tolik omilostněné mají býti poddány a poslušny i nejposlednějšího pastýře duchovního.

Vedle řádu svatovlády církevní stojí řád svaté ctnosti, který samostatný ovšem není, ale také s prvním řádem nesplývá, nýbrž jakousi svatovládou zvláštní tvoří.

V tomto řádu svatosti jest postavena ctnost, a první místo zaujímají pokorní, kající, čistotní, vůbec ti, kteří do vůle boží s vůlí svou jsou odevzdáni.

Obojího řádu členové mohou vespolečně sobě pomáhati. Tak nezřídka se stává, že papežové za orodování a modlitby prosí u těch křesťanů, kteří velmi nízcí jsou, a u panen, které od světa zapomenuty jsouce, v klášterním zátíší žijí. Tak na př. nepovažovali toho pod důstojností svou,

kdýž se tázali svaté Kateřiny Sienské, co by učiniti měli. Panna tato byla živým stánkem Ducha svatého.*)

Oseby, které tolik od papežů byly odůstojněny, pokořovaly se, k nohousm nástupců svatého Petra se vrhajíce, a jich moc nejvyšší vyznávajíce.

Svatá Terezie vážila sobě více svaté poslušnosti k Církvi svaté nežli zjevení svých, ona zachovala nejpokornější úctu k papeži a biskupům. Při smrti své pravila: Umírám jako dcera Církve svaté.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

8. května.

Maria Panna a svatý evandělita Lukáš.

V předešlé úvaze nazvali jsme právem Rodičku Boží Královnou — Matkou Církve svaté, a mohli bychom říci, že Ježíš Kristus jí svěřil tajemství zřízení čili ústavy Církve sv., což velmi důležité jest, neboť tím jest takorba poznamenán rod panovnícký, a naznačeno, komu po zákonu a právu přísluší vládnouti v Církvi sv.

*) Narodena r. 1347. zemřela 1380. Vlivem svým pohнула papeže Řehoře XI., že z Avignonu do Říma se navrátil.

Základ ústavy Církve sv. spočívá v zázračném narození Ježíše Krista, o čemž mohla Rodička Boží sama dáti nejskvělejší svědectví.

Když Pán Ježíš na nebesa vstupoval, řekl apoštolům svým: „Budete mi svědkové až do posledních končin země.“

Sv. apoštolové dávali svědectví o Ježíši Kristu, vypovídající o tom, co z úst jeho slyšeli, a co na něm viděli.

Nehledíce ani tak k daru Ducha sv., kterýmž byli sv. apoštolové osvíceni, vidíme, že jako lidé, dle událostí, a dle rozumu takové svědectví o Ježíši Kristu vydávali, že každý jsa přesvědčen vyznati musí, že Pán Ježíš jest pravý Bůh.

Svatí apoštolové slýchali často z úst Ježíše Krista, že on jest Syn Boží; oni také viděli, že výrok svůj zázraky potvrzoval. Zjevní skutkové zázrační Krista Ježíše a vznešená slova jeho působila na sv. apoštoly tou měrou, že nejpevnější přesvědčení měli o božství Ježíše Krista, a pro toto přesvědčení vycedili i krev svou, a dali se usmrtiti. Avšak svědectví svatých apoštolův o Ježíši Kristu mohlo se vztahovati teprve na veřejný život Ježíše Krista, čili na ten čas, když Pán Ježíš od sv. Jana Křtitele v řece Jordáně pokřtěn byv, je k sobě volal.

Dle toho bylo před očima svatých apoštolů Početí, Narození a Mládí Pána Ježíše zastřeno.

Pro události a příběhy ze života Ježíše Krista v dobách nejprvnějších nemáme jiného svědka spolehlivého nežli Matku Páně. Po seslání Ducha sv., po Letnicích mohla Matka Páně vypravovati svatým apoštolům nejprvnější děje a příběhy života Ježíše Krista, neboť ona jediná spatřila je očima vlastníma, a měla při nich účastenství osobní.

Nejvyšš prozřetelný Bůh prodloužil Marii Panně léta věku jejího, aby po nanebevstoupení Syna svého vypravovati mohla osobně Církvi svaté děje a události života Ježíše Krista z dob nejprvnějších.

Po této předeslané úvaze otevřemež svaté evandélium.

Sv. Evandělita Matouš vypravuje na prvním listu co nejněžněji tajemství Vtělení Páně, a na druhém listu vypravuje první doby života Ježíše Krista až do začátku veřejného úřadu jeho. Odkud měl sv. Evandělita toto vypravování? Od nikoho jiného nežli od Rodičky Boží, která byla živé evandélium mládí Ježíše Krista rovně tak, jako byli později svatí apoštolové živé evandélium života jeho veřejného.

Nadchnutí Ducha sv., jenž řídil píšící evandělity, dává božskou pečeť na svědectví Marie Panny a svatých apoštolů. Duchem svatým osvícení evandělístové mohli se rozpomenouti na všechna jednotlivá slova Mistra svého dle zaslíbení jeho: „Až přijde Duch pravdy, připomene vám vše, co

jsa mluvil vám.“ Tím způsobem mohli svatí evandelistové s tou nejdokonalejší určitostí napsati události života Ježíše Krista, a rovněž s pomocí Ducha sv. i to vše, co jim Matka Páně byla vypravovala. Takovému světlému svědectví nemohly nijak uškoditi temné mraky lži a nenávisti, neboť svaté evandélium jest světlý sloup, za nímž bezpečně krácejí ti, kdož po cestě pravdy a víry se ubírají k věčnosti.

Rodička Boží nejen vydávala svědectví o mládí Ježíše Krista, ale také o pozdějších letech, kteráž Kristus Pán v úřadu veřejném až do smrti své strávil, neboť Maria Panna sprovázela Ježíše Krista při kázání jeho, ona pečlivě sbírala vypravování o uzdravení a obrácení těch přemnohých nešťastníků, kteří u Spasitele našli milost; ona dlouho rozmlouvala se Synem svým, a s těmi osobami, které Ježíše Krista do domu svého přijali. To vše z úst Nejsvětější Matky Páně musilo býti svatým apoštolům velmi vítané a vzácné, a zvěštovalo jim i mnoho, co jinak by bylo skryto zůstalo.

Ačkoliv dva svatí evandelistové až po smrti Rodičky Boží evandélium napsali, neutrpělo tím žádné ujmy vypravování Rodičky Boží, neboť ono se chovalo jako drahocenná památka, a svatí apoštolové učinili tak, jako my bychom byli učinili, kdyby Rodička Boží o Ježíši Kristu nám byla vypravovala. Oni svaté podání ústní co nejpečlivěji

ochraňovali, a každého slova Marie Panny nade všecko sobě vážili. Kdož může říci, jak veliké bylo účastenství Rodičky Boží při sepisování sv. evandělia, a kolik líbezných slov z nejčistších úst Matky Páně v něm jest uvedeno?

II. Zdá se, že zvláště dva svatí evandelistové z té boží Studnice své vypravování vážili, a to sv. Lukáš a sv. Jan.

Co se tkne sv. Lukáše, vypravuje ústní podání, že mu dopráno bylo, přechoť s Rodičkou Boží rozmlouvati, a že se mu dostalo té cti, že mohl malovati obraz Matky Páně. To jest nepopíratelné, že sv. Lukáš mezi všemi evandelisty nejvíce vypravuje o mládí Ježíše Krista. On psal své evandélium dříve nežli sv. Jan, a to v čase, kdy sv. Janu na mysl ani nevstoupilo, evandélium psáti. Kdo evandélium sv. Lukáše čte, může míni, že týž svatý evandělita jest bratrem sv. Jana Evandělity. Sv. Lukáš vypravuje o zázračném početí sv. Jana Křtitele, o zvěstování archanděle Gabriele, a o rozmluvě nejsvětější Panny Marie s tím poslem nebeským, dále o navštívení Panny Marie u Alžběty na hoře Hebronu, a o pozdravení vespolečném těch dvou světic příbuzných, pak uvádí týž svatý evandělita velebnou píseň Rodičky Boží, kteráž začíná slovy: „Velebí duše má Hospodina, a zplesal duch můj v Bohu spasiteli mém,“ vypravuje o narození Páně, o pastýřích betlémských, o obřezání

Páně, o obětování Páně v chrámu Jerusalémském, o Simeonovi a písni jeho, o životu skrytém Ježíše Krista v Nazaretě, o pouti Ježíše Krista v létě dvanáctém do Jerusaléma, o hledání ztraceného Ježíše Krista a nalezení jeho v chrámu Jerusalémském.

Sv. Lukáš vše to slyšel do podrobnosti od Rodičky Boží, a jak jeden sv. Otec praví, byl svatý evandělita písařem Nejsvětější Panny Marie.

Kdož by u vypravování sv. evandělity Lukáše neviděl, že týž důvěrný přítel Matky Páně od ní samé byl o všech událostech z dob nejprvnějších Ježíše Krista přímo zpraven.

Sv. Lukáš sepsal evandélium své, když po nanebevzetí Rodičky Boží uplynulo asi deset let, a tudíž měl v živé paměti všecko to utěšené vypravování, které z úst Nejsvětější Matky Páně byl slyšel. On neměl již před očima Matku Páně, ale měl její obraz, a před tím psal své evandélium.

Sv. Lukáš sám se vyznává, odkud své vypravování vážil, on vypravuje, že když pastýřové betlémští z jeskyně novorozeného Spasitele světa odešli, Maria Panna všecka slova ta skládala v srdci svém. (Luk. 2, 19.) Později opětuje svatý evandělita táž slova, když se totiž vrátili Maria Panna a sv. Josef zpět do Nazareta z pouti Jerusalémské s dvanáctiletým dítětem Ježíšem: „Maria matka jeho skládala všecka slova jeho v srdci svém“.

Dle výroku sv. Lukáše bylo Srdce nejsvětější Panny nejprvnějším svatostánkem, do něhož Pán Ježíš ukládal slova tajemství božích. V ten přestátný den, když zlaté dvěře toho živého stánku se otevřely, byl přítomen sv. Lukáš, jenž na kolenu kleče před Matkou Páně, poslouchal přelíbezná slova její a skládal je srdci svém.

Těch blažených, kteří mohli naslouchati řečem Nejsvětější Matky Páně, bylo velmi málo, a protož blahoslaviti musíme sv. Lukáše, že tak veliké milosti se mu dostalo od Nejsvětější Panny, a že zvláště evandélium jeho po všecky věky maličkým dítkám a duším zbožným bude nejdojemnějším a nejzajímavějším vypravováním o mládí Ježíše Krista, Spasitele světa.

V Římě v chrámu Marie Panny Větší jest obraz nejsvětější Rodičky Boží, která drží v náručí svém děťátko boží, a o obrazu tom se vypravuje, že jest malován od sv. evandělisty Lukáše. Na obrazu tom vytratilo se již mnoho z podoby a tváře děťátka božího, jakož i nejsvětější Rodičky Boží, avšak byť i délkou časů krása obrazu svatého Lukáše se vytratila, přec možná vždy nový a překrásný obraz Rodičky Boží a milostného synáčka jejího namalovati na základě velebného vypravování, které se nám z péra sv. evandělisty Lukáše dochovalo.

Kdokoliv čte vypravování sv. Lukáše o Marii Panně, jest zanícen a unešen ku zbožné lásce k Rodičce Boží. Sv. Lukáš mluví o předcích Marie Panny, o jejím blahoslaveném životu, o památních knihách, o nejdůležitějších osobách jejího příbuzenstva, co vše u jiných svatých evandelistů se pohřešuje. On uvádí rodokmen Ježíše Krista, kde předkové Marie Panny se jmenují. On vypravuje také slova Pána Ježíše, která pravil Maří Magdaleně, a která byla pro Marii Pannu heslem: „Maria nejlepší stránku vyvolila, která nebude odňata od ní“. Rovněž uvádí sv. Lukáš chvalořeč té ženy, která v zástupu se nalezajíc, a slova Krista Ježíše slyšíc zvolala: „Blahoslavený život, který tě nosil, a blahoslavené prsy, kterých jsi požíval“.

V evandéliu sv. Lukáše jest vše, co k úctě a chvále Rodičky Boží sloužiti má, až na onu památnou událost na hoře Kalvarii, kde umírající Ježíš Kristus a Maria, Matka bolestná a miláček svatý Jan pospolu byli. Svatý Lukáš nevypravuje, že Maria Panna a sv. Jan miláček pod křížem umírajícího Spasitele stáli, a že Kristus Pán s kříže s těmi nejdůvěrnějšími přátely rozmlouval, a příčina toho jest, že sv. evandělita ze zvláštní úcty k miláčku Páně přenechal jemu jakožto svědku poslední slova závěti Ježíše Krista zaznamenati.

Svatý Lukáš psal své evandélium s vroucí

láskou a úctou k Rodičce Boží, a vychválil na ní vznešenost a velebnost křesťanských panen a matek, ovšem stalo se tak ze zvláštního vnuknutí božího, a protož nazývá se sv. Lukáš evandelistou žen křesťanských. On pozdvihl pohlaví ženské na vysokou výši slávy, a ukázal mu převelebný vzor důstojnosti, Marii Pannu. Nejdůkladněji vypravuje sv. evandělita o ženách, které Pána Ježíše na cestách provázely. On zevrubně vypravuje obrácení Maří Magdaleny, její postupování na cestě dokonalosti, vzkříšení syna vdovy v městečku Naimském, uzdravení tchýně sv. Petra, uzdravení ženy krvotoké, vzkříšení dcery Jairovy, uzdravení ženy, která měla ducha nemoci osmnácte let, on vypravuje chválu chudé ženy, která dva penízky pokorně obětovala do pokladnice při chrámu. Dále vypravuje sv. Lukáš o ženách nábožných, které při umučení Páně na hoře Kalvarii přítomny byly, u hrobu Páně plakaly, a které nejprvnější vkříšeného Spasitele uzřely, a jimž i Spasitel se zjeviv přikázal, aby oznámily apoštolům, že z mrtvých vstal.

Mladistvé dívky, panny Bohu zasvěcené, manželky, vdovy, ano veškeré pohlaví ženské činí ozdobnou družinu Marie Panny dle vypravování sv. Lukáše. Kolem královny panen chce svatý evandělita seřaditi všecko pohlaví ženské, aby k ní jakožto k zrcadlu všech ctností pohlíželo,

a skrze ni k Ježíši Kristu se přibližovalo. Maria jest přesvatý vzor dívek, panen, matek a vdov křesťanských.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

9. května.

Maria Panna a sv. evandělita Jan.

Při úvaze poslední bylo řečeno, že Maria Panna sv. Lukáši přemnoho událostí sdělila, které on v evandéliu svém nám zaznamenal. Možno-li pak totéž říci s ohledem na sv. Jana? Přihledněme blíže k věci, o níž se jedná.

Sv. Jan napsal nejdříve své epištoly, a pak Apokalypsi čili Zjevení. Svaté evandélium psal v roku 96. po Kristu Pánu, tedy hodně pozdě po smrti nejsvětější Panny Marie.

Z počátku měli první křesťané jen tři svatá evandělía, v nichž velmi stručně se vypravovalo o zázracích Ježíše Krista, o nejzákladnějších a nej-přednějších pravdách učení jeho, aby tím dokázáno bylo božství jeho, a věřící aby byli utvrzeni v ctnosti křesťanské.

Maria Panna mohla dobře znáti evandélium sv. Matouše, poněvadž bylo záhy po nanebevstoupení Páně sepsáno, a vši pravdě jest podobno, že

Maria Panna také věděla o evandéliu sv. Marka, kterýž, jak ústním podáním jest zaručeno, napsal to, co mu od sv. Petra bylo řečeno.

Hned od počátku bylo kázání svatých apoštolů vždy rozšířenější, a obsahovalo více nežli bylo psáno v písmě svatém. Když dvéře chrámu, v němž se věřící shromažďovali, uzavřítí se mohly, a když nebylo již strachu tak velikého před pohany, začali svatí apoštolové kázati věřícím „Tajemství moudrosti boží“.

Sv. apoštol Pavel praví: „Moudrost mluvíme mezi dokonalými“. — „Moudrost boží v tajemství“ a ke Kolossenským „Tajemství, kteréž skryto bylo od věků a pokolení, nyní pak zjeveno jest svatým jeho“. 1, 26.

Tajemství to jest Tajemství Kristovo, ono „veliké Tajemství, pobožnosti, kteréž zjeveno jest v těle“.

To vše dá se shrnouti takto: Tři jsou, kteří dávají svědectví v nebi: Otec, Syn, Duch sv.; tři jsou jeden Bůh, jedna bytost, žijí věčný život a v něm jest jich blaženost. Slovo, jediný Syn Otce učiněn jest člověkem, přijal na sebe přirozenost lidskou, a spojil ji v božské osobě s přirozeností božskou. Této vtělené božské osobě — Synu božímu — se klaníme, a od něho máme život věčný.

Jako tři jsou na nebi, a ti jeden Bůh jsou, tak i na zemi tři jednoho Boha Člověka činí, jednoho Vykupitele a jediný Pramen života: Duch, voda a krev, a ti tři jedno činí. Duch Ježíše Krista jest učení jeho, Voda jest křest jeho a Krev, která se prýští ze Srdce jeho, jest Nejsvětější Svátost oltářní — a to trojí činí jedno vykoupení, jedno spasení. Skrze Ducha Ježíše Krista, skrze křest a krev jeho nabýváme spasení, a dojdeme jedenkrát slavného vzkříšení. Svatí, to jest ti, kteří v Ježíše Krista věří, mají účastenství při svátostech Páně, činí a plní zákon Ježíše Krista, přijímají milost, která v nich působí život božský, život věčný. Tento život božský Ježíše Krista jest vštípen na život lidský svatým křtem, a zůstává skrytým u Svatých až do hrobu, avšak on se zjeví a to veskrz celý při zmrtvýchvstání. Až budou Svatí do nebe vzati s tělem i s duší, dokoná se na nich tajemství té jednoty tajemné Ducha, Vody a Krve Ježíše Krista. Potom objeví se u velebné záři a kráse tajemný život milosti, který byl zrakům lidským zde na světě zastřen a zahalen, zjeví se život slávy, jak jej nazývá sv. apoštol: „Zjevení s Ježíšem Kristem.“ Toto „Tajemství“ bylo hlášáno ve Večeřadle mezi dokonalými po seslání Ducha sv., a bylo od nich střeženo nábožně, aby nijak zneuctěno nebylo, a jest-li někdy sv. apoštolové několika slovy o velikém tajemství tom

při shromážděních veřejných se zmínili, aneb ve svých listech, které církvím po spolehlivých doručovateli zaslali, něco málo napsali, stalo se to vždy s tou největší opatrností a obzvláště v dobách prvního století.

První tři svatá evandělia ohlásila toto hluboké učení Ježíše Krista dle podstaty, odhalila poněkud závoj, toto tajemství halící, tak asi, jako když vysoké hory ukazují po stránkách svahů svých porosty zelené, ale na vrcholu jsou zahaleny oblaky.

Přesvaté učení toto nazývá se v Církvi katolické „Učením Lásky“, má jednoho kazatele vyvoleného miláčka Páně sv. Jana, přijatého syna Marie Panny. Sv. Janu bylo dáno kázati obšírně o lásce, kterou Ježíš Kristus přinesl na tento svět. Slova sv. Jana jsou to, že Bůh nás miloval, že Syna svého jediného za nás daroval, a jako Otec miloval Ježíše, tak že Ježíš Kristus nás miloval, a že Pán Ježíš od nás žádá, abychom milovali bližní své, jako on nás miloval. Veškeré evandélium sv. Jana otáčí se kolem lásky boží, kolem Ježíše Krista, jenž jest Láska jako Otec jeho, a pro něhož milovati máme se vespolek. Ta byla příčina, proč sv. Jan tak dlouho žil, ačkoliv Maria Panna se světa již odešla, on měl kázati o lásce k Bohu a k bližním, a protože nemohli mučitelové, ani sud s vařicím olejem před branou

latinskou zastaviti běh jeho skorem stoletého života, a až tehdaž odvolal ho Pán Ježíš se světa, když láska boží byla úplně poznána a v Církvi boží zakořeněna.

Sv. Otcové přirovnávali sv. Jana hvězdě večernici, která se na obzoru objevuje, a svítí, když slunce s paprsky svými do hlubin mořských bylo se ponořilo.

Není se co diviti, že Pán Ježíš vyvolil sv. Jana za apoštola lásky, neboť byl on zvláštním přítelem Ježíše Krista. Mezi Pánem Ježíšem a sv. Janem byla větší láska vespolečná nežli u ostatních sv. apoštolů, a protož z plnosti srdce mohla ústa jeho tím horlivěji hlásati o lásce. Pán Ježíš dokázal to tím, že sv. Jana za hlasatele lásky boží povolal, neboť při poslední večeři dovolil miláčkově svému, aby na Nejsvětějším Srdci jeho sobě odpočinul, a aby takto vážil z hlubin „Věčné Lásky“ a pil lásku boží. Opojen jsa spánkem přesladkého vytržení, odpočíval na Srdci božském, a byl blaženější tu více než na hoře Tábor, kde spatřil proměněného Krista Ježíše. On vnikal duchem a srdcem svým do tajných hlubin božského Srdce Páně a Pán Ježíš posvětil ho za apoštola Nejsvětějšího Srdce, za učitele vtěleného Slova, za hlasatele Věčné Lásky Boží, za kazatele té lásky, která má tajemství Vtělení Syna Božího za

předmět, a hlubiny nejvelebnější světu zjevuje a oznamuje.

II. Zdálo by se, že miláček Páně, jenž od Ježíše Krista tolik byl osvícen, ničeho by byl nepotřeboval zvědět od Marie Panny, avšak není tomu tak. Sv. Jan zaměnil školu Pána Ježíše za školu Marie Panny, kdež mu mnoho doplňků se dostalo. On s Rodičkou Boží rozmlouval o těch věcech, které mu od Ježíše Krista byly sděleny. Maria Panna lépe znala Ježíše Krista, nežli on. S ohledem na jiné byl sv. Jan učitelem, s ohledem však na nejsvětější Pannu byl jen učníkem. Byl-li sv. Jan miláček Páně, byla Maria Panna nejsvětější Matka Páně. Jestliže sv. Jan nakloniti mohl hlavu svou na Srdce Pána Ježíše při poslední večeři, kolikrát mohla vzíti Panna Maria Ježíše Krista do svého klínu mateřského?

Pán Ježíš požíval z jejích prsou mléka mateřského, on spával v náručí jejím, a za odměnu dal Rodičce své takové světlo, že vnikla až do útrob božích. On ji napojil láskou tak velikou, že svět nikdy nepochopí něžnosti a svatosti její. Konečně, slyšel-li sv. Jan Pána Ježíše tři léta, Maria Panna byla sama s Pánem Ježíšem třicet let pohromadě, ano přijímala slova Páně do Srdce prostranného, osvíceného, do Srdce, kteréhož na světě nikdy nebylo. Maria Panna v době třiceti let rozjímala

o slovech Páně, a byla nejdokonalejší učitelkou u vědění lásky boží.

Sv. Jan mohl říci o Rodičce Boží jako Šalomoun o moudrosti pravil: „Umínil jsem tedy přivésti ji k sobě, k společnému obcování, věda, že se sdělí se mnou o dobré věci.“ A Maria Panna mohla říci sv. Janu: „Naučila jsem se beze lsti moudrosti, a bez závisti ji sděluji, a poctivosti její neukryji.“

Kdož by mohl vypovědět krásu a líbeznost rozmluv Marie Panny a sv. Jana na hoře Sionské? Ze slov Marie Panny pochopil sv. Jan v novém světle slova Pána Ježíše, poznal lépe úmysl tajemství jeho, porozuměl vzdělání a zřízení Církve svaté, která jest duchovní tělo Kristovo.

Každé slovo Marie Panny vzbudilo v srdci sv. Jana novou vzpomínku na Pána Ježíše, a jako druhdy Alžběta v Hebronu, slyšíc slova Marie Panny, Duchem svatým se cítila naplněnou, tak i syn Zebedeův, slyše slova Marie Panny, byl ozářen jasným světlem, a oblažený sladkou láskou, pociťoval účinky milosti boží.

Sv. Augustin vypravuje ve svých Vyznáních o tom, jak se svou matkou, sv. Monikou v den smrti její rozmlouval. Oba seděli na břehu mořském, kam vlny ječící s velikým hřmotem dorážely. Velebné a úžasné divadlo na moři nepoutalo zraků jejich.

Mezi rozmluvou zdvihaly se duše jejich na perutích orličích vzhůru, opouštějíce vezdejší kraje a prostory, kde ještě hlas světa se ozývá, a kde tvory vezdejší rozeznati možno jest. Duše jejich z krajů těch vymaněné dostoupily do nejvyšší výšiny, kde přebývá věčná Moudrost, věčné Slovo Boží. Nikdy se nepovznesl duch svatého Augustina výše, a péro jeho nevypsalo nikdež podobné slávy. Avšak což jest to proti rozmluvám Rodičky Boží a sv. Jana?

Aby rozmluvy Panny Marie a sv. Jana poněkud posouzeny býti mohly, nestačí otevřítí jen knihy lidské, nýbrž třeba jest otevřítí knihu boží, to jest knihu Duchem svatým nadchnutou, kterouž nám sv. Jan zanechal.

Když sv. Jan psal děje Ježíše Krista, psal také zpomínky Marie Panny, a s nimi spojil své zpomínky. On opětoval rozmluvy Pána Ježíše, které on jako učenník a Maria Panna jako Matka byli slyšeli. Sv. Jan napsal nejdůvěrnější slova Pána Ježíše, o nichž s Rodičkou boží sladce rozjímal, on odhalil záslonu, která příkrývala tajemství při poslední večeři, a otevřel převelikou studnici Lásky Boží. Učený Origenes praví: „Evandélium sv. Jana jest výkvět evandélií. Jedinému miláčku Páně bylo dáno do nedohledných hlubin tajemství božích vniknouti, jen jeho hlava odpočívala na Srdci Ježíše Krista, a jemu jedinému dal Pán Ježíš Marii za

matku. Tento důvěrný přítel Ježíšův a Mariin, tento milovaný učeník Páně byl jediný schopen těch myšlének a citů, které v evangéliu jeho jsou obsaženy.“

Byla to zvláštní milost pro sv. Jana, že evangélium nepsal dříve až po smrti Rodičky Boží. Až do posledních dnů života Rodičky Boží bylo mu vždy možno ještě něčemu se přiučiti, a protož také s pokorným srdcem zdržoval se u Rodičky Boží, naslouchal jejím slovům, a sbíral převzácné zpomínky, Jako řeka v běhu svém přibírá se strany jinou řeku do sebe, a vody její s vodami poboční řeky tak se spojují, že nemožno ani rozeznati dvojích těch vod, tak i sv. Jan v srdci svém choval slova Ježíše Krista, která slyšel od svého božského Mistra, a která mu byla od Matky Páně opětována.

Miláček sv. Jan vážil své evangélium z hlubokých pramenů — z Nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista a z Nejčistšího Srdce Panny Marie, a toto blahonosné učení zůstavil nám, by srdce naše plápolalo láskou něžnou k Ježíši Kristu a Marii Panně. Odkud byla ta jemná něžnost v srdci sv. Jana?

Vždyť býval druhdy povahy prudké, a Spasitel nazval ho jakož i bratra jeho synem hromovým, a trestal ho, že žádal oheň s nebe, aby bylo město samárské spáleno? Kdež jinde zjemnělo srdce jeho, neli u nejpokornější a nejtišší Matky Páně.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



10. května.

Přátelé Marie Panny na hoře Sionské.

Po slovech památných umírajícího Pána Ježíše: „Ženo! hle syn tvůj“; a „Učenníku! hle matka tvá“, nebylo nikomu dovoleno býti na prvním místě v Srdci Marie Panny a v srdci sv. Jana. Poněvač ale tato vespolečná láska duší přesvatých byla nejvzácnějším odkazem Mistra božského, Ježíše Krista, tedy rozlévala se na všechny strany právě tak, jako láska nejsvětějšího Spasitele na každého křesťana se rozlévá.

V Srdci Matky Páně a sv. Jana byla něžná láska rodinná, oni milovali všechny blízké přátele Ježíšovy. Dá se mysliti, že ti přátelé, kteří častěji přišli jich navštívit v příbytku Sionském, důvěrný kruh rodinný tvořili. Bylo tak i u samého Pána Ježíše, neboť Spasitel náš měl přátele své důvěrné.

Tak na př. byl jeden hlas v lidu, že Lazar jest miláčkem Páně rovně tak jako sv. Jan; též mezi vyvolenými apoštoly byli vyvolení přátelé Ježíše Krista, jako Petr a Jakob, bratr Jana Ev.

Kterí pak byli ti častí přátelé Marie Panny a sv. Jana, s nimiž bychom se setkali mohli v příbytku svatém na hoře Sionské?

Nezmiňujice se o sv. Petru, kterýž často navštívil příbytek Panny Marie, jmenujeme sv. Jakoba

menšího. On byl syn Kleofášův a Marie, blízké příbuzné Nejsvětější Panny, a dle některých svatých otců také synovec svatého Josefa. Dle toho byl sv. Jakob velmi blízký příbuzný Pána Ježíše. Židé nazývali jej bratrem Pána Ježíše, avšak on byl bratrem dle širšího pojmenování příbuzenského. Pán Ježíš ho velice miloval, a potěšil ho tím, že po svém z mrtvých vstání týž ještě den se mu zjevil. I. Kor. 15, 7.

On byl panic jako sv. Jan, kajicník jako sv. Jan Křtitel, a pro svatost velikou byl nazýván Spravedlivým. Jako první biskup Jerusalemský musil bydleti blízko Večeřadla nedaleko Panny Marie, a nebylo nikoho hodnějšího, jenž by byl mohl vstupovati do příbytku Královny Matky apoštolů nad něho. Vypravuje se, že byl s Pánem Ježíšem pospolu vychován, a již tenkrát, když Pán Ježíš veřejně kázal, navštěvoval svatý apoštol Jakub Matku Páně, a provázel ji na cestě, když za Ježíšem Kristem šla, chtějíc mluvit s ním. Svatý Luk. 8, 19.

Důvěrným přítelem Pána Ježíše byl dále sv. apoštol Jakob Větší, on byl starší bratr sv. Jana, a syn Zebedeův a Salome. Svatý Jakob byl jako bratr a jako zvláště milovaný apoštol Pána Ježíše a znal dobře Marii Pannu již dlouhou dobu, neboť bydlil v Bethsaidě nedaleko Kafarnaum, kde Maria Panna žila v zátíší, opustivši Nazaret. Na sv. Jakoba

přenášela Rodička Boží lásku svou, vědouc, že od Krista Pána tolik byl milován a že jest bratr sv. Jana, a podobně sv. Jakob ctil a miloval Rodičku Boží za to především, že byla učiněna Matkou bratra jeho, přešťastného Jana.

Každý svatý apoštol navštěvoval Matičku Páně v domě jejím dle možnosti, a nalézal při návštěvě té své největší blaženosti; přicházeli jednotliví sv. apoštolové za tou příčinou, aby vyslechli příkazy a rady sv. Petra, a přijali požehnání od Matky Páně, která na rukou svých nosila požehnání světa. Do svatého příbytku marianského přicházeli i ti, které Kristus Pán byl uzdravil a obrátil, a které Církev Jerusalemská po nanebevstoupení Páně do svého středu přijala, jako Zacheus z Jericha, Šimon malomocný, slepý od narození; Nikodém, Josef z Arimathie a Setník, kteří byli na hoře Kalvarii a tam velikými skutky se proslavili. Dále náležel k ctitelům Matky Boží vzkříšený Lazar, bratr Marty a Marie, zvláštní přítel Pána Ježíše.

Lazar byl velmi zámožný a pomáhal příspěvky dobročinnými Pánu Ježíši při kázání jeho, a dá se mysliti, že měl úcastenství nemalé při almužnách, které rozdávala Nejsvětější Matka Páně.

Kdo by mohl nám brániti, když bychom mezi přátely a ctiteli Matky Páně také vojína Longina jmenovali, kterýž kopím železným otevřel Srdce

Pána Ježíše, a v hlubinách té předražené rány našel poklady svého obrácení a spasení?

Proč bychom nemohli předpokládati, že obrácený ten voják dříve, nežli se odebral do Kapa-docie, několikráte u nohou Matky Páně klečel? Obrácení Longinovo bude vždy nevypravitelnou útěchou pro všechny hříšníky, kteří těžkými hříchy svými Krista Ježíše ukřižovali; rozpomenou-li se na ten obraz, kde obrácený voják před Matkou milosrdenství skroušeně klečí, a v slzách lásky kající se rozplývá, nabudou ve zbouřeném srdci svém pokoje a sladké naděje. Avšak upustme od dalšího rozjímání o předmětu tak dojemném a poetičtém.

Až posud nebyla učiněna žádná zmínka o ženách dle obyčeje židovského, avšak nábožné ženy byly na hoře Sionské pohromadě, v družině společné a odloučené. V čele těchto žen byla Maria Magdaléna. Ona byla mezi všemi ženami nejvíce od Ježíše Krista milována, ale také nebylo nad její lásku k Ježíši Kristu.

Maria Panna musila sobě vážití té drahocenné perly evandělické, kterou Pán Ježíš tak dlouho hledal, toho vzácného démantu, kterýž umyt byl slzami a krví jeho. Jaké to musilo býti přátelství mezi těmi svatými dušemi! Jaké upomínky na Betlém a Kafarnaum, na Bethanii a na Kalvarii!

Po Maří Magdaléně náleží místo Marii Kleofášově, blízké příbuzné Matky Páně a po smrti svaté Anny té nejbližší příbuzné Ježíše Krista a Marie Panny.

Svatá matka tato byla velmi bohabojná, a ctnostmi stkvěl se život její. Ona milovala tichý, skrytý život, ačkoliv svatí evandelistové častěji vypravují o jménu jejím, a vstoupila také na horu Kalvarii s ženami Krista Pána oplakávajícími.

Dále přicházeli do domu Matky Páně též ty ženy svaté, které Pána Ježíše následovaly od počátku života jeho veřejného. Ony byly na hoře Kalvarii při smrti Spasitelově, doprovodily ho mrtvého do hrobu, a dostalo se jim té zvláštní radosti, že o z mrtvých vstání Páně ony první zvěděly, — byla to Johanna, choť Chusova, ouředníka Herodesova; Susanna, Maria Salome, Marta, sestra Lazarova a Maří Magdalény, Veronika, kteráž byla podala Pánu Ježíši roušku, aby přesvatý obličej svůj utřel, když hořkou cestu na horu Kalvarii konal.

Marta hostila jako hostitelka příchozího Pána Ježíše v domě svém, a v domě bratra svého Lazara.

Sv. Bonaventura vypravuje, že Pán Ježíš před nanebevstoupením svým šel kolem Bethanie za tou příčinou, aby Martu a jejího bratra Lazara, a

pak sestru Maří Magdalénu pozval na slavnost radostného na nebevstoupení svého.

Marta zanechala na domluvu Páně veškeré přílišné péče o věci pozemské, a přidala se ku své sestře Magdaléně, která seděvši u nohou Páně, naslouchala slovům božského spasitele, a s ní rozjímalá ráda v zákonu Páně.

Co se tkne sv. Salome, ta byla Rodičce Boží velmi mila, neboť byla matkou Jakoba a Jana, milovaných apoštolů Páně, a Rodička Boží byla jí vděčna za to, že syn její Jan byl jí ustanoven za ochránitele, kdežto Salome byla velice poctěna tím, že syna svého mohla dáti Matce Páně, a že oba synové její Jakob a Jan pospolu obsluhovati mohli Matku Boží. Tu se naplnila touha a žádost její, aby v království Ježíše Krista jeden syn její seděl na pravici a druhý na levici jeho.

II. Vstupme do příbytku nejsvětější Panny a pozorujme tam u ní osoby, které přišly jí navštívit. Co as činila předivná Matka Páně uprostřed té svaté společnosti? Ona buď konala sama, aneb kázala konati nábožné skutky svaté lásky. Proto zůstala na světě, aby byla všem všecko, dle příkladu Synáčka svého božského. V příbytku Matky Páně na hoře Sionské byl hojný pramen té lásky, kterou Pán Ježíš s nebe na svět byl přinesl. Zde byla láska vespólná, již Kristus Pán své miláčky miloval, každé slovo a každý skutek

zjevoval lásku, jeden druhého láskou předcházel, a z lásky konal jeden druhému služby věrné. Pán Ježíš posvětil a utužil všechny svazky přirozené lásky, jak je srdce naše utkává.

Láska křesťanská má za pravidlo lásku boží, a křesťané milují se vespolek bratrsky, poněvač milují Boha jako Otce svého z celé duše své. Oni vidí lásku boží v bratrích svých, a chovají k nim proto lásku v srdci svém.

Srdce křesťanské sobě praví: Viz, tito jsou dítky boží — a ty jsi jejich bratr. Láska bratrská dle vůle Ježíše Krista uznává všechny dary, které Bůh bližnímu udělil, ona chová v úctivosti všechny přednosti a vlastnosti bratrů, jejich přirozené schopnosti, jejich milosti, jejich ctnosti, a tak bylo v domě marianském na hoře Sionu mezi přáteli tam přebývajícími. Kdo by byl tam mezi ně vstoupil, udivený byl by zvolal: O Bože! jak se milují! Jaká to láska, důvěra, a jaké to přátelství mezi nimi!

V domě Rodičky Boží mluvilo se o Pánu Ježíši, o událostech ze života jeho, o Církvi jeho, o tom, co radostného neb žalostného v přítomných dobách se událo, o tom, čeho křesťané v budoucnosti se nadíti aneb obávají mohou. dále utvrzovali se všickni ve víře, že Pán Ježíš církev svou vždy střežiti a ji chrániti bude. Připravovali se s odevzdaností do vůle Páně na pronásledování,

jak to Kristus Pán předpověděl, a jak se i ukázalo na svatých apoštolech, kteří byli od židovské rady mrskáni a bičováni. Dále požádána byla Rodička Boží za radu v mnohých záležitostech, a každé slovo její bylo jako nejvzácnější poklad přijato. Ona byla ke všem dobrotiva a přívětiva, ke všem se skláněla, a každého těšila. Ona dodávala srdnatosti malomyslným, plakala s plačícími, radovala se s těmi, kdož v Bohu se radovali. Ona přítomné naladila blahým pokojem, a osvěžila je vůní své pokory, mírnosti a čistoty.

Nábožné ženy na hoře Sionské konaly práce ruční, bylyť židovské matrony v těchto pracech velmi vycvičeny. Nejsvětější Matka Páně naučila se v chrámu Jerusalémském všemu tomu, co dívky tehdejšího času uměly: utkávati látky, šítí šaty, třítí a míchatí vonné masti, připravovati to, čeho k službě chrámové třeba bylo. Její prsty předly len s kužele, a ruce její uměly řídití cívku s vlnou — a pro koho hlavně? pro chudé, kteří potřebovali oděvu.

Nedá se mysliti, že by Maria a přátelé její byli méně dobročinní, nežli byla Tabitha Jopenská, která současně s nimi žila, a o níž Skutkové apoštolští praví: „V Joppe byla jedna učenice, jmenem Tabitha, což se vykládá Dorkas (srna). Ta byla plna dobrých skutků a almužen, kteréž činila“. (9, 36.)

Na hoře Sionské ve Večeřadle byly umístěny posvátné nádoby a posvátná roucha bohoslužebná. Ačkoliv bohoslužba toho času jednoduchá byla, přec nemohla se obejít bez bohoslužebných rouch, kterými se oltář pokrýval, když nejsvětější Tajemství se konalo.

Maria Panna měla v příbytku svém místo posvátné, kdež se modlila, a kde jí sv. Jan konával nejsvětější Oběť mše svaté, a tu musila Matka Páně vše potřebné sama zhotoviti, a musila i výživu svému knězi, sv. Janu poskytovat z práce rukou svých.

Maria Panna pracovala pro sebe, pro sv. Jana, svého syna, pro Církev, pro bratry své. Pokorná práce Rodičky Boží posvětila pro budoucí časy práce ženy křesťanské; Maria Panna povznesla dílo ruční k zásluze nadpřirozené, a Bohu se zalíbilo v tom pokorném díle jejím, jako druhdy se zalíbením patřil na práci Syna svého, Ježíše Krista, v dílně nazaretské.

Snadno bychom dokázali, že Maria Panna a družky její upravovaly roucha bohoslužebná pro sv. apoštoly, avšak pravdě jest podobno, že za prvních časů křesťanských se neužívalo jiného roucha při bohoslužbě nežli toho, kterého vůbec v životě společenském se užívalo.

Někteří spisovatelé však mají za to, že kněží, ač podrželi způsob obyčejných šatů při službách

božích, odívali se do šatů bílých, kterých pak k potřebám každodenním již neužívali, a dle toho dalo by se souditi, že svaté pracovnice na hoře Sionské tato bohoslužebná roucha bílá šily a upravovaly.

Eusebius vypravuje, že sv. Jan až do svého stáří velmi pečlivě o to se staral, aby nejsvětější oběť způsobem důstojným obětoval. On prý nosil na čele zlatou pásku, jako když nejvyšší kněz starozákonní v chrámu obětoval.

Čistí milují to, což čistého jest, a tak i přechistý miláček Páně, jenž ve Zjevení svém tak důkladně vypsál oděv a roucha blahoslavených, kteří před trůnem Velebnosti boží stojí, musil milovati čistá roucha bohoslužebná, a jimi se odívati, když Oběť nejsvětější konal. Čisté ruce Marie Panny připravovaly i čisté roucho posvátné. Matka Páně vlastníma rukama zhotovila Synáčku svému sukni nesešívanou, a jako druhdy oděla oděvem vlastních rukou svého prvorozeného Synáčka, tak i s radostí zhotovila posvátný oděv druhému synu svému, sv. Janu, knězi milovanému. Kýž Matka Páně odívá rouchem nevinnosti a čistoty každou duši, zvláště pak tu, kteráž službě boží se věnovala a zasvětila!

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

11. května.

Maria Panna a vdovy Jerusalemské.

Veškeren život Rodičky Boží rozkládá se ve tři doby. Maria, dítko spanilé a dívka milostná pěstuje krásné kvítko panenství. Ona žije život skrytý ve chrámu, a roste jako lilium jarní a jako vonná konvalinka v osamělém údolí. Od patnáctého roku až do padesátého jest vázána svazkem manželským, a touž dobou mateřská povinnost jí káže vychovávat božské dítě Ježíše, pak provázeti Spasitele na cestách veřejného působení jeho až do poslední chvíle přehořké smrti jeho.

Okolo roku padesátého vstoupila Maria Panna do stavu vdovského. Jako vdova trávila ostatní léta svého života.

Předivná Panna Maria, žijíc život tak rozměřený, prošla všecky stupně, po kterých žena křesťanská se ubírá, avšak všudy chovala a střežila to, co panenství její má zvláštního, a co ji činí vzorem všem těm, kteří se Bohu navždy u věčné čistotě zasvěcují.

Maria Panna byla dvakráte vdovou, vdovou po sv. Josefu, a možná také říci vdovou po Kristu Ježíši, jak se níže povysvětlí. Ona ztratila sv. Josefa v té době, když Pán Ježíš začal veřejně kázati.

Smrt sv. Josefa, čistého ženicha, byla pro Marii Pannu velmi bolestná, neboť odňala jí věrného strážce panenství jejího, jenž o veškerou domácnost v Nazaretě a v Betlémě pečoval, trpělivého vůdce a obrance, jenž na cestě do Egypta ji ošetřoval, opatrného hospodáře, jenž živil ji a božské dítě, moudrého vychovatele, který s ní pěstoval milostné dětátko. Rozloučení toto bylo tedy pro Marii Pannu velmi žalostné. Byly to dva panické keře vinné, které vzhůru po stěnách domu chudického se rozkládaly, a jejichž větve vespolek byly něžně protkány a spleteny; kdo keře ty od sebe roztrhnul, spatřil, že větve jich dolů se sklonily a listy zvadly, jakoby svou bolest vzájemnou vyjádřiti chtěly. Tak bylo v zarmouceném Srdci Marie Panny, když smrt jí odňala sv. Josefa; ona opuštěná vstoupila toho dne do řady vdov křesťanských.

Po čtyřech letech opustil též Pán Ježíš matku svou, a to bylo pro ni druhé ovdovění.

Písmo sv. mluví v písni Šalomounově o sestře nevěstě. Touto sestrou nevěstou byla zobrazena Nejsvětější Panna, avšak ona nejen sestrou nevěstou byla, nýbrž ona byla Spasiteli svému Matkou.

Pod křížem stojíc, když Pán Ježíš umíral, zastupovala Církev, kteráž jest matkou duší, a byla dle slov sv. Otců, novou Evou nového Adama.

Pod stromem života, pod křížem, zrodila se řada duchovních dítek. Ženich Ježíš Kristus dal svou krev, a smrt jeho byla pro rodinu a čeleď křesťanskou pramenem života. Nevěsta Maria Panna dala svolení Srdce svého, a zavázala se, že budoucně jako Matka jen pro dítky své žíti bude. Tak se stalo na hoře Kalvarii pod křížem Ježíše Krista. Maria stala se nevěstou Pána Ježíše a bude jí na věky.

V den slavný, až přijde Pán Ježíš jako Král ve své moci a velebnosti soudit živých i mrtvých, ukáže se jako Ženich, a Maria bude po pravici jeho jako Nevěsta Královna, majíc za sebou řadu všech dítek svých, které Pán Ježíš byl znovu zrodil a posvětil. Maria Panna ztratila při nanebevstoupení Páně nejenom syna, ale také svého ženicha. Odcházející Pán Ježíš dal jí poslání, aby rodinu jeho a svou rodinu vychovávala; to však nemohlo zacelit ránu Srdce jejího. Ona pocítovala všecken zármutek a znala starosti svého stavu a povolání. Každého dne okusila v stavu tom nových hořkostí.

Že jí odešel Pán Ježíš, a že starosti nesčetné míti musila o dítky své, a že nad některými po-bloudilými dítkami se rmoutiti musila, to vše činilo duši její v pravdě ovdovělou, to jest opuštěnou dle sv. Pavla.

Podobně i duši naší opuštěnost jest za podíl

ustanovena. Každá duše, která byla pokřtěna, a v milosti svatého křtu trvá, jest jako zasnoubena Kristu Ježíši, jest pannou a nevěstou Ježíše Krista, ženicha svého (II. Kor. 11, 2.). Svatí Otcové praví, že víra sv. činí ducha panického. Miluje-li Kristus Ježíš duši naši, a uděluje-li jí nestíhlé milosti ve svatých Svátostech, a zvlášť, spojuje-li se s ní při nejsvětější Svátosti, pak jest duše naše zasnoubena Ježíši Kristu jakožto ženichu svému.

Avšak vezdejší život náš na světě jest údolím slzavým, jest opravdivým vdovstvím. Duše Kristu Ježíši zasnoubená vidí se od něho bolestně odloučena, ona bývá v zármutcích pohřížena, a žádá sobě toužebně přijíti k ženichu svému nebeskému, při tom však miluje ty, které Kristus Ježíš po sobě zůstavil, jsouť to dítky jeho krve a jeho slzí.

Církev veškerá jest vdovou, praví biskup Bosuet. Vlastnost vdovství jest spíše nechť k světu, než-li opovrhování světem. Vdova musí snášeti ustavičný smutek, musí zevně jeviti pokoru a sprostnost a uvnitř musí míti svatá předsevzetí. Ona musí býti osamělá, to jest sama. Tak jest Církev opuštěna, neboť nemajíc ženicha svého, sama jest, a ona nebude u ženicha svého, dokaváde na tom světě trvati bude, a protož ustavičně volá: „O Ježíši přijď!“

II. Od seslání Ducha sv. ujímá se Církev sv. vdov. Ve Skutcích apoštolských jeví se péče sv. apoštolův o vdovy, neboť jim k ochraně a podpoře byli zřízeni a ustanoveni jáhnové. Tedy hned od počátku a za dohledem Rodičky Boží vzdávala se vdovám křesťanským pocta. Stav vdovský nabyl v křesťanství důstojnosti, jaké v pohanství neměl, a víra sv. vzala ho pod ochranu svou.

Píše sv. Pavel Timotheovi: „Vdovy měj ve cti, kteréž právě vdovy jsou.“ Již to je dost veliká pocta, že Rodička Boží byla vdovou, že se stala ochranitelkou vdov, a že stála v čele toho svatého shromáždění, kteréž založilo štěpnici, z níž vycházely hrdinné ženy.

Vskutku, od prvního století byla vzdávána čest vdovám na východě. Thomassin praví: Jména vdov byla zapsána v kanonu, v seznamu církve ony měly místa svá při shromážděních a posvátných hodech, v jich domech nalezaly přístřeší panny a mladé dívky, ony byly oděny oděvem barvy černé aneb tmavošedé, žily život přísný, zpívaly žalmy, a konaly modlitby, ony oddávaly se všem skutkům dobročinným, přijímaly pocestné, a posluhovaly chudým, některé zvolily dobrovolnou chudobu, a živily se almužnou. Ony se každodenně postily, a ze středu jich vybírány byly obyčejně diakonisky, které na počátku Církve sv. znamenité služby konaly.

Není tedy divu, že sv. Pavel již za času svého vyhlásil zákony, kterými by svaté Shromáždění vdov řídit se mělo.

„Vdova buď vyvolena, která by neměla méně šedesáti let, kteráž by byla jednoho muže manželka (jednou vdaná), majíc svědectví v dobrých skutcích, jest-liže syny vychovala, jest-liže pocestné do domu přijímala, jest-liže svatým nohy umývala, jest-liže soužení trpícím posluhovala.“ Za dnů našich netvoří vdovy spolky církevní, avšak proto Církev sv. nepřestala jich v účtě míti. Vždy bývaly, a až posaváde jsou v Církvi svaté bohabojné vdovy. Nemluvíce o sv. Heleně, Pavle, Melanii, Monice, Alžbětě, Františce Římské, které po vší Církvi sv. jsou proslaveny, připomeňme sobě naši sv. Ludmilu, vdovu a vychovatelku sv. Václava, jíž náleží zásluha a čest preveliká za to, že svatá víra křesťanská ve vlasti naší byla rozšířena.

Proč jest vdova tolik ctihodna? Hlavně proto, že na sobě nese ráz a odznak Církve sv., neboť ona rovně tak truchlí jako Církev sv. Ona žije v upomínkách na svého chotě, a zbožně vykonává poslední jeho vůli, z lásky k zemřelému choti svému stará se o dítky osiřelé, ona se ujímá chudých, a pro svou dobročinnost na sebe zapomíná. Ona má zásluhu nevěsty, neboť miluje i po smrti chotě svého, má zásluhu matky, neboť ona se přičiňuje vychovati své dítky, ona má v jistém ohledu zá-

sluhu panny, neboť ona se opět vrací na cestu bývalé čistoty panické. Jako panna hledá ona samotu a modlí se, jako matka obětuje se, a jako nevěsta střeží věrnost neporušenou v srdci svém.

Vdovství ve světle víry křesťanské může považováno býti za velikou a zvláštní milost boží, ono jest životem Rodičky Boží posvěceno a požehnáno. A protož nechť vdova každá uvažuje život Rodičky Boží, kteráž jí dokonalým vzorem jest u vdovství. Maria Panna ve svém vdovství vždy víc a více prospívala v trpělivosti, a tak učila vdovy Jerusalemské bohaté a záslužné ctnosti, kteráž dává křesťanu vládu nad duší, a kteréž zaslíbeny jsou veliké poklady v nebeské říši.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



12. května.

Maria Panna a Panny Jerusalemské.

Spasitel náš Ježíš Kristus přinesl nám s nebe nový oheň lásky, a touž dobou posvětil v nás čistotu, kteráž onen posvátný oheň jako nádoba slušná v sobě obsahovati má. Čistota jest s ohledem na lásku to, co jest kaditelnice, kteráž v sobě chová oheň a jej rozdmychuje. Obětuje-li se Bohu posvátná vůně libého kadidla, naplní se kaditelnice řeřavým uhlím, pak se klade na uhlí kadidlo, a

z hořící pánve vystupuje vonný oblak kouře vzhůru k nebesům. Tak podobná vůně vystupuje z duše svaté, ať nosí oheň svaté lásky v nádobě čistoty. Čistotná duše chová lásku boží v čisté kaditelnici srdce svého, a odtud vůně bohumilá vznáší se k tomu oltáři tajemnému, před nímž dle Zjevení sv. Jana „andělé přednášejí modlitby svatých.“

Čistota jest zákonem božím všem křesťanům přikázána, panictví ustavičné však jest jim jen poraděno.

Duše čistá vládne čistotou svou nad tělem, v němž jako mocná královna přebývá; ona tělo řídí a spravuje, a kázní přísnou je drží v stálé poddanosti, čímž sebe chrání před hříchem, a vůbec přede vším, co by k hříchu ji svěsti mohlo.

Dokaváde duše na uzdě drží tělo, jest vždy svobodna, a může v pokoji Bohu se odevzdati, jemu sloužiti, může i sobě samé žíti. „Čistota, tak praví sv. Jan Klimakus, jest štít srdce, jest, přemožení přirozenosti z vnuknutí nadpřirozeného jest boj řevnivého zápasu mezi lidmi smrtelnými, porušitelnými, a mezi duchy nebeskými, kteří nemají těla. Čistý jest ten člověk, jenž zapuzuje lásku smyslnou láskou boží, a uhašuje oheň na zemi ohněm s nebe.“ A krásně praví sv. Vavřinec Justinian: „Kdo miluje a chová v těle svém čistotu, má ve svém svědomí pokoj, v rozumu svém světlo, v srdci svém radost, na tváři své ve-

selost při smrti bezpečnost, a na věčnosti překrásný podíl.“

Čistota má původ z milosti Ježíše Krista, ona sestupuje z nebe jako se svého pramene viditelného, a hledíme-li k počátkům jejím vezdejší, musíme říci, že v Betlémě a Nazaretu prvně se objevila.

Od toho přesvatého okamžiku, kdy Slovo Boží Tělem učiněno bylo, byla přirozenost lidská nevypravitelnou čistotou ozdobena. Tím nestíhlým tajemstvím, že v Kristu Ježíši božství a člověčenství se spojilo, bylo tělo lidské očištěno a člověku dostalo se od toho času té milosti zvláštní, kteráž mu vítězně pomáhá, aby se v čistotě v dobách pokušení uchoval, a hříchem se neposkvrnil.

Ctnost čistoty vlévá se křesťanu na křtu svatém, a on jest touto svatostí vštípen na stromě života Ježíše Krista, jenž byl vtělená Čistota. Svátostí svatého křtu stává se náš smrtelný život účasten života božského, a nabýváme schopnosti přijati čistotu Krista Ježíše, jakož i přijímáme ostatní ctnosti jeho.

Avšak v Kristu Ježíši jest čistota ve své plné, svrchované dokonalosti, ona jest v květu té nejvelebnější krásy panické. Pán Ježíš učinil dosti za svatou čistotu, jakož dosti učinil za vymožení a dobytí všech ostatních ctností. Aby se ctnosti

Pána Ježíše v hojných proudech rozlévaly, dal Pán Ježíš proudu tomu s velikých výšin hor se prameniti, „s h o r v ě č n ý c h“, na které David král u prorockém nadchnutí patřil: to jest, z jeho osoby božské, kteráž se spojila s člověčenstvím, jemuž náleží božská pocta. K těmto „vysokým horám“ pozdvihuje spravedlivý srdce své, a povznášen jsa milostí boží, „pořádá vstupování v srdci svém.“

Pán Ježíš z nejčistší Panny jsa zrozen, sám jsa panic, ukázal se světu jako vzor panicův, a pojistil jich slávu. Panicům náležejí všechny přednosti v království božím: Maria, vždy Panna, jest jeho Matka, panický sv. Josef jest pěstoun jeho, Jan Křtitel, předchůdce jeho, Jan Zebedeův, jeho nej důvěrnější přítel, všechny tyto čisté duše jdou za praporem panickým, a jsou nejprvnější přátelé Ježíše Krista.

Pán Ježíš káže, rozšiřuje své učení, a vyhlašuje panictví za dokonalejší, a nad sňatek manželský povýšenější, on obsypává chválami a zaslíbením velebným ctností panickou, a ač by se zdála neúrodnou, přec vyhlašuje ji za úrodnou.

Ctnost tato může říci, tak jako lilium a růže řekly fíku, který jim vytýkal, že člověka ovocem svým neživí: „Naše ovoce náleží nám, a to jest vonný květ náš.“

Vůně panictví rozšiřuje libeznost svou po ve-

škeré Církvi. Podivuhodné jest to, že hned od nejprvnější doby Církve sv. počet panen tolik se rozmnožil, a nemohlo ani jinak býti, neboť jakmile se vyhlásilo, že Kristus Pán, Mistr a Učitel vzorem jest čistoty nejdokonalejší, roznítil se svatý oheň lásky k této vznešené ctnosti v srdcích přemnohých, kteří po těchže cestách za Ježíšem Kristem kráčeti usilovali. Hned od těch dob bylo panictví velmi odůstojněno, a bylo prvním veřejným stavem církevním, a sám Tertulian v století druhém jmenuje a řadí panny hned po biskupech.

Učený Thomassin vypravuje, že až do časů Konstantina Velkého panny žily pro sebe odloučeně v některém domě, kam nikdo vstoupiti nesměl. Jim náleželo v chrámu místo vyhrazené, a nazývaly se kanovnice, jelikož byla jména jejich zaznamenána v kanonu církevním čili v seznamu.

Nezřídka byly od některé rodiny křesťanské živeny. Biskup dohlížel, aby život řádný žily, aby měly zaměstnání prací, a aby do světa ven nevycházely; biskup bděl nad jich modlitbami, nad žalmy a ruční prací. Některé panny posvětily se Pánu Bohu, jednoduchý na se vzavše oděv, barvy černé aneb šedé, jiné přijaly z rukou biskupa posvěcený závoj v některý zasvěcený svátek u přítomnosti shromážděného lidu věřícího. Která panna sobě žádala svatého závoje, musila již býti u věku dospělém, neboť, jakmile jednou přijala posvěcení,

více nesměla se ho zříci, sňatek manželský, který by byla uzavřela po tom svatém obřadu, byl neplatný, a ona by byla považována za věrolomnou.

Od nejprvnějších počátků bylo tedy panictví v Církvi svaté, a tudíž hned v Jerusalémě velice ctěno, a u veliké vážnosti chováno. Církev Jerusalemská byla Církev mateřská, a byla velmi toho bedlivá, aby na sobě jevila všechny ctnosti Krista Ježíše, a protož nespokojila se jenom tím, co Kristus Pán přikazoval, ale také konala i to, co Spasitel nejsvětější radil. Z listů sv. apoštola Pavla jest zřejmo, že panictví bylo v Církvi sv. obecně zachováváno, a že na východě v každé osadě křesťanské družiny panen a paniců se nalézaly.

V Skutcích apoštolských jmenují se čtyry dcery jáhna Filipa v Cesarei, které byly panny a prokyně.

II. V zástupu tom vyvoleném jest Maria Panna vůdkyní, jí náleží místo první, neboť ona jest Panna panen — Matka Panna nejsvětějšího Syna božího. Sv. Otcové učí, že Maria Panna s Ježíšem Kristem stav panický založila v Církvi sv. „Maria Panna vztýčila prapor panictví, a drží jej vzhůru před synem svým“, tak praví sv. Ambrož.

V Církvi sv. chová se učení po všecka staletí, že Rodička Boží ustavičně pannou byla, ona jest jako velebná duha, která na obzoru klenby Církve sv. jest rozpjata, a velebnou září svou

krásu nevyrovnatelnou Slunce spravedlnosti, Ježíše Krista nám hlásá.

Maria Panna jest ozdobena všemi ctnostmi Ježíše Krista, ona všecky nosí v Srdci svém, a jest jich zrcadlem beze vší poskvrny, avšak žádná ctnost nevyniká u tak veliké stkvělosti na Marii Panně jako její přesvatá čistota. Maria jest umělecké dílo čistoty, a veškery názvy, kterými Církev svatá Rodičku Boží ctí a oslavuje, ustupují tomu převelebnému názvu: „Nejsvětější Panna Maria“. Dítky nevinné s něžností sladkou jmenují Rodičku Boží Pannou; a ti, kdož mají aneb znají lépe dar svaté čistoty, rádi opětují s vroucí záníceností přesvatý název: „Maria, Panna panen.“ Ano všickni křesťané milerádi pozdravují Rodičku Boží tím omilostněným názvem: Panno panen! oroduj za nás. Jako pohled na svatý kříž ustavičně povzbuzuje k velikomyslným obětem, k pracím apoštolským, a k hrdinským skutkům lásky milosrdné, tak i vzývání „Maria, Panno panen“ uchvacuje srdcí křesťanských, a nese je k té nejsvětější Panně vzhůru, a pod ochranou té nejčistší Panny zasvěcují se nábožné duše svaté čistotě navždy.

Kdybychom se otázali těch mladistvých duší, které se svatým slii a zavázaly, v ustavičné čistotě panické až do skonání svého Bohu sloužiti, zdali bychom neslyšeli těchto slov: „Proto přistupuji s rekovnou myslí k svatým závazkům a sli-

bům, že Maria, nejsvětější Panna, krásou své čistoty mne pozvala, já chci býti v řadě jejích panen, já chci následovati nejčistší Pannu v čistotě její, a s ní chci Bohu se obětovati.“

Kdekoliv bude státi socha, aneb na stěně viseti obraz Rodičky Boží, Panny nejčistší, budou se tam přihlašovati panicové a panny v zástupech četných do řad Královny panen a Panny neposkvrněné.

A jest-li za dnů našich, v století devatenáctém, zástupové paniců a panen se hlásí u svatém pannictví svém k té nejčistší Panně, jest-li světa se zříkají, a po duchovní službě boží jsou roztouženi, čím více musili přemnoží zahořeti láskou k svaté čistotě a k čisté službě boží v Jerusalemě, kde možno jim bylo vlastníma očima patřiti na nejčistší Pannu?

Příklad Marie Panny, patření na velebnou osobu její, milostná krása čistoty, která vůkol ní zářila, svaté rozmluvy její, to vše s udivením rozmnožovalo počet šťastných panen, které na horu Sionskou přicházely, a ku Královně panen se přidružovaly.

Maria Panna stála v čele svaté družiny panen Sionských, které jí ke cti prozpěvovaly s prorokem a žalmistou Páně píseň svatební: „Stála královna Tobě po pravici v oděvu pozlaceném, ozdobena

rozličností, přivedeny budou Králi panny za ní, přivedeny budou do chrámu králova.“

Církev Jerusalemská byla tou nejprvnější školou křesťanského panictví, a Maria Panna byla první učitelkou v té škole.

Nejsvětější Panna poučujíc čisté učence své v dokonalé čistotě a pokoře, v rozjímání a v modlitbě položila tím základ k stanovám a pravidlům, kterými se svaté řády řeholní řídití musejí. „Spravedlivý jako palma kvěsti bude, jako cedr na Libánu rozmnoží se.“

Z Jerusalema, ze země svaté a požehnané, s hory Sionské byly vrouby svatého panictví vštípeny v krajinách dalekých. V zemi svaté bylo rozeseto sítě svaté čistoty od Matky Páně, a tam požehnané a zúrodněné dostalo se dále do všech zemí křesťanských.

Také i my pospíchejme rádi do školy svaté čistoty, v kteréž vyučuje nejčistší Učitelka, Matka Páně, a jelikož dar čistoty bývá vzácným darem marianským, prosme nejčistší Pannu pokorně, aby srdce naše v čistotě zachovala. Všickni potřebujeme toho daru nebeského. — „Kdo svatý jest, budiž ještě světější.“

V té velebné ctnosti možno vždy se zdokonalovati a utvrzovati, neboť vysoký jest vzor čistoty, jenž jest nám v nejčistší Panně vystaven, a každý, kdožkoli chce krásou vniterní se stkvíti,

musí svaté čistoty bedliv býti, a musí za ni Matku Páně ustavičně prositi, neboť Ona rozdává dar čistoty. Nikdo nemůže býti čistoten bez její pomoci a přímluvy, všickni čistotní jsou pod její ochranou, a její čistá ruka vede je do zahrady, která jest zavřena před svůdným světem, a do níž nikomu není dovoleno vstoupiti než jedinému Pánu Ježíši.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

13. května.

Maria Panna a dítky Jerusalémské.

Vznešená důstojnost Rodičky Boží jest krátce vyjádřena názvy: „Panna neposkrněná“ a „Matka Boží“. Toho dne, když Maria božské Děťátko na rukou držíc, pastýřům betlémským se ukázala, zjevila se všecka zář a všecken lesk její slávy a důstojnosti. Panna nejčistší, mlékem nasycující Děťátko božské, jest celé tajemství Vtělení Páně. Panictví matky vypravuje o Božství syna. Děťátko Ježíš jest Syn Boha Otce, a Maria Panna jeho jest Matka, anáž ho světu obětuje. Ona jest jako monstrance, která nejsvětější Hostii chová, a zrakům věřících ji vystavuje, ona jest posvátný svícen, jenž nese svíci novou, kterou Církev sv. pozdravuje slovy: „Světlo Kristovo“! to jest to světlo,

kteřé dle slov sv. Jana „osvěcuje kaŹdého člověka přicházejícího na tento svět.“ Z náručí Rodičky Boží sestoupil Pán Ježíš na zemi, rostl a prospíval před Matkou svou v Nazaretu, jak psáno jest: „moudrostí, milostí a věkem před Bohem i před lidmi.“

V Nazaretě možná naučiti se tomu, jakou láskou dítky mají býti milovány, a to láskou křesťanskou. Milovati dítě křesťansky znamená tolik, jako patřiti ve stvořené duši jeho obraz Boží, a viděti ji předrahou krví Ježíše Krista vykoupenu. Tento nadpřirozený názor o duši dítky přichází z milosti, kterou nám Ježíš Kristus zasloužil tím, že se sám podrobil všem obtížím slabého a outlého mládí a dětství.

Marii Panně dostalo se té milosti, že o Dítě nejsvětější s péčí mateřskou ve světle svaté víry pečovati mohla. Jako nejprvnější mezi matkami křesťanskými viděla Boha v děťátku svém, a klaněla se Tomu, jehož pod srdcem nosila.

Matka křesťanská vidí v dítku svém Krista Ježíše jako v poupěti, které se rozvíjetí a do člověka dokonalého dospěti má. Kdo okem svaté víry na dítko pokřtěné hledí, vidí v něm Krista Ježíše a střeží svatě tu milost boží, která se rozlévá v přirozenosti jeho. Pravé a šťastné vychování křesťanské v tom spočívá, že vychovatelé se snaží vzdělati přirozenost outlého dítky, a že ošetřují a

rozmnožují milost boží v něm, že pracují k tomu, aby „dostoupilo do mužného věku Krista Ježíše.“

Nemáme o tom zůstavených památek, jakým způsobem Církev Jerusalemská pečovala o křesťanské dítky. Není však pochybnosti, že jim věnovala péči zvláštní, neboť nemohla Církev Krista Ježíše za synagogou židovskou v zadu zůstat, kterážto s vroucností bezměrnou dítek se ujímala.

Židé lnuli s velikou vroucností ke svému náboženství, učili se písmu svatému, a znali dokonale slova zákona, jakož i kolik písmen a teček obsaženo jest v pateru knih Mojžíšových. O knihách svatých chovali na tisíce tradic, a chlubili se tím, když všechny tradice případné vypravovati uměli.

Oni měli nekonečný počet rabínů, učitelů, kteří ve školách kolem sebe shromáždžovali mládež, měli četné sekty, které pílí velikou vynakládali na výklad slov Mojžíšových a prorockých.

V zemi té tak nábožensky zanícené byly dítky hned od nejútlejšího mládí vyučovány v pravdách náboženských, a u nich byl zároveň pěstován duch náboženský i národní, který z nich měl utvořiti syny Abrahamovy a Mojžíšovy. Tento duch byl ve veškerém lidu israelském tak zakořeněn a rozšířen, že národ židovský i mezi pohany věren zůstal svému náboženství, své bohoslužbě a svým zděděným obyčejům.

S ohledem na národ židovský měli svatí apoštolové dvojí věc porádati. Oni měli nověobráncům vyložiti, co ze zákona Mojžíšova po příchodu Ježíše Krista pominulo a zbytečným se stalo, pak je měli poučiti o pravdách evandělických a ukázati jim, jak náboženství křesťanské u porovnání k zákonu Mojžíšovu jest náboženstvím dokonalým, a jak dávno již arciotcům a svatým mužům bylo oznámeno a ohlášeno, a dále jak obřady a bohoslužba Mojžíšova byly jen přípravou a obrazem toho, co nyní v skutečnosti se ukázalo.

Nejprvnější pokolení věřících bylo od samého Ducha sv. vyučeno, a svatí apoštolové jenom dále utvrzovali věřící ve víře. Podobného zázračného poučení nedostalo se však dítkám rodičů těch přestátných a omilostněných, nýbrž u těch dělo se vše způsobem přirozeným, a proto bylo třeba pečlivého vyučování náboženského, bylo třeba katechetův a katechismů, škol a vychování křesťanského vůbec proti vychování rabínskému. Konečně bylo třeba připraviti pro budoucí časy důkladně věřící lid, aby byl pevný u víře, a by poznaje hluboké pravdy svaté víry, byl vycvičen v kázni křesťanské.

Nemohli býti nijak lhostejni svatí apoštolové, vidouce v počtu věřících buď chudé vdovy, které měly vychovávatí dítky, aneb malé sirotky, kteří neměli rodičů, — nýbrž zajisté že hned pomýšleli

na to, aby ubozí sirotkové stali se dědici veškeré rodiny křesťanské, která jim měla lámati chléba jak pro tělo tak i pro duši.

Škoda jen, že památky dějepisné o tom velmi skrovný jsou, a že není známo, jak svatí apoštolové v té příčině se zachovali, jak povinnosti tak příkazné a vážné zadost učinili.

Dle toho, co písmo sv. vypravuje o péči, kterou měli svatí apoštolové o vdovy chudé, a jak ustanovili jáhny k službám almužnickým, dá se souditi, že péče svatých apoštolů vztahovala se také k dítkám těchto chudých žen. Dále jest více než pravděpodobno, že za dohledu svatých apoštolů někteří ctihodní křesťané, kteří ctnostmi svými nad jiné vynikali, jakož i vdovy a panny hned od prvního počátku se oddaly vychování mládeže.

Církev Jerusalemská měla zajisté na paměti lásku Krista Ježíše, s kterou Spasitel božský dítky miloval, jeho žehnání, s kterými jim dobrořečil, jeho zaslíbení, která jim činil, to vše mocně pobízelo první křesťany, aby se maličkých Páně ujímali, a pobízelo hlavně sv. Petra, aby pečoval o ty, kteří v stádu mu svěřeném mezi beránky v řadě nejprvnější kráčeli. Na nich právě spočívala budoucnost lidu křesťanského.

II. Při této důležité věci měla i Maria Panna svého vzácného a velikého podílu. Její vychování v chrámě Jerusalemském, její starosti o maličké

Děťátko boží v Nazaretu, dále poslední přání Ježíše Krista, to vše působilo na Srdce Panny Marie, a činilo Srdce její Srdcem opravdově mateřským, Srdcem matky křesťanské. Přirozenou měrou se stalo, že Srdci jejímu svěřeno bylo ochraňování mládeže, neboť ona nejlépe poznávala, jak preveliká jest cena duší pokřtěných dítek, jak veliká úcta jim náleží, jak dobrý příklad jim dávat se musí, a jak k dobrému vedeny a v dobrém cvičeny býti musí. Maria Panna měla u věcech těch nejdůkladnější zkušenosti, ona byla milostí boží nade všecky osvícena, horlivostí nejvroucnější zánícena, a při tom byla tou nejopatrnější a nejmoudřejší vychovatelkou, řídíc se dle toho, jak mateřská láska její Synáčka nejdražšího v Nazaretě vychovávala a pěstovala.

Mysleme sobě v duchu, jak přesvatá Panna vychází z domu svého na Sionu; po boku jejím jsou svaté průvodkyně, Kleofášova Marie a Salome. Tu přichází matka křesťanka, která na rukou svých nese děťátko své.

Matka ta se zastaví, skloní hlavu svou k uchu děťátka svého pokřtěného, a řekne mu pošeptmu: Hle! tam Matka Páně! podívej se dobře na ni, synáčku můj! Dítka se dívá, a nejednou se vymkne z náručí matky své, a běží k Marii Panně, aby ji lépe z blízka spatřiti mohlo. Maria Panna se zastaví. — Ona činí tak, jako božský Spasitel, když

uzřel dítek, a s nimi se potkal. Ona dítky hladí, klade ruku na hlavu jejich, dává jim požehnání, líbá a objímá je. Co jí připomenulo toto setkání? co se obnovilo v Srdci jejím? Asi to, co bylo tehdy, když Kristus Pán byl v těch letech, když k ní se vinul, ji po tváři hladil, ruku její hledal a líbal. Toto děťátko jest Marii Panně druhý Pán Ježíš, ono nosí Ježíše Krista v sobě, ono jest poupě, které v sobě chová bohatou růží. Maria Panna jakoby slyšela hlas Krista Ježíše na hoře Kalvarii: Ženo! zde jest syn svůj, zde jest dítko z rodiny naší, ono bylo účastno naší krve prostřednictvím vody svatého křtu, ono jest z těch, které jsem Tobě svěřil, vychovávej je, jako jsi mne vychovávala, vyuč je sloužiti Otci mému v duchu a v pravdě.

Toto vidění obrazné má svůj půvab, byť jen pouhým viděním bylo. Avšak ono jest více, jest to vší úcty hodná možnost, jak se vyjadřuje zbožný a učený dominikán Lacordaire, jest to věruhodná událost, která v životě často se skutečně stává.

Zda-li by to bylo možná, aby matky křesťanské v Jerusalemě nebyly přinesly dítek svých k Marii Panně, kterou tolik milovaly, a jí nepoprosily, aby milým dítkám jejich žehnala? Kterak to možná mysliti, že by Matka Páně neměla kolem sebe malých dítek, že by s nimi nerozmlouvala,

jich nepoučovala tak jako u Ježíše Krista na jeho cestách vídala?

Možná-li mysliti, že by v dobách, kde svatá evandělia nebyla ještě psána, (o svatém evandéliu sv. Lukáše ví se tak, že nebylo napsáno) dívky křesťanské Rodičku Boží nebyly vyzvaly, aby jim vypravovala události ze života božského Děťátka?

Kdo by tak myslil, neznal by povahy a odvahy dítek zvědavých, a na zajímavé věci se tážících, neznal by preveliké dobroty Rodičky Boží, která jistě nikomu neodepřela odpovědi u věcech důležitých a při otázkách upřímných. Jaké to bylo štěstí blažené, když Maria Panna dítkám vypravovala o tom, co se v Betlémě stalo, jak pastýři a mudrci od východu do jeskyně betlémské přišli, jak s božským Děťátkem, a se svatým Josefem do Egypta utíkati musila, jak dlouho tam v cizině bydliti, a mnoho strastí a a úzkostí přetrpěti musila, dále když jim vypravovala o Nazaretu, jak Kristus Ježíš byl sv. Josefu pěstounu a jí Matce poddán, jak dvanáctiletého Ježíše v Jerusalemě ztratili, jak ho našli, a jak v chrámě se zjevila sláva jeho.

O všem tom málo vypravuje sv. Evandélium, avšak Maria Panna mohla více ještě připojiti podrobností zajímavých, které jen andělům jsou známy. Evandělia tak zvaná apokryfická čili podvržená mají mnoho vypravování v tom směru, a ačkoliv

Církev svatá jich za pravá nevyhlásila, přec jich naprosto nezavrhlá. O dětství a mládí Krista Pána bylo na tisíce zpráv v Jerusalemě, ústně podaných, které křesťanům dob prvních velikou radost činily, které však, bohužel, k nám se nedostaly. To jest jisto, že to byla neocenitelná přednost pro město Jerusalemské, a pro křesťany tamní, že mohly dítky jejich vlastníma očima viděti Matku Páně Marii Pannu.

Maria Panna vypočetila jim Pána Ježíše v takových obrazech a slovech, že po ní nikdo a nikdy tolik krásy a tolik půvabu o Kristu Ježíši v duchu svém nevytvořil, nezobrazil, a slovy nevyjádřil.

Patříme-li na Rodičku Boží v středu dítek křesťanských, a vidíme-li s jakou něžnou láskou blaze k nim se sklání, a jak pečlivě jich se ujímá dojista i srdce naše zahoří láskou a úctou k dítkám, třeba by nám nenáležely.

Církev sv. nabude síly a vážnosti, odchováme-li jí pokolení ryze křesťanské, kteréž by věrně stálo u víře a ctnosti. Více než kterou jinou dobu váže nás k tomu svatá povinnost, a žádá toho od nás Církev svatá.

Za dnů našich bolestně nařiká Církev sv., že od náručí jejího násilně odtrženy bývají dítky, ona pláče jako druhdy plakala Rachel, že jí odňati byli synové její. Vychování křesťanské jest bohužel

v mnohých rodinách velmi ohroženo. Dítě nemá věriti v Boha, v Ježíše Krista, v Církev svatou. Dítěti nemá prý se vypravovati o dějích a skutcích Krista Ježíše, má žíti nevědouc ničeho o nebi, o pekle, a o vlastní své duši.

Nebozí rodičové, oni neznají jednak sladkých a utěšených pravd sv. evandělia, a jednak nepamatují na přísný soud, který jim nastane dle slov Páně: „Běda tomu, jenž pohoršuje jedno z maličkých těch, lépe by mu bylo, aby na krk jeho zavěšen byl žernov osličí, a pohřžen byl do hlubin mořských.“

A co mají činiti křesťané, kteří vidí záhubu tolik duší nesmrtelných? Nechť každý z lásky k Ježíši Kristu, jak síla jeho stačí, dítky vzdělává, cvičí, a poučuje v pravdách křesťanských. Učme dítky znáti Ježíše Krista, rozsívejme v srdcích jejich símě sv. víry, spasme duše jejich!

Aby se nám tato práce zdařila, vzývejme za pomoc nejsvětější Pannu Marii jakožto její služebnici, ať ona sama ochraňuje nadějně, mladistvé stádo z ovčince Ježíše Krista, a všudy kde můžeme, rozšiřujeme u útlých dítek úctu k Matce Páně. Ten, kdo Marii Pannu ctí a vzývá, má pojištěno spasení své duše, tomu nechybí v životě její ochrana, pomoc a útěcha, a jest-li by byl pobloudil po cestách hříšných na nějaký čas, nadejde šťastná ona doba, dříve aneb později, že se navrátí do náručí

Matky své, a že skrze Matku dostane se jako kajicník k milosrdným nohous Ježíše Krista. Jedenkráte bylo praveno jednomu knězi horlivému: Otče! vám se nedaří, byste z chovanců svých vzdělal vždy hodné křesťany! Na to odpověděl jmenovaný kněz: „Kdo pak jest na světě ten, jemuž by se tak vždy šťastně podařilo? Avšak jestliže nerozsívám zdárně semena ctnosti, přec rozsívám símě výhrůžek a výčitek budoucích, rozsívám památku na Ježíše Krista a na nejsvětější Pannu Marii.“ — Toť věřte, zachrání dítky pobloudilé, a uvede jich na cestu pravou.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



14. května.

María Panna a chudí Jerusalemsťi.

Každého věku byli chudí od věrných přátel božích milováni. O lásce k chudým kázal Spasitel náš, a byl nejprvé sám Apoštolem chudých. Jsa chud, ano ten nejchudší, učil, že chudí jsou údové trpící na ukřižovaném Těle jeho. On se na slámě narodil, v chudobě a nouzi žil veškeren život svůj, a posléz v největší chudobě na kříži umřel. I poslední roucho bylo mu s těla odňato; a v zapůjčeném hrobě byl pohřben. Svatý Bernard praví:

„Chudoby nebylo v nebi, Syn Boží jejím půvabem unešen jsa, sestoupil s výšin nebeských dolů na zemi, a zasnoubil se s ní, on ji učinil věrnou družkou svou, on umřel v jejím náručí.“

Chudobě dostalo se tím, že Ježíš Kristus ji sobě oblíbil, odůstojnění vzácného. Až do příchodu Ježíše Krista byl člověk chudý opovržen a nenáviděn, a k otroctví těžkému odsouzen. Pohané říkali: Hanebná jest chudoba! Pán Ježíš odstranil tento krutý název chudoby a vyhlásil o chudých: „Blahoslavení chudí, neboť jejich jest království nebeské.“ Pán Ježíš učinil z chudých knížata v království nebeském, on dal chudým do rukou klíče, aby jimi otvírali bohatým brány nebeské, on pravil boháčům: „Čiňte sobě přátele z mamony, dávejte almužnu chudým, aby vás přijali do stanů věčných.“

Co Pán Ježíš kázal o chudých, to jim také činil. On rád se obíral s chudými, on se věnoval ochotně jich bédám a strastem. Mezi nemocnými, které Pán Ježíš v krajinách Júdských uzdravil, bylo nejvíce chudých, on rukou vlastní dotýkal se malomocných, ač bylo tak v zákoně Mojžíšově zakázáno, aby dokázal všem, že láska křesťanská hotova býti má i vlastní život položit za bratry.

Křesťanská láska k chudým má své stupně. Chudým posluhovati a je ošetřovati jest láska stupně prvního, láska dokonalá; státi se chudým

z lásky k nim, a rozdati jim statek svůj, jest láska dokonalejší, a ten nejvyšší stupeň lásky k chudým jest, sebe samého obětovati chudým.

Chceš-li býti dokonalým, pravil Pán Ježíš mláďenci, který k němu přišel: „Prodej co máš, rozdej chudým a následuj mne.“ Skutkové apoštolští vypravují, jak bylo těmto slovům Páně v první Církvi svaté rozuměno. Dle vyhlášení Pána Ježíše byli chudí bratry, oudy Páně a nejctihodnějšími členy rodiny křesťanské. Kdož do Církve boží vstoupili, zahořeli touhou svatou chudým ku pomoci přispěti a statky své mezi ně rozdati, a přemnozí učinili tak dokonale a doslovně dle rady Páně.

V Jerusalemě jevila se láska křesťanská ve své velebné kráse a velikosti. Křesťané Jerusalemské prodali statky své, a přinesli ztržené peníze k nohům svatých apoštolů. Vše bylo společné mezi křesťany, kteří do Večeřadla Páně se scházeli, všecken rozdíl mezi chudými a bohatými pominul, každý se chlubil tím, že pro Ježíše Krista a z lásky k němu a dle jeho příkladu chudobu si zvolil.

Jak pak dlouho asi trvalo to společenství obecných statků, nebo spíše ta společná a dobrovolná chudoba? To se nedá určit, avšak tolik jisto jest, že počet chudých v Církvi Jerusalemské byl den ode dne vždy větší. Stav pospolitého života kře-

stanů Jerusalemských byl čím dále, tím více dosti povážlivý, a to z mnohých příčin: nejprvé ukázalo se, že statky prodané a Církvi obětované peníze nestačí všem vespolek, neboť počet věřících byl den ode dne vždy větší a značnější, k tomu časté změny ústavy vládní, časté náhlé a nenadálé pronásledování křesťanů, konečně i to, že více chudých hlásilo se k víře křesťanské, nežli bohatých, a svatí apoštolové také ani nevyhledávali bohatých, mocných a slavných.

Řady křesťanů Jerusalemských byly sestaveny obyčejně jen z nízkých a chudých křesťanů. A protož bylo třeba, jinam se poohlédnouti, odkud by pomoc přijíti mohla pro četné zástupy křesťanů chudých a nuzných v Jerusalemě. Sv. apoštolové obrátili se k církvím, které nově založili, a vyzvali na víru obrácené křesťany, aby přispěli ku pomoci křesťanům, kteří v tom městě žili, kde Kristus Pán byl ukřižován, a odkud světlo svatého evandělia vzešlo. Sv. apoštol Pavel úsilněji než ostatní apoštolové horlil v kázání a povzbuzování k milosrdné dobročinnosti. On po smrti Rodičky Boží v bohatém městě Korintu mnoho milodarů sebral pro křesťany Jerusalemské, a slíbil, že budou-li lásky jeho hodni, sám do Jerusaléma sbírku almuženskou přinese.

Komu pak náleželo rozdělování almužny? Apoštolům a při jejich dohledu diakonům čili jáhnům. Jáhnové byli ustanoveni, aby pečovali o za-

opatření pokrmu pro chudé a pro vdovy, a těch však bylo tolik, že diakonů síly nestačily, by je všechny řádně obsloužili. Nad to ještě bylo jim třeba zvláštní pomoci, když se o to jednalo navštívit a potěšiti chudé ženy v jich příbytku. Dle obyčeje židovského nebylo dovoleno jáhnům vstoupiti do domu, kde výlučně jen vdovy a panny přebývaly, taktéž nebylo jim dovoleno ošetřovati ženu nemocnou na lůžku v domě jejím.

V tomto případě byly svatým apoštolům a jáhnům ku pomoci vdovy, které ve jménu apoštolů almužnu rozdávaly. O tom máme krásný příběh v Skutcích apoštolských, kde se vypravuje o Tabithě, kterou sv. Petr v městě Joppe vzkřísil. Sv. apoštol našel u jejího lůžka plačící křesťanské vdovy města toho, kterým ona almužnu dávala, a vdovy ty ukazovaly sv. Petru sukně a šaty, které jim Tabitha udělala.

Již v těch nejprvnějších dobách sv. víry křesťanské potkáváme se s četnými skutky lásky milosrdné. Byly to společné hody křesťanské, tak zvané agapé, které u příležitosti darův obětních, do chrámu přinesených, slaveny bývaly, dále něžná péče o nemocné, pohostění pocestných a poutníků, zvláště v Jerusalemě, kamž putovali poutníci se všech stran uctit posvátných míst, kde Kristus Ježíš trpěl, zemřel, z mrtvých vstal, a odkud na nebe vstoupil.

Jak rozšíření byli tito skutkové lásky milosrdné, možno poznati ze slov sv. apoštola Pavla, jenž o vlastnostech vdov mluví a ustanovuje, které vdovy církevně mohou vyvoleny býti k posluhám, a které ve jménu Církve sv. konati mají služby svaté lásky. Od vdovy žádalo se, aby se prokázala, že má svědectví v dobrých skutcích, „že pocestné do domu přijímala, že svatým. nohy umývala, že soužení trpícím posluhovala, a že každého skutku dobrého následovala.“

Těmito skutky lásky milosrdné vyznamenávala se Církev sv. v Jerusalemě.

II. V jakém pak poměru jest Maria Panna k těmto skutkům lásky milosrdné? Hledíce k tomu, že Maria Panna byla Matkou Ježíše Krista, toho nejdobrotivějšího Otce chudých, že ho následovala ve všem co nejvěrněji, že byla nejprvnější vdovou Jerusalemskou, musíme říci, že Maria Panna v čele stála těch, kteří skutky lásky milosrdné konali. Její Srdce žilo pro chudé, chudoba byla od ní ctěna a vážena. A nemohlo ani jinak býti, neboť ona viděla Synáčka svého Ježíše Krista v té největší chudobě, ona s Ježíšem Kristem sdílela chudobu v Betlémě a v Egyptě, ona slyšela z božských úst jeho slova: „Lišky mají doupata svá, a ptáci nebeští hnízda svá, syn člověka však nemá, kde hlavy své by sklonil“, ona viděla Krista Ježíše bez oděvu na kříži umírat, ona v Srdci svém

měla slova, kteráž Ježíš Kristus o chudobě byl pronesl, a znala poklady milosti, které jsou zůsta-
veny těm, kdož z lásky k Ježíši Kristu statky své
chudým byli rozdali.

Marii Panně náleželo vystaviti sebe za příklad
a vzor lásky milosrdné, jí příslušelo býti učitelkou
lásky k chudým, a tak, jako všude jinde, zaslou-
žiti sobě veliké odplaty v nebesích. Nebylo by sta-
čilo, aby Maria Panna jakožto královna a vzor té
Církve, kde věřící všickni své statky prodávali a
společně se živili, sama jen v dokonalé chudobě
žila, nýbrž třeba bylo, aby se též jako první dobro-
dějka chudých ukázala, jim pomáhala, a o ně
péči měla.

Duch náš vidí Marii, předobrotivou Matku
chudých, jak ona první posluhuje při stolech chu-
dých žen, jak podává jim podíly, přinesené k ho-
dům křesťanským, kdežto u mužů v čele jsou svatí
apoštolové. Jest to milá práce a služba pro Ro-
dičku Boží, neboť upomíná ji to na svatbu v Káni
Galilejské, ona mileráda zdržuje se ve středu svých
spolusester, a láme s nimi pozůstatky chlebův, od
biskupů posvěcených. Ona navštěvuje místa, kde
poutníci se shromažďují, ona je vítá do svaté země,
a dovoluje jim, aby se k ní přiblížili, ona činí dle
jich přání, a přijímá od nich důkazy vděčné lásky
a úcty, s kterými oni oslaviti chtějí Matku svého
Spasitele, neboť v té chvíli rozpomíná se, co du-

chem prorockým o sobě druhdy pravila v domě Alžbětině: „A blahoslavenou budou mne nazývati všickni národové.“

Když se přiblížila hodina, kdy příchozím umývány býti měly nohy jejich, vstala Maria Panna, a opásala se rouchem, jako učinil Kristus Pán při poslední večeři, a provázena jsouc od přítelkyň svých Magdalény, Salome a jiných zbožných žen, lila vodu do nádoby, a padla na kolena k nohoun sedících poutnic, a umyla jim nohy jejich. Pak osušivši je, zbožně je líbala.

Jiného dne ubírala se Nejsvětější Panna do příbytků nemocných, starých vdov a sirotek, a nesla jim almužnu, kterou jí dali buď jahnové aneb některý boháč, jako byl Lazar, a rozdávala dary s takovou něžnou láskou, že dar každý ještě jednou tolik ceny měl. Také jim nesla roucho, které sama vlastníma rukama zhotovila. Dověděla-li se, že některá sestra nebezpečně onemocněla, a že se světa na věčnost k Bohu se odebere, spěchala k ní, těšila ji a žehnala ji; Maria Panna volala kněze, a byla při svatém obřadu přítomna, modlila se, když nemocná svatým olejem byla mazána. Ona připravila nemocnou na hodné přijetí Nejsvětější Svátosti, a na cestu do věčnosti, a když hodina smrti se blížila, modlila se úsilně za umírající, aby duši Bohu do rukou šťastně odevzdati mohla. Maria

Panna byla, budiž dovoleno tak říci, první *S e s t r a* milosrdná.

Jak byli šťastní ti chudí a nemocní, které Maria Panna navštívila! Škoda, že my tak pozdě jsme se narodili, o jak bychom v nemoci své rádi vítali Matku Páně u bolestného lůžka svého, jak bychom rádi trpěli bolesti, kdyby Matka Páně u nás stála, kdyby nás slovy o mukách Spasitele našeho, a o přehořké smrti jeho potěšovala!

Blahoslavení byli ti umírající, u nichž Maria Panna stála v poslední hodině, jímž oči zatlačila, a jež vlastníma rukama pochovala. Chudé, nemocné bratry a sestry všude nalezneme, a musíme-li jim ku pomoci přispěti, pomněme, že Pán Ježíš nás předešel, a cestu nám ukázal. On šel 10 hodin cesty navštívit nemocného, on připravil lék nový ze sliny a bláta, a potřel jím oči slepého od narození, a slepý prohlédl, dotekl se šlakem poražených, malomocných, a uzdravil je; on těšil zarmoucené, a křísil mrtvé.

A až posaváde pospíchá Spasitel nejlaskavější potěšit chudých, nemocných a zarmoucených, on vlastně posílá ve jménu svém k nemocným, zarmouceným a chudým své vyvolené miláčky, a klade jim v ústa těšivá slova, do jich rukou almužnu a léky, a do srdce milosrdnou lásku. Tak možno říci, že Kristus Pán a Nejsvětější Panna Maria s ním u lůžka nemocných v chýši chudých a pod

střechou zarmoucených trvají, a že lásku v srdcích milosrdných probouzejí, a je budoucí odplatou věčnou ku konání skutků milosrdných povzbuzují. V srdci milosrdných křesťanů zaznívají slova Ježíše Krista: „Cožkoli jste učinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste to učinili.“

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

15. května.

Maria Panna v chrámě Jerusalémském při modlitbách veřejných.

Ačkoliv křesťané v Jerusalémě nebyli vázáni ohledně bohoslužeb starozákonních, nicméně chodili přec každodenně v přikázaných hodinách do chrámu, jak Skutkové apoštolští vypravují. Oni se scházeli v prostorách loubí Šalomounových, a byli od židův odděleni. Brzy po svátcích Letnic vstoupil sv. Petr se sv. Janem do chrámu v hodinu devátou, a uzdravil u brány chromého od narození. Tyto schůze v chrámě nevadily službám božím, které se konaly ve Večeřadle, a měly jen vzdáti čest staré synagoze. Nová bohoslužba měla zaujati starou bohoslužbu, asi tak jako když štěpná růže, na planém keři vštípená, přijímá šťávu jeho a dává mu květy, kterých by byl planý keř ten nikdy neměl.

Církev přijala od synů Aronových svaté dědictví veřejných modliteb, a to v tomtéž chrámu, kde Šalomoun a Ježíš Kristus, jenž byl z rodu jeho, se modlili. Tento stav věcí trval dle učeného Thomassina až do rozboření chrámu za císaře Tita; tehdy byla Rodička Boží již ve stanech věčných. Bylo to velebné divadlo spatřiti zbožný zástup křesťanský, jenž se v chrámu shromáždil — muži byli od žen odděleni, a stáli na dvou stranách loubí, apoštolové je řídili, všickni měli sepjaté ruce vzhůru, prozpěvovali jedním hlasem písně potomků Abrahamových a nábožné žalmy Davidovy, jimž dobře rozuměli, a krásu jejich v srdci pocítovali. Od té doby jsou žalmy Davidovy písněmi církevními, a na věky budou je prozpěvovati dítky boží.

Také prorocké knihy byly čítány, a křesťané porozuměli snadno slovům tajemným a skrytému hlubokému smyslu jejich, neboť viděli, co na Kristu Ježíši, na jeho Církvi a na nich samých se naplnilo. Oni prozpěvovali s Davidem: „Já ustanoven jsem králem od něho na Sionu, hoře svaté jeho, jenž ohlašuji přikázání jeho. Hospodin řekl ke mně: Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tebe. Požádej ode mne, a dám tobě národy v dědictví tvé a ve vladařství tvé končiny země.“

Tomuto vznešenému proroctví rozuměli křesťané Jerusalemsští, vědouce, že ono na Ježíši Nazaretském se dokonale vyplnilo. S jakou vroucno-

stí a nadšeností asi prozpěvoval tento prorocký žalm, jehož smysl před duchem jejich v jasné světle se objevil, a také nemálo udivení jsouce četli ona proroctví starozákonní, kde o Vykupiteli nejsvětějším bylo prorokováno, že v zahradě se smrtí bude zápasiti, že bolestně bude trpěti, a že přehořkou smrtí zemře. Tu ovšem na mysli jim tanulo přehořké umučení Páně, kterým svět z hříchu byl vykoupěn, ale také ty písně byly zpívány, kde se oslavuje radostné z mrtvých vstání ukřižovaného Spasitele, a kde o slavném nanebevstoupení se prorokuje.

Synagoga židovská tyže písně prozpěvujíc, byla zahalena temnotou bludu, a nerozuměla, o kom prozpěvuje, a komu slova písně náleží, kdežto Církev křesťanská jako v jasné světle denním viděla, komu všecka proroctví radostná, bolestná i slavná náležejí, ona Duchem sv. osvícena jsouc, vnikala do hlubin nestihlé lásky Boží.

V čele žen křesťanských stála Maria Panna, Matka Krista Ježíše. Z loubí Šalomounova viděla posvátné zdi, které ji v mladosti přechovávaly. Ona tu se svými duchovními dítkami, s bratry a sestrami Ježíše Krista opětovala tyže písně posvátné, které druhdy dlouhý čas s dcerami Sionskými zpívala. Druhdy na Sionu nebyla poznána pokorná Panna od spoludružek svých, nyní však byla vůdkyní zástupu věřících; tak to Bůh ustanovil,

když ji za Matku Boží zvolil. Prozřetelností Boží bylo ustanoveno, aby modlitba katolická, která k úctě Rodičky Boží nyní po veškerém světě se koná, hned tehdáž v nejprvnější Církvi se konala. Přeutěšený článek víry křesťanské o Obcování Svatých byl v chrámě Jerusalemském znázorněn.

Maria Panna, svatí apoštolové a věřící společným hlasem chválili Boha, a vysílali modlitby k nebesům. Věřící přicházeli s prosbami svými k sv. apoštolům, a svatí apoštolové šli k Marii, Matce Boží, a Maria předobrotivá Matka obětovala prosby ty Ježíši Kristu, a Pán Ježíš obětoval je svému Otci. Tak se vyjevil sen arciotce Jakoba: Řebřík duchovní, který on viděl v Bethelu, jest postaven na půdě Církve sv.; Svatí spojují se s anděly, modlitby spravedlivých vystupují k Hospodinu vzhůru, a s výšin nebeských sestupují dolů na zemi hojné milosti boží. Každý věřící křesťan Jerusalemský modlil se s celou důvěrností, neboť on se modlil a Boha prosil s Marií Pannou a se svatými apoštoly, oči všech věřících byly obráceny k Marii Panně, a ústa a srdce jejich opětovaly táž slova, která my přechoasto s vroucím srdcem říkáme: „Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší.“

První křesťané byli plni Ducha svatého, oni znali tajemství Ježíše Krista, oni znali moc, kterou dal Kristus Pán svým apoštolům, a to zaslíbení,

které učinil jejich modlitbě, že totiž vyslyší je, zač prositi budou, a protož vrhali se s důvěrností na kolena svá k nohous apoštolů, prosili je za požehnání a za orodování. Než oni také věděli, že Maria Panna jest mocnější než-li apoštolové, a že má vládu nad Srdcem Syna svého, radovali se, že Maria Panna s nimi jest ve společenství svatém, že s nimi se modlí a mateřským pláštěm svým je chrání. Té vroucnosti, s kterou první křesťané modlitby své konali, nikdo nepochopí, oni všickni byli jedna duše, jeden hlas prosebný.

Tato obecná modlitba Církve Jerusalemské začala v den nanebevstoupení Páně ve Večeřadle, a trvala ustavičně, a dokaváde Matka Páně na světě žila, vždy se modlila pospolu s věřícími. Nábožní křesťané scházeli se k společné každodenní modlitbě i také po smrti Rodičky Boží, a vždy přidávali obvyklé prosby a modlitby, kterými Pannu Marii za živa chválili a oslavovali, k modlitbám svým, a v úctě veliké chovali to místočko, kde Matka Páně s nimi se modlíc, na kolenou klečela, a Ježíše Krista za milosti pro ně prosila.

Od svátků Letnic považovali věřící Jerusalemsští Rodičku Boží za svou Orodovnici, a důvěrně jí přednášeli všecky záležitosti srdce svého, a v tomto zbožném a důvěrném vzývání Rodičky Boží trvali i po tom, když ona na věčnost se odebrala, a také byli utvrzeni ve své svaté důvěře, neboť

Matka Páně pomáhala jim, a zdálo se jim, jako by s výšin nebeských slyšeli potěchy plný hlas: „Nechám vás sirotků.“

II. Kýž by též víra naše byla tak živá a vroucná, jako byla víra prvních křesťanů! Zdělili jsme jejich modlitby, podědme také synovskou důvěru a lásku jejich k Matce Páně. Maria Panna má u Boha velikou moc orodovnickou, a moc ta nebude nikdy ztenčena a umenšena. Moc Rodičky Boží spočívá ve dvojím základu, jest to předně nevyrovnatelná ctnost a svatost její, a proto Bůh vyslyší ji jakožto nejsvětější Prosebnici, dále jest to Mateřství její božské, a proto Pán Ježíš vyslyší svou nejmilejší Matku, jako Otec vyslyší svého božského Syna.

Tak učí všickni svatí Otcové, a jelikož vnikají dále do hlubin tajemství božích, a v jasnějším světle veškeré učení svaté víry vidí, tedy jdou ve svém tvrzení dále, a praví, že nikdo Rodičku Boží ohledně mocného orodování u Boha nedostihne, a že ona jest rozdatelkou darů božích v Církvi sv. Skrze Rodičku Boží sestupuje s nebe na zemi milost boží, a sv. Bernard praví, že Bůh chce, aby všechna milost skrze Marii nám přišla. Učený a zbožný biskup Bossuet, ctitel veliký Rodičky Boží, shrnuje učení svatých Otců v tato slova: „Jelikož Bůh Otec daroval nám Syna svého, Ježíše Krista skrze nejsvětější Pannu Marii, a s Ním všechny mi-

losti, tedy ten řád se nemění, a Bůh davů svých neželí. Pravda jest, a vždy pravda bude, že jako jsme skrze Marii Pannu obecný základ milosti přijali, také skrze orodování její v každém stavu svém milost boží obdržeti můžeme. Její láska mateřská velice přispěla ku spasení našemu, neboť vtělení Páně učinilo obecný základ milosti boží, a táž láska Rodičky Boží pomáhá nám, abychom jednotlivých milostí božích, které plynou ze zásluh vtěleného Ježíše Krista, účastnými se stali.“

Odtud možno vysvětliti, proč svatí Otcové přirovnávají Marii Pannu ke krásným jezerům, které berou vody své s výšin „vysokých hor.“ Vody stékají do jezer, a jezera podržují je v lůně svém, později pouštějí jezera vody své do potokův a řek, které v dálích zavlažují údolí. Tak i Rodička Boží Maria Panna přijímá milost Ježíše Krista, jenž jest Hora Boží, Pramen života věčného. Ona přijímá milost boží, a naplňuje se jí sama, a z hojnosti své dává dítkám svým. Jiní svatí Otcové obracejí na Marii Pannu slova písně Šalomounovy „Hrdlo tvé jest jako věže Davidova.“ Hrdlo spojuje hlavu s ostatním tělem, a slouží jako za průliv, kterým se proudí život od hlavy k ostatním údům těla. Tak podobně milost boží teče s duchovní hlavy Církve sv. z Krista Ježíše skrze Nejsvětější Matku Páně na všechny ty, kdož pokřtěni byli, a údy duchovního Těla Ježíše Krista učiněni byli.

Sv. Efrem praví: „Maria ty jsi požehnaná Matka Boží, ty jsi po Nejsvětější Trojici Královnou, po Duchu sv. Těšitelkou, po Prostředníku Ježíši Kristu Prostřednicí světa, ty jsi Stůl duchovních milostí, ty jsi Průliv všech milostí, ty jsi Naděje beznadějných.“

Z toho, že Panna Maria milosti lidem rozdává, nemůže se odvozovati, že by nejsvrchovanější moc Ježíše Krista ztenčena aneb obmezena byla, nýbrž vše, co Maria Panna rozdává, od něho pochází, a, jak dobře praví zbožný biskup Bossuet, „Ježíš Kristus nemůže býti žárliv na své vlastní dary, jako slunce, kdyby živo bylo, nemohlo by býti žárlivo, vidouc, jak měsíc v noci jasně svítí, ačkoliv všecka světlost jeho od slunce pochází, ač jen slunce nám svítí a nás paprsky svými osvětluje.“

Tato svatá víra, která nám hlásá, že Rodička Boží jest rozdavatelkou všech milostí, skýtá nám útěchu nejsladší a nejsilnější ve všech potřebách našich. Pro každého křesťana má bohatá a štědrá Královna nebeská dary, milosti připravené.

Maria Panna objevuje se jako přívětivá Rebeka, kteráž ze studnice naváživši vody, dala pít Eliezerovi a velbloudům jeho.

Od osmnácti set let váží nám Rodička Boží vody života věčného, čili milost Ježíše Krista. Voda ta nikdy nevysychá, jakož i milosrdenství Marie Panny nepřestává, ona napájí Eliezera, to jest pa-

stýře stáda z ovčince Ježíše Krista rovně tak, jako nejmenší ovečku toho ovčince. Kdo opětuje často prosby své, po blízku jsa té studnice, z níž Maria Panna váží, neodchází bez občerstvení, potěšení a posilnění.

Maria Panna zná naše potřeby lépe než my sami je známe. Její předtucha mateřská ví mnoho o nás, ona jsouc světlem božským osvícena, patří na naše nebezpečí, která nás obkličují, na chytrosti nepřátel našich, kteří lstivě úklady nám strojí, dále dokonalá jest její vědomost v tom, jak dobrotivý jest Pán Ježíš, a jaká pomoc nám od něho poslána bude. Maria Panna zná vše, co jest k blahu našemu, ona může prostřednictvím svým vše pro spásu naši učiniti, a ona také chce, abychom věčně blaženi a šťastni byli.

O Maria, nejsvětější Panno! budiž nám milostivou Rebekou, občerstvi tělo i duši naši milostí boží v životě, zvláště pak při smrti naší.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



16. května.

Maria Panna se modlí a rozjímá.

Veřejná modlitba církevní jest společná úcta, kterouž Církev sv. jako rodina Krista Ježíše Bohu, nejvyššímu Pánu svému vzdává. Soukromá mo-

dlitba jest páska, kterou duše, modlíc se sama jediná, v nitru svém s Bohem utkává. Pán Ježíš činil týž rozdíl při modlitbě, neboť ohledně modlitby soukromé pravil: „Když se budeš modliti, vejdi do pokojíka svého, zavři dvěře, a modli se Otci svému skrytě, a Otec tvůj, který vidí v skrytě, odplatí tobě.“

Pro křesťana jest modlitba soukromá vždy potřebna, neboť, jest-li Bohu nejlaskavějšímu Otci, jest věren, tedy bez vzpomínky na Boha ani na okamžik býti nemůže, a jelikož s Bohem úzeji se ani spojití nemůže leč modlitbou, tedy cítí v sobě potřebu ustavičné modlitby, a pochopuje pravdu slov Páně: „Vždycky se sluší modliti a nikdy nepřestávati.“ Kdo Boha miluje, myslí na Boha, hledá Boha, snaží se v duchu býti přítomen před Bohem, a jemu jest nejsladší rozkoší vyliti duši svou před Bohem všudy přítomným. Ducha svého sebrati, Boha do srdce svého přivolati, s Bohem rozmlouvati, Boha mluvícího slyšeti, to znamená modliti se.

Jak mile zbožný křesťan do pokojíka svého vstoupí, aneb lépe řečeno, do samoty duše své se uchýlí, jakmile zavře dvěře, to jest ostřeží své těkavé smysly, a vší zevnější roztržitosti se opře, objeví se duch jeho před tváří Boží, setkává se s Bohem, patří na Boha, mluví k Bohu, a vrhá se v náručí Boží, a Bůh hledí na něho, odpovídá

mu a objímá ho, Bůh mu „odplácí modlitbu“ dle slov a zaslíbení Krista Ježíše. Bůh ho osvěcuje, a vlévá do duše jeho svůj život božský.

V tom spočívá skutečná podstata modlitby, že duše Bohem se nasycuje a napájí. Kdo pěstuje a zdokonaluje modlitbu svou, může opětovat i na sebe obracet ona krásná slova, která pravil archanděl Rafael rodičům mladého Tobiáše: „Já jsem jeden ze sedmi, kteříž stojíme před Pánem. Zdálo se, že jsem s vámi jedl a pil, ale já pokrmu neviditelného a nápoje, kterýž od lidí nemůže viděn býti, požívám.“ Podobně jest u člověka, v modlitbě pohříženého, zdá se, že žije život jako jiní lidé, neboť on zasedá s nimi ke stolu, on jí chléb s nimi, on pije z téže číše jejich, avšak on v pravdě požívá jiných pokrmů, on pije víno neviditelné. Bůh sám dává mu pokrm a nápoj. On dokončiv modlitby své vstává rovně tak posílněn jako onen, jenž u stolu se občerstvoval a posiloval.

Nic není zajímavějšího a půvabnějšího než-li čísti v životě Svatých o tom, co o jejich modlitbách se vypravuje. Někdy bylo Svatým a Světicím božím přikázáno mocí poslušnosti, aby otevřeli dveře své modlitebny, anebo Bohu se zalíbilo zjevití vniterní slávu jejich, a tak bylo možno patřiti na mistrné a umělé „vstupování duší jejich k Bohu.“ Svatí a Světice boží dlouho a často na modlitbách svých s Bohem rozmlouvali.

Jako Bůh v starém zákoně mluvil k Abrahamovi, Jakobovi, Mojžíšovi, Samuelovi, tak i v Církvi svaté mluvil k sv. Antonínu, Bernardu, Janu z Kříže, Petru z Alkantary, Kateřině Senenské, Theresii Ježíšové, a k těmto svatým mluvil s obzvláštní důvěrností a láskou. Od toho času, co Pán Ježíš, Syn Boží na světě tom žil, a Otce svého s člověčenstvem přehořkou smrtí svou smířil, miluje Bůh Otec miláčky Ježíše Krista jako své dítky drahé.

Nábožní a spravedliví v starém zákoně došli, zalíbení božího, kdežto svatí v novém zákoně účastni se stali něžné lásky Srdce božského. Jelikož Svatí nového zákona jsou bratry Krista Ježíše, čím musí býti Maria, velebná Matka jeho? O! Maria jest dcerou Boha Otce, Matkou Syna Božího, Nevěstou Ducha sv., ona náleží do královské rodiny, ona jest uvedena do komnat paláce nebeského, ona tam bydlí, a má místo u Stolu Boha Otce. Bůh sdílí s ní a s Ježíšem Kristem věčnou radost svou.

Maria Panna z té příčiny předčí modlitbami svými všechny Svaté v Církvi Páně. An Bůh ji vidí, neřekne toliko: „Přítelkyně má, posedni výše,“ nýbrž pojd' přítelkyně má, sedni na pravici mou, buď vždy se mnou, neboť vše, co mám, Tvé jest.“

Bůh Marii Pannu nejen velice posvětil, aby Syna Božího počala, a pod Srdcem svým hodně ho nosila, nýbrž on jí dal zároveň milost modlitby

dokonalé, aby s Bohem důstojně a hodně obírali se mohla. Neposkvřená Panna neznamenalala v duši své, jako mý, tisícerych hlasů, které ze světa nám zaznívají, a nebyla věcmi stvořenými tolik vytrhována při modlitbách svých, jako se u nás děje. Ona nemusila zavírali dvěře duše své, nepotřebovala žádných závor k Srdci svému, svět neměl pro ni půvabu, duch a obrazotvornost její byly úplně v poddanosti její; ona neměla v sobě jako my převrácených žádostí, aniž zbytků po hříchu prvotném, aby bojovati musila, v její přecisté duši byl ustavičně přesladký klid a blažený pokoj. Ucho její jen vnuknutí Božímu naslouchalo, jasné oči její obrazy se ve světle božím, ona chovala v Srdci svém důvěrnosti Ducha svatého, v ničem nerušíc věrnosti, ona nosila Boha v Srdci svém, a neomdlévala a neklesala, jako jiné dosti silné duše, když Bůh k nim se přiblížil.

Modliti se bylo u Marie Panny druhou přirozeností její, v modlitbě byl odpočinek její, v modlitbě jakoby sladce spala duše její. Od nejútlejšího mládí svého Maria Panna posvětila každý den dlouhým modlitbám, a pěstovala vzájemné spojení s Bohem Stvořitelem svým. Z počátku modlila se sama v chrámě Jerusalemském, pak v Nazaretě oddala se s Kristem Ježíšem vnitřní modlitbě, a zdokonalovala se v ní vždy víc a více po nanebevstoupení Páně.

Modlitba svatých a spravedlivých duší není činem, který by po každé znovu v celosti začat býti měl, nýbrž ona jest čin, který ustavičně na započaté cestě dále se táhne, ona jest trvalý stav duše, který vždy roste, a jehož přibývá.

Podobně se věci tak mají s modlitbou, jako s lodí, anáž koná cestu do veliké dálky, loď se nevrací do přístavu zpět, nýbrž jde vždy dále a dále, a jest-li by snad bezvětrnost ji nutila, aby stanula na místě, zůstane, avšak pustí se na cestu, jak mile vítr se zdvihne, a ubírá se dále na hlubiny mořské, až se dostane konečně do nových krajů a zemí kýžených.

Tak bylo u Rodičky Boží v celém životě jejím. Ona modlitbami svými kráčí vždy dále, a blíží se ustavičně víc a více k Bohu. Jest-li ji povinnost, aneb láska milosrdná volá, tedy věnuje se ochotně službám dítek svých, avšak vykonavši povinnost svou, opět vstupuje v zájemné obcování s Bohem. Čím více přibývalo let života jejího, tím více otvíral Bůh před duchem jejím nesmírné obzory, a duše její přesvatá pohroužovala se vždy hlouběji do hlubin bytosti boží.

II. Provázíme-li Rodičku Boží do jejího příbytku na hoře Sionské, vidíme, že stárí a věk mnohých let také ji sklání, že jako matrona u věku pokročilém v cele se modlí, a že dostoupila již výšin velebných na cestách dokonalosti křesťanské.

Co se dělo v těch posvátných hodinách, když Matka Páně na Sionu přebývala? Který duch odvážil by se povědět o tom, co se tam dělo, ani péro veliké světice, svaté Theresie nestačilo by vypsati nestíhlých dějů Sionských. Tu třeba nepohnutě státi a umlknouti, aneb s třesoucími ústy málo jen povědět.

Maria Panna stojí před Bohem jako ta nej-pokornější dívka, ona o sobě má ten pocit, že jest ta nejmenší, ona z plna srdce opětuje slova královského proroka: „Hospodine! bytost má jest jako nic před tebou.“ Žádné stvoření nepochopilo tolik nicoty své před Bohem jako Maria Panna. Ona se blíží k Bohu jako nic, kteréž přichází k bytosti, žádajíc od Boha život. Ona jako nic před Boha předstupuje, ona mlčí, u ní není žádné námahy, žádného úsilí, ona jest pokojna, pozorná, všemu oddána, cokoli jí Bůh udělí z lásky své a ze světla svého. Paprsky milosti boží ji osvěcují, a ona se klaní velebnosti boží. Ona se odevzdává do vůle boží, srovnává vůli svou s vůlí Páně a uznává, že před nesmírností a neskončeností boží mizí a se ztrácí, ona se odevzdává soudům jeho věčným, známým i neznámým, jeho všemohoucnosti, aby byla pod stínem rukou Páně ochráněna, odevzdává se jeho otcovské dobrotě, aby v pokoji odpočívala, posléz spravedlnosti boží se odevzdává, aby vždy spravedlivá a svatá byla. Maria Panna znala všechny

nejdokonalejší vlastnosti boží, ona se kořila moci a velebnosti boží, vzdávala Hospodinu čest, chválu a slávu, ona viděla Boha v duši své, patřila na něho, a ze Srdce jejího jako z hořícího keře vystupovalo plamenné jméno Ježíš, jemuž se v prachu kořila, a v němž blaženost svou hledala a nalézala.

Maria Panna nejen jako bytosť stvořená Bohu se klaněla, nýbrž také jako Matka Krista Ježíše s Kristem Ježíšem Otci nebeskému se kořila. Všecku tu slávu, kterou jí dal Bůh Otec tím, že Syn Boží z ní na sebe vzal člověčenství, vracela Bohu Otci zpět. Pláštěm milostí Ježíše Krista obestřena, krví a zásluhami jeho oděna jsouc, předstupovala před Boha Otce a v Kristu Ježíši se skrývajíc ponořovala se do hlubin pokory a svatosti jeho, aby byla čista a svata. Ona se modlila takto: „Popatř, Otče nebeský! na mne a na tvář Syna svého, viz Tělo jeho v těle mém, a milost a svatost jeho v duši mé. On jest ve mně, on žije ve mně, on řídí mé Srdce, má ústa, on ústy mámi tebe chválí, a mé slovo jest ozvěnou modlitby jeho.“

Maria, Matka Pána Ježíše, byla také Matkou Církve sv. A protože za Církve se modlila ustavičně, poroučela ji Bohu, a nosila ji v Srdci svém, tak jako matka nosí dítě v náručí svém. Kdo byl pokřtěn a v Ježíše Krista uvěřil, stal se dítětem Marie Panny, a ona obětovala každé dítě své Bohu a prosila mu milost a spásu od Boha.

V příbytku svém na Sionu modlívala se Rodička Boží velebné modlitby, které konával Kristus Pán, celé noci se modle dle svědectví svatých evandelistů, a které podobny byly modlitbě při poslední večeři: „Otče svatý! zachovej ve jménu svém ty, které jsi mně dal, aby byli jedno, jakož i my jsme jedno.“

A tak Církev svatá rostla a rozmáhala se majíc pomoc od Matky Páně, která se za ni modlila.

Když Maria Panna se modlila, vždy nejosvícenější a nejjasnější ctností se oděla, jak jménem jejím jest vyznačeno. Maria znamená tolik jako Osvícená a Osvěcovatelka. Bůh ji obdařil, když se modlila, božským světlem svým, a ona po modlitbě ukázala se všem přítomným v nové záři milosti a svatosti. Svatí apoštolové a věřící blížili se k ní s hlubokou úctivostí, všickni přijímali od ní, jakožto od své důstojné Matky radu, poučení a dobrý příklad, a stali se takto velikými Svatými.

To jest zcela zřejmo, že nikdo nemůže dát, čeho nepřijal, a kdo tedy dary boží chce rozdávat, musí je prvé sám v duši své míti. Miláček Páně sv. Jan píše o Pánu Ježíši takto: „Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi. Viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy. A z plnosti jeho my všickni vzali jsme, a milost nad milost.“

Rovněž přijímáme všickni z hojnosti modliteb orodovnických, které Matka Páně před trůnem božím koná, posilu, útěchu, radu, milost a spásu.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



17. května.

Maria Panna jest Mši sv. přítomna.

V den nanebevstoupení Páně musila se loučiti nejsvětější Panna Maria a svatí apoštolové s Ježíšem Kristem, jenž vzhůru k výšinám nebeským se ubíraje, všem přítomným na hoře Olivetské žehnal. Zamyšleni a smutni stáli miláckové Páně na hoře Olivetské, za Kristem Ježíšem hledíce, až pak andělé je potěšili, a do Jerusalema se vrátiti jim kázali. Zármutek všech byl umírněn hlavně tím, že se rozpomenuli na slova Ježíše Krista, jenž je těše, jedenkrát pravil: „Aj já jsem s vámi až do skonání světa.“

Svatí apoštolové, od Krista Ježíše za kněze ustanovení, byli zázračnou mocí obdařeni Krista Pána na oltář svolávati s výšin nebeských. Pán Ježíš vstupuje na výšiny nebeské poznamenal radostnou dráhu, po níž každé chvíle ve dne v noci po všecka století křesťanská na zavolání obětujícího kněze dolů sestupuje, věren jsa slibu, „že zase přijde.“

Popatřme nyní na nejsvětější Matku Páně, ana před Kristem Ježíšem, ve svaté Hostii přítomným, se objevuje. S nejsvětější Pannou klečí před oltářem malý zástup dítek, panen, chudých vdov a žen Jerusalemských. Začíná nejdražší Oběť mše svaté.

Oběť mše sv. jmenovala se z počátku „Lámání Chléba“ — „Večeře Páně“. U prvních křesťanů náleželo k službám božím kázání, lámání chléba a veřejné modlitby. Ve Skutcích apoštolských praví se: „Věřící trvali v učení apoštolském, ve sdílnosti lámání chléba a na modlitbách.“ Lámání chléba bylo výhradním tajemstvím Svatých (křesťanů), a jenom těm bylo dovoleno y tajemství přesvatém účastenství míti, kteří ve svaté víře byli náležitě vyučeni.

Po seslání Ducha svatého svatí apoštolové i hned konali Oběť mše sv., a ačkoliv tehdaž modlitby při mši svaté tak za sebou nenásledovaly jako nyní, přece byly hned v nejprvnějších dobách křesťanských tři hlavní části Mše svaté, totiž obětování, pozdvihování a přijímání.

Mezi nejstaršími obřady bohoslužebnými, kterých při Mši svaté se užívalo, dlužno jmenovati posvátný obřad, který v Církvi Jerusalemské byl stanoven, a liturgií svatého Jakoba se nazýval. Svatý Jakob, apoštol byl prvním biskupem Jerusalemským, a praví se, že byl původce liturgie

Jerusalémské. Tato liturgie svatojakobská jest základem všech ostatních liturgií, které v církvi na východě v užívání a obyčeji jsou. Vše tomu nasvědčuje, že v dobách nejprvnějších Mše svatá v Jerusalemě dle této liturgie se konala, a že svatí apoštolové Petr, Jakob a Jan jí se drželi.

Mše svatá konala se v dobách apoštolských tímto řádem: nejprve byla posvátná bohoslužba pro katechumeny, čekatele svatého křtu, byly to jejich modlitby, a modlitby nad nimi, a čtení písma svatého, potom vzdálili se katechumeni z chrámu, a následovala liturgie pro věřící čili svaté, a sice obětování chléba a vína, pak preface čili vybídnutí věřících k modlitbám; modlitby při tomto oddílu Mše sv. obsahovaly prosby za blaho a spásu věřících, a byly hlavně upraveny z těch modliteb, které Kristus Pán před ustanovením Nejsvětější Svátosti konal, pak následovalo Posvěcení darů obětních, kněz říkal je hlasem povýšeným, načež věřící zvolali „Amen“. Dále činěna byla vzpomínka nejznameníjších událostí ze života Pána Ježíše, z přehořkého umučení a smrti jeho, pak bylo vzývání Ducha sv., pozdvihování Nejsvětější Hostie se slovy „Sancta sanctis“ „Svaté svatým“, dále následovalo dělení svaté Hostie, přijímání kněze obětujícího a lidu věřícího, konečně modlitby díkučinné, požehnání a propuštění věřících z chrámu. Takým obřadem konala se Nejsvětější Oběť mše

sv. v Jerusalemě za času Rodičky Boží, nejsvětější Panny Marie.

V dějinách požehnaného života Rodičky Boží není dojemnější události nad tu, která vypravuje, jak Rodička Boží úctu k Nejsvětější Svátosti oltární v Církvi svaté zaváděla, a jak věřící v Jerusalemě vyučila, aby z hlubin Nejsvětější Svátosti hojně milosti vážili. Kdož pak na světě mohl hodněji a důstojněji přítomen býti Oběti mše svaté nežli Maria Panna? kdo mohl lépe vniknouti do hlubin tohoto Tajemství? a kdo mohl s osvěcenější vírou a s vroucnější láskou Nejsvětější Svátost ctíti a Jí se klaněti nežli Matka Boží?

Maria Panna byla již při dvojí oběti Ježíše Krista přítomna, totiž při oběti ranní v den Obětování Ježíše Krista v chrámu Jerusalemském, pak při oběti večerní na hoře Kalvarii, a nyní jest přítomna při nekrvavé oběti Beránka Božského, jenž na oltáři ve Večeřadlu Jerusalemském se obětuje. Tam zaujímá nejsvětější Panna první místo, které ženám jest vyhrazeno, tam přináší první chléb a víno, dary obětní, a klade je do rukou jáhna, jenž je na oltář odnáší. Kdož by mohl pověděti, s jakou, vírou očekává Matka Páně příští Syna svého, s jakou láskou ho vítá v posvěcené Hostii přítomného?

„O můj božský Synu Ježíši! Ty přicházíš k nám,“ tak plesajíc, vítá Rodička Boží Krista

Ježíše, „Ty jsi v pravdě věren všemu zaslíbení, Ty nás nenecháváš býti sirotky, Ty se halíš pod způsobami chleba a vína, a u prostřed nás se obětuješ. Tvá oběť přináší nám radost, nejčistší rozkoš a nejsladší útěchu. Ty vyléváš krev svou za nás, avšak žádná ruka Tě nekřížuje, aniž vráží ostré kopí do Nejsvětějšího Srdce Tvého. O Ježíši! popatř na tyto přítomné dítky, kteréž jsi mně odevzdal na kříži svém, já je k Tvé cti a chvále vychovávám, požehnej Matku svou a všechny dítky její, ať Tvá nejsvětější krev na všechny se rozlévá, kteří Tě vzývají a Tobě se klaní.“

Převelebné byly oběti mše sv., které ve Večeřadlu Jerusalemském se slavily. Každodenně konali svatí apoštolové Oběť mše svaté, a Maria Panna byla přítomna, kolem Matky Páně byl zbožný zástup věřících, v nichž Duch svatý se rozléval, a v nichž oheň lásky Boží plápolal. Všickni přítomní chválili a oslavovali Boha Nejvyššího, a vážili z přehojné studnice vod spásonosných občerstvení a požehnání.

II. Ve Večeřadlu Jerusalemském, kde první věřící se shromažďovali, byla Oběť mše sv. slavena obřadem slavným, v domech křesťanských ale byly také mše svaté soukromě obětovány, jak Skutkové apoštolští vypravují. Z ústního podání ví se, že sv. Petr v Římě konal Oběť mše sv. v domě senatora Pudentia. Dle toho dá se souditi, že sv. Jan,

apoštol Oběť mše sv. také v domě Rodičky Boží na hoře Sionské konával, a zajisté nebylo tehdaž vhodnějšího příbytku soukromého, kde by Mše sv. konána býti mohla. Jako v Betlémě připravila Matka Páně jesle novorozenému Spasiteli světa, tak i upravila v příbytku svém na hoře Sionské oltář Beránku Nejsvětějšímu. S tohoto oltáře, z rukou panického apoštola Jana přijímala Rodička Boží Nejsvětější Tělo Páně.

Sv. Jan stojí u oltáře, rouchem bílým oděn jsa, vzhůru zdvihá ruce, a očima sklopenýma pokorně patří na dary nebeské, které právě posvětil. Za apoštolem Páně jest nejsvětější Panna Maria, v duši své celá pohřížena, a klaní se v duchu a v pravdě Synu svému božskému. Ona vítá Beránka Božího, jenž snímá hříchy světa, a naplňuje nebe i zemi vůní oběti své. A nejenom na oltář příbytku Sionského sestupuje Beránek Boží s výšin nebeských, nýbrž na všecky oltáře celého světa, ať již na stupních oltáře nestojí kněz sv. Janu podobný, a neobstupují oltář Páně duše čisté a svaté, jako byly kolem Matky Boží na Sionu. Pán Ježíš proto nezdráhá se sestoupiti s výšin nebeských na tak málo uctěný oltář, poněvač zpomíná na předrahé oběti mší svatých, které u přítomnosti nejmilejších a nejsvětějších přátel na hoře Sionské byly konány. Rodička Boží a svatý zástup přátel jejích přinášely nejlíbeznější a nejvzácnější oběti, které budoucím

věkům na Ježíši Kristu vyžádaly milosti a slitování, a staly se pokladem duší, které pro zásluhy Rodičky Boží rády Oběť mše svaté Bohu obětují. Za tou příčinou Církev svatá jmenuje a vzývá často při Oběti mše svaté Rodičky Boží a svatého Jana, a povzbuzuje tím věřící, aby se rozpomenuli, jak bohumilé byly oběť těch nejčistších duší na hoře Sionské. Svatý Vincenc z Pauly a jiné duše horlivé a nábožné spojovali se vždy při Oběti mše svaté úmysly svými s Rodičkou Boží a se svatým Janem, miláčkem Páně, a okusili zvláštních milostí, které na přímluvu a pro zásluhy těch nejmilejších přátel Ježíše Krista z nejsvětější Oběti mše svaté jim se vyprýštily.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

18. května.

Maria Panna jest u Stolu Páně.

Při nejdražší Oběti mše svaté může míti každý křesťan také skutečného podílu, můžeť vždy nejsvětější Oběť přijímati, neboť dle obecného řádu obětního mají ti, kdo obětují, podíl bráti v darech obětních. Tak bylo za prvních dob Církev sv., všickni věřící přistupovali k svatému Přijímání, kolikrátkoli při Oběti mše svaté byli přítomni, a jelikož jediní věřící k Stolu Páně přistoupiti mohli,

musili katechumeni s kajicníky chrám Páně dříve opustiti.

Sladkou útěchou musí býti každý zbožný křesťan oblažen, zví-li, že nejblahoslavenější Maria Panna také ke stolu Páně přistupovala. Od toho okamžiku, co oběť mše svaté se konala, byla Maria Panna každého dne u stolu Páně až do své přebážené smrti. Tam, kde Ježíš Kristus přítomen byl, byla i Matka Páně přítomna. Ona byla u jeslí v Betlémě, u kříže na hoře Kalvarii, a taktéž u oltáře na hoře Sionské. Že Rodička Boží každého dne byla u Stolu Páně až do své přešťastné smrti, odůvodňuje učený Suárez z řádu Ježíšova tímto způsobem: „Každodenní přijímání bylo na počátku Církve sv. nejméně radou apoštolskou, a Maria Panna, vždy jsouc nejpokornější, podrobila se ochotně této radě apoštolské, a jelikož se snažila vniterní království boží v duších křesťanských rozšířiti, dala všem příklad vznešený, jak by se víc a více v Kristu Ježíši posvěcovati a zdokonalovati měly. Rodička Boží přistupujíc každodenně k Stolu Páně, slavně před všemi věřícími prohlašovala, že chová v úctě nejsvrchovanější každé ustanovení svého Syna božského, a poučovala věřící o tom, jak všecky svaté Svatosti u zbožné uctivosti chovati mají, spolu pak vyznávala veřejně víru katolickou v hluboké tajemství Nejsvětější Svátosti oltářní.“

Maria Panna přistupovala každého dne ke Stolu Páně, vědouc, že Ježíš Kristus nejprvé a nejdříve pro ni ustanovil Nejsvětější Svátost oltářní.

Učený Suárez praví, že Nejsvětější Matka Páně byla nejprvnější v příčině, že Nejsvětější Svátost oltářní byla ustanovena, a svatý Řehoř Nyssenský nazývá Nejsvětější Svátost Svátostí Marie Panny.

Úmysly nestíhlé lásky Ježíše Krista při ustanovení Nejsvětější Svátosti oltářní byly, aby Vtělené Božství Ježíše Krista při svatém Přijímání vznešeno bylo do vykoupeného lidu křesťanského, aby miláčkům jeho bylo dáno a přivlastněno spásenosné ovoce vykoupení jeho, aby děti boží byly živeny a nasycovány Tělem a Krví jeho, aby obohaceny byly na duši bohatstvím milostí, a v těle jejich aby rozeseto bylo símě budoucího slavného vzkříšení.

Tyto velebné úmysly lásky Ježíše Krista vztahují se na všechny věřící, kteří bývají účastni Stolu Páně. Někteří věřící přistupují jen málo kdy, a snad jen jednou za rok ke Stolu Páně, a přijmou před svou smrtí jen jednou Nejsvětější Svátost, tací budou míti na věky účastenství v dobrodiních té převelebné Svátosti, avšak ti nábožní křesťané, kteří častěji a světěji ke Stolu Páně přistupují, budou míti mnohem větší podíl na ovoci a užitcích té Nejsvětější Svátosti. Oni budou mezi vy-

volnými miláčky oltáře Páně, jako byl svatý Jan při poslední večeři. Avšak kdo by mohl mezi vyvolenými a důvěrnými přátely Ježíše Krista rovnati se Marii Panně?

Všecka tajemství týkající se vtělení Páně počínají a dokonávají se v duši Rodičky Boží dříve, nežli se objeví v duších ostatních. V Marii Panně jest dokonalá plnost všech tajemství Páně. Sem náleží především tajemství skutečné přítomnosti Ježíše Krista v Nejsvětější Svátosti, jejížto předražené ovoce Rodička Boží jakožto nejprvnější mezi všemi věřícími v míře nejsvrchovanější okusila.

Pán Ježíš ustanoviv, aby Maria Panna po jeho nanebevstoupení dlouhá léta o Církev svatou pečovala, viděl vševědoucím okem svým opuštěnost své nejmilejší Matky, a věděl, že opuštěnost ta bolest jí působiti bude, a protož, aby svou nejdražší Matku zde na světě těšiti mohl, ustanovil pro ni přezázračnou Svatost oltářní, každodenně přicházel k ní, zahalený způsobami chleba a vína, navštěvoval ji, a sestupoval do přečistého Srdce jejího, které za svatostánek svůj sobě zvolil. Maria Panna mohla vždy po svatém Přijímání opětovati slova, která o ní byla napsána, a která byla ústy jejími opětována v dobách přešťastných, když Spasitele světa v lůně svém nosila: „Ten, jenž mne stvořil, odpočinul v stánku mém, ovoce jeho jest přesladké ústům mým.“

Nejsvětější Svátost oltářní učinila Marii Panně opuštěnost snesitelnou, neboť Pán Ježíš přicházel k ní každého dne, a ona blaženou nadějí, že brzy zase přijde, se těšíc, pečovala a starala se mile-ráda o svatou Církev, o spásu dítek svých. Nebeská Manna živila duši její každodenně, a obno-vovala mládí její. Poušť vezdejšího života stala se jí rozkošným rájem, neboť okoušela manny skryté, ovoce rajskeho.

II. S dobrodiním skutečné přítomnosti Ježíše Krista v Nejsvětější Svátosti přišla Marii Panně také milost, která s požíváním Těla Páně jest spo-jena, a zásluha, kteréž nabývá každá duše nábo-žná z hodného Přijímání té Nejsvětější Svátosti. Maria Panna mohla ze svatého Přijímání vždy na-býti více víry a lásky k Ježíši Kristu, ona vždy mohla zasloužiti sobě vyšší stupeň slávy věčné. Ovšem, že Bůh jí dal přehojných milostí hned při neposkvrněném Početí jejím, pak při božském Ma-terství jejím, avšak on mohl jí ještě jiných milostí štědře uděliti. Štědrýť jest Bůh, darové jeho jsou bez míry, a duše, která k Bohu se ubírá, vstu-puje vzhůru nezměřitelnými prostorami svatosti a světla.

Každé svaté Přijímání přineslo nejsvětější Panně zrůst lásky dokonalé, ona vždy úžeji se spojila s Ježíšem Kristem, a pokorněji se kořila nejsvětější vůli Páně. Při každém svatém Přijí-

mání vzdávala Rodička Boží stonásobný dík za každý dar, který od Boha byla obdržela. Její úcta k Nejsvětější Svátosti oltářní, její horlivost při svatém Přijímání po všecka léta poslední, byly skutky, které jí veliké oslavení přinesly.

Až do konce svého požehnaného života byla Maria Panna vždy Ježíši Kristu tou nejvěrnější. „Ty jsi blahoslavena,“ pravila jí Alžběta, „že jsi uvěřila.“ Toto blahoslavenství Marie Panny bylo vždy větší a větší, ono rostlo a postupovalo. Ona uvěřila slovu andělskému, a stala se účastnou všech milostí Vtělení Ježíše Krista, ona uvěřila účinkům přemocným smrti Krista Ježíše na kříži, a přijala tím všecky zásluhy Vykoupení Ježíše Krista; ona uvěřila moci a síle Nejsvětější Svátosti oltářní, a obdržela na stupních oltáře všecky milosti, kterých účastna bývá duše každodenně Tělo Páně přijímající, a takto rozzínala nejsvětější Matka Páně vždy novou svíci, a připojovala jí k jasnému světlu zářících ctností svých.

Těmito myšlenkami měli bychom z rána se zabývat, když nám nastal den svatého Přijímání. Ovšem že daleko stojíme za Matkou Páně, avšak přec do jedné rodiny náležíme, táž krev Ježíše Krista proudí se v žilách našich, táž milost nás posvěcuje. Dobrodiní skutečné přítomnosti Ježíše Krista, požívání Těla Páně při svatém Přijímání, dále účinky božské, které tato Nejsvětější Svátost

působí nebyly jen pro Marii Pannu, nýbrž vše to jest také pro nás, kteří na křtu svatém stali jsme se dítkami božími. My můžeme se posvěcovati u Stolu Páně jako Maria Panna, arcit' nebude to nikdy v tak veliké míře, avšak může přec býti vždy víc a více, čím více naše víra a láska se posilní k Nejsvětější Svátosti oltářní.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

19. května.

Maria Panna jest u Stolu Páně.

Nic nepůsobí duši nábožné větší rozkoše duchovní, nežli vypravování o tom, jak Svatí ku Stolu Páně přistupovali. Kdož vypoví, jak vroucí byla nadšenost a láska v duši jejich, a jak hojné a štědré byly dary, které z rukou božích přijímali! Jejich slzy byly sladky, touhy jejich byly silny a díky jejich dlouhy.

Komu by bylo popřáno bývalo popatřiti na sladké vytržení jejich, byl by řekl, hle! Ti jsou již v ráji! Tenť jest rád při rozdávání milosti boží, že křesťan tím více milosti boží nabývá, čím horlivěji jí hledá, a čím úsilněji k přijetí jejímu se připravuje. Jsme-li při svatém Přijímání chladni, byla příprava naše velmi nedokonala. My ovšem, když okamžik svatého Přijímání se blíží, vynasna-

žíme se oživití víru svou ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista v Nejsvětější Svátosti, avšak krátká doba mše sv. nestačí, abychom byli dobře připraveni ke Stolu Páně, nýbrž celý život náš musí k tomu směřovati a sloužiti, abychom se náležitě připravili.

Svatí přistupovali ke Stolu Páně s velikou vroucností, poněvač svatě žili. Sebranost mysli byla u nich trvalá a ustavičná, pokora byla jim vždy milá, v duši jejich byla víra osvěcená, péče o zachování milosti boží byla velmi něžná, tak že byli dříve již nežli Tělo Páně přijali, plni Ježíše Krista, jenž v nich žil. Když pak na stupně oltáře poklekli, nebylo třeba než-li, aby obnovili trvalé pocity své, a rychle vnikli do hlubin Tajemství nejsvětějšího; při Oběti mše sv., která předcházela jejich svaté Přijímání, vykonali přemnoho nábožných modliteb k úctě Nejsvětější Svátosti. Jejich živá víra postupovala s postupem mše sv., jejich touha vroucí rostla, a v plnosti lásky svaté přijímali Tělo a Krev Ježíše Krista.

Co tu praveno o Svatých, platí především o Nejsvětější Panně Marii. Bůh učinil vše, aby ji připravil k Stolu Páně. Prvotní čistota neposkvrněného početí jejího učinila ji nejvýtečnějším způsobem schopnu společenství a spojení míti s Bohem neviditelným.

Tato první milost zakotvila v hlubinách duše její pokoru, kam Bůh sestoupiti, a kde s radostí se procházeti mohl, jak praví prorok Páně. Od dětinství byla v chrámu, a samota, sebranost myslí a modlitba byly jako druhý život její. Bůh měl v Srdci jejím království své, vůle boží vládla jí, a božské Materství její upravilo a uzpůsobilo ji ještě více ku Přijímání Nejsvětější Svátosti oltářní. Od nejprvnějšího okamžiku, co Kristu Ježíši dala podstatu svého těla a krve své, a po celý ten čas, co Krista Ježíše v přecistém lůně svém nosila, byla účastna opravdivého spojení s Kristem Ježíšem, kteréž trvalo devět měsíců. V letech dalších, když s Pánem Ježíšem v Nazaretě pospolu žila, slyšela slova a řeči jeho, a rozjímalala o nich, a tu bylo v Srdci jejím tak, jako by podruhé Ježíše Krista požívala. Láska Marie Panny k Ježíši Kristu dostoupila nepochopitelného spojení, když přišly hořké a kruté hodiny bolestného ukřižování a pohřbení Ježíše Krista. Konečně byla to předústojná příprava k Přijímání Nejsvětější Svátosti, když Duch sv. na ni sstoupil ve svátek Letnic, a duši její milostmi svými bohatě vyzdobil, učiniv z krásného Svatostánku nejrozkošnější příbytek, který od Ženicha božského obydlen býti mohl.

V tomto stavu nejdokonalejší lásky k Ježíši Kristu byla Rodička Boží, když z rukou sv. Jana Nejsvětější Tělo Páně přijímala. Sv. Janu miláčku

dostalo se tím, že pro Matku Páně Nejsvětější Svátost oltární chystal, převeliké přednosti. Jako kněz církevní, jako zástupce sboru apoštolského byl vyvolen ve jménu rodiny Kristovy podávati Chléb nebeský převelebné Matce Boží, kteráž nejen věřící křesťany, ale také anděly důstojností a ctností svou převýšovala.

Sv. Jan, v rásné, bílé roucho kněžské oděn jsa, podával Krista Ježíše s oltáře Matce Páně. Když poprvé jeho slovo, tak mocné jako slovo boží, při Oběti mše sv. zaznělo, a on slovem zázračným chléb v Tělo a víno v Krev Páně proměnil, kázal mu v nitru duše jeho Ježíš Kristus, aby podal s oltáře neposkvrněné Matce nebeskou a božskou Mannu, a tehdy bylo svěřeno sv. Janu více než-li archanděli Gabrieli, neboť z jeho kněžských rukou přijala nejsvětější Panna „Slovo Tělem učiněné.“

II. Miláček Páně, svatý Jan jest poslušen vnitřního hlasu a vnuknutí Krista Ježíše. On se modlí nejdříve modlitbu Páně „Otče náš“, on láme svatý Chléb, a přiměšuje ho k vínu posvěcenému v kalichu, on napřed sám přijímá, a požívá totéž Tělo Krista Ježíše, kteréž přijal do náručí svého na hoře Kalvarii; tehdy bylo mrtvé a ranami poseté, nyní však jest plno života, slávy, on obětuje Tělu Páně své čisté srdce, aby bylo hrobem božskému Spasiteli, on pije nyní tutéž Krev Ježíše

Krista, kterou viděl tehdy téci z probodeného Srdce Páně.

Dva věrní přátelé se tu u oltáře potkali jako druhdy na hoře Kalvarii a při poslední večeři; objetí jejich jest plno tajemství, a vroucí lásky. Ježíš Kristus sladce sestupuje do srdce sv. Jana, a přebývá u svého miláčka s plností milosti a pravdy své.

O přešťastné Přijímání! jaká to radost pro Ježíše Krista, že má kněze podle Srdce svého, kněze čistého, pokorného, láskou rozníceného. Jaké to štěstí pro učeníka, jenž každodenně může obnovovati památnou Večeři zeleného čtvrtku, a slyšeti hlas Mistra božského, jenž při poslední večeři pravil: „Žádám velice jísti s tebou tohoto Beránka.“ Když sv. Jan byl přijal Tělo Boží, přiblížila se Maria Panna k oltáři, a jako věrně zachovávala veškeren obřad staré synagogy, tak i nyní s nejněžnější věrností zachovávala obřad nové Církve. Ona přistoupila k stupňům oltáře, majíc ruce zahalené bílou, lněnou rouškou, a složivši je přes kříž, přijala nejsvětější Hostii.

Svatý Jan položil Tělo Páně do rukou Matky Boží rka: Tělo Kristovo! a Maria Panna, přijavši je, nesla je k ústům svým, a odpověděla: Amen. Pak vzal svatý Jan kalich do rukou, podal jej Matce Boží a pravil: Krev Kristova! Maria Panna

odpověděla: „Amen“, a pila z kalicha Páně, nejsvětější Krev Syna svého.

O nejsvětější Panno! nejmilejší Matko Ježíšova! volá nábožný Gerson, Ty po Ježíši Kristu nejlépe jsi pochopila velebnost a velikost Nejsvětější Svátosti oltářní, zjeviž nám, jaké byly tvé myšlenky, když jsi u mlčení svatém pohlížela na Ježíše Krista, a když on do Srdce tvého vstupoval.

Nejsvětější Panna vrátila se od oltáře zpět na své místo, a sv. Jan dokončil ostatní modlitby bohoslužebné. Po dokonaných modlitbách u oltáře šel sv. Jan, a pokleknuv vedle Matky Boží, která všecka byla pohřížena do rozjímání nejsladšího, a on též ve svaté mlčení pohřížen jsa, vzdával díky Kristu Ježíši. — Bylo to dlouhé mlčení nábožné v duších těch nejprvnějších přijímatelů Těla Páně, kteří pospolu díky vzdávali za nestíhlé, neskonale milosti Pána Ježíše.

Nevěděli bychom ničeho, co se v hlubinách přeblaženého Srdce Matky Páně dalo, kdyby nám Duch sv. nebyl zůstavil aspoň jedné písně, kterou Matka Páně složila a prozpěvovala. Jestliť to velebná píseň „Velebí duše má Hospodina.“ Když Maria Panna píseň tu prozpěvovala před příbuznou svou Alžbětou, také nosila tehdy pod Srdcem svým Ježíše Krista, Spasitele světa. Duchem svatým osvěcena jsouc, zjevila tehdy matce svatého Jana Křtitele to, co Srdce její, anož s Bohem svým tak

úzce spojeno bylo, v nitru svém pocítovalo. Nyní duše její opět plesá radostí, a všecken svět mizí před duchem jejím, ona vidí jen Velebnost Boží, patří na Boha všemohoucího, kterýž na poníženost a pokoru služebnice své shlédl, ona vidí jak Hospodin bohaté a mocné propouští prázdné, a jak povyšuje pokorné a chudé, ona vidí, lid boží, jak pocítuje sladkosti zaslíbení Hospodinových, jak Abrahamovi dostalo se dědictví, neboť mezi syny a potomky jeho jest Syn Boží. Jaké to velebné vidění a přesladké vytržení! Na perutích orličích vznáší se duch Matky Páně k výšinám nebeským, a Duch svatý rozprostírá před očima jejíma tajemství lásky a dobroty Boží k lidu křesťanskému. Ona vidí, jak sv. apoštol Pavel praví: „Širokost, dlouhost, vysokost a hlubokost lásky Ježíše Krista.“

Kdykoli Panna Maria přijímala Tělo Páně, vždy prozpěvovala velebnou píseň svou. Ona ji prozpěvovala před veškerým dvorem nebeským, andělové seřaďovali se kolem ní, aby se naučili, jakým řádem by chváliti a oslavovati měli Boha na výsostech. *)

Nejsvětější Panna a Syn její spojovali se spolu jako dvě svíce hořící, Ježíš byl celý oddán Marii,

*) Kdo se modlí nábožně píseň Rodičky Boží „Velebí duše má Hospodina“ čili tak zvané Magnificat, získá jednou za den 100 dnů odpustky. Sv. Otec Lev XIII. ze dne 20. září 1879.

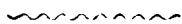
Matce své, a Maria byla celá oddána Ježíši, Synu svému. Mnohem pravdivěji mohla Maria Panna zvolati nežli sv. apoštol Pavel: „Ne já živa jsem, nýbrž Ježíš živ jest ve mně.“

O nejsvětější Královno Církve sv.! Ty jsi vždy nejprvnější tam, kde chvála a sláva vtělenému Ježíši Kristu vzdávati se má, ke všem objevům velikého Tajemství Vtělení Páně byla jsi první povolána, a všudy jsi viditelným andělem Ježíše Krista. Ty ho vítáš, pozdravuješ a přijímáš ve jménu pokolení lidského v Nazaretě a v Betlémě; na hoře Kalvarii dáváš jej Otci nebeskému jako Oběť krvavou, a u oltáře jako Oběť nekrvavou. A sotva že Pán Ježíš svůj život svátostní v Nejsvětější Svátosti oltářní začal, postavila jsi se, o nejsvětější Panno! jako družka svatební k oltáři jeho, a sloužila jsi mu jako vyvolená dívka jeho; Ty vedeš ke Stolu Páně panny moudré, které jsou čestnou stráží Ježíše Krista, a sama přijímáš Ježíše Krista, tak hodně a důstojně, že On zapomíná na všechny úkory a urážky, které mu v té Nejsvětější Svátosti činěny bývají. Ty jsi příčinou, že Pán Ježíš na sebe bere roucho tajemné, že se halí zástřenami chleba a vína, ty jsi učinila, že jest to rozkoší jeho přebývati mezi námi hříšnými!

Byla to skutečná rozkoš Ježíši Kristu, když do duše Matky své s oltáře pod způsobou chleba

vstupoval. V té době dvaceti let, co Matka Páně po nanebevstoupení Ježíše Krista na světě žila, přijímal Spasitel od své nejmilejší Matky čest a chválu nejvzácnější a obohacoval ji nejhojnějším pramenem svých milostí. Při každém sv. Přijímání přinesl Pán Ježíš Matce své nový dar a přídavek svatosti, a vždy vtiskl dokonaleji do duše její převelebný obraz osoby své božské. Mysleme sobě znamenitého malíře, jenž dokonav podobiznu nejmilejší nevěsty své, bere ještě často do rukou štětce své, a maluje dále a dále poslední tahy na podobizně, aby jasněji a světleji nová dokonalost její se objevila; nadejde okamžik, a malíř odstraní lešení, zůstane státi nepohnutě před půvabným obrazem svým, a patře naň, radostně a udiveně zvolá: Jak krásná jsi, přítelkyně má, jak krásná jsi! Ano, celá krásná jsi, Přítelkyně, Matko má! tak volá Pán Ježíš, patře s výšin nebeských na nejsvětější Pannu Marii při svatém Přijímání každodenním.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



20. května.

Sv. Přijímání Marie Panny a naše sv. Přijímání.

Vypravuje se o knězi de Rance, reformatoru Trappistů, že dal upravit pro klášterní kostel

Svatostánek na způsob velmi skvostné a bohaté nádoby. Tato nádoba byla dána do rukou sochy marianské, jako by sama Matka Páně měla podávat Tělo Nejsvětější zbožným řeholníkům trappistům. Myšlenka tato byla velmi duchaplná a velebná, neboť jako druhy Matka Páně v klíně svém děťátko Boží nosila, tak i nyní v klínu svém drží Ježíše svátostního. V Betlémě drží Nejsvětější Panna děťátko Ježíše v plenkách lněných, a na oltáři drží jej oděného plénkami svátostními, a protož kdykoli Tělo Boží vystupuje ze svého svatostánku, má v duši naší oživnouti vzpomínka na Marii Pannu, neboť „Tělo Ježíšovo jest Tělo Marie“, praví sv. Augustin. Tělo a Krev Ježíše Krista, jež jsou na oltáři pokrmem a nápojem naším, mají původ z Marie Panny, podstata Marie Panny jest podstatou Ježíše Krista. Maria jest nejprvnějším základem Nejsvětější Svátosti, ona jest jako zrno zaseté, kteréž se v klasy množí, a žeň činí bohatou.

Z Ducha svatého počatý a z Marie Panny narozený Ježíš Kristus jest přítomen v Nejsvětější Svátosti oltářní. Na Rodičku Boží možno vztahovati slova knihy Přísloví, kde se praví o slavné večeři, kterou Moudrost připravila v domě svém. „Moudrost vystavěla sobě dům, vytesala sloupů sedm, obětovala oběti své, smísila víno, a přistrojila stůl svůj. A poslala děvečky své, aby volaly

na hradě a na zdech městských, řkouce: Jest-li kdo maličký, pojdiž ke mně. A k nemoudrým mluvila: Pojďte, jezte chléb můj, a pijte víno, kteréž jsem nalila vám. Opusťte dětinství a živi buďte, a chodte po cestách opatrnosti.“

Slova tato chovají v sobě mnoho obrazů, kterými tajemné a blažené pravdy jsou vyznačeny. Církev katolická jest onen chrám boží na sedmi sloupích spočívající, kde Maria Panna připravila chléb a víno na stůl. Ku svému tělu a ku své krvi přibrala Maria Panna Slovo boží, onu živou vodu, skákající do života věčného, aby takto byl připraven Chléb andělský. Nám, jako dítkám svým, a těm všem, kdož jen první začátky moudrosti křesťanské znají, praví Matka Páně: „Pojďte, jezte chléb, pijte víno, které jsem připravila vám. Já vám dám pokrm a nápoj, a dána bude vám moudrost božská.“

Mezi Nejsvětější Svátostí oltářní a slovy Ježíše Krista, kteráž s kříže k Matce své promluvil: „Ženo, hle, syn tvůj,“ jest tajemný poměr. Slova umírajícího Spasitele vyhlásila Marii Pannu za Matku v řádu duchovním, a úkol Marie Panny a její práce v nebi jest uskutečniti slova, abychom se stali věčně blaženými dítkami jejími. Jako každá matka pečuje o pokrm dítek svých, tak i Maria Panna, která nás k duchovnímu životu v Kristu Ježíši zrodila, musí míti připravený pokrm pro

nás, dítky své. Pokrm nejsvětější Matky naší jest Chléb Páně, kterýž v nás rozmnožuje božský život Ježíše Krista, a poživuje nás milostí boží.

Kterak asi podává matka Boží s výšin nebeských dítkám svým chléb a víno, proměněné v Tělo a Krev Páně? Tak se může státi prostřednictvím jejím, tak mohou učiniti její modlitby, její zbožná vnuknutí, a její královská moc v Církvi svaté. Její přemocné modlitby mohou nám vyprostiti u trůnu Božího milosti, plynoucí z Nejsvětější Svátosti oltářní, její vnuknutí pobízí nás, abychom Nejsvětější Svátost oltářní ctili, milovali a po ní toužili. Maria Panna rozněcuje v nás žízeň a lačnost, abychom žíznili a lačněli po svatém Přijímání, ona dává nám poznání, že žíznění a lačnění toto jest nejbezpečnějším důkazem, zda-li duše naše jest svata. Maria Panna učí nás, a moudře radí nám, abychom vždy víc a více osvětlení patřili na Ježíše Krista v Nejsvětější Svátosti přítomného, a abychom v bázni Boží trvající, se vši silou zachovali svědomí své čisté, a abychom velmi často jak možná, ano každého dne, nasycovali se Tělem Božím.

Na nás jest to tedy, abychom se šťastně vpravili do úmyslů Matky Páně, abychom ve světle sv. víry poznali milost svátostní, které účastni býti můžeme při svatém Přijímání. Věztež, že Rodiče Boží nemůžeme dáti jinak většího důkazu lásky

synovské nežli tak, že prokážeme zbožnou úctu a lásku k Nejsvětější Svátosti oltářní. Kdo může Rodičce Boží obětovati hodné svaté Přijímání, ten nejlépe uskuteční její touhy a přání, ten nejlépe ji uctí, nejlépe svátky její oslaví, nejlépe ukáže pobožnost svou k nebeské Královně. Dobré dívky Marie Panny přicházejí často k zamilovaným hodům jejím, a berou s vděčností podíl v pokrmu, který jim připravuje štedrá Matka Páně.

II. Můžeme jíti dále ještě a ctíti zvláštním způsobem, a sice přímo ona svatá Přijímání, kteráž nejsvětější Panna Maria zde na světě konávala. Nic nezhyne z toho, co bylo v lůně Církve svaté záslužně a spasitelně vykonáno. Zásluhy Pána Ježíše a Marie Panny, zásluhy všech Svatých tvoří dohromady obecný poklad milostí, a jsou vespolným bohatstvím všech křesťanů. Každý křesťan může a má vážit si z toho obecného pokladu. Jisto tedy jest, že svatá Přijímání Rodičky Boží jsou velikým bohatstvím v tomto katolickém pokladu, a že všickni věřící hojně mohou z něho bráti, a protože kdo přistupuje k svatému Přijímání, ať se spojí s Rodičkou Boží v jejích dokonalých přípravách, které Ona činívala, když ke Stolu Páně blížit se měla. Na místě ustavičných roztržitostí a bédování nad suchotou ducha, nad ledovitostí srdce, nad bídnou slabostí vůle, ať každý přednáší Pánu Ježíši ono klanění, kterým ho ctívala nejsvětější

Matka jeho, když volána byla od sv. Jana, aby přijala Nejsvětější Tělo syna svého na stupních oltáře v příbytku Sionském, ať každý vzpomene na živou víru Matky Páně, na její vroucí touhu a lásku, na její přesvaté volání: „Přiď, Synu můj, přiď Pane můj! Pohlédni ještě jednou na poníženost a pokoru služebnice své, přiď mne potěšit a darovat sebe Srdci mému!

Při svatém Přijímání ať každý zůstane spojen úmyslem svým s nejsvětější Pannou, a ať živě vzpomíná, že s ní nejsvětější Tělo Páně přijímá.

Po svatém Přijímání, když Tělo Páně v hlubinách duše naší bytuje, vzývejme Rodičku Boží, aby stála při nás, aby s námi děkovala Kristu Ježíši, že k nám přijíti ráčil. Uvažujeme každého slova velebné písně Rodičky Boží „Velebí duše má Hospodina“, a prosme Pána Ježíše, aby se rozpomenul na přerozkošné doby a chvíle, které mu připravila na tomto světě nejblahoslavenější Matka jeho, zvláště když s ním hody přesvaté každodenně slavívala.

Při svatém Přijímání může nábožná duše také svatého Jana apoštola vzývati za pomoc, aby jeho orodováním s živou vírou a s vroucí horlivostí Tělo Páně přijímati mohla.

Prozřetelnost boží dává tu zvláštní odměnu Svatým, že rozdávati mohou milosti těch ctností, které v životěездеjším konali, a kterými vyni-

kali, a jelikož sv. Jan nade všechny svaté apoštoly vynikal láskou k Nejsvětější Svátosti, protož může býti naším mocným ochráncem a štědrým dárce, když ku Stolu Páně blížiti se máme.

Divno jest, že jediný svatý Jan žádné zmínky nečiní ve svém evandéliu o ustanovení Nejsvětější Svátosti, avšak dlužno na zřeteli míti, že té doby, když sv. Jan psal evandélium své, byla Nejsvětější Svátost oltářní počítána mezi tajemství Církve sv., a že o ní nevypravovalo se leč jen svatým, za to však vypravuje sv. Jan mnoho krásných řečí, které činil Pán Ježíš, když sliboval ustanovení Nejsvětější Svátosti, a když užitky a ovoce této Nejsvětější Svátosti ohlašoval. Sv. Jan byl kněz svatých Tajemství, a jemu byla dána ta zvláštní přednost před ostatními svatými apoštoly, že podával Tělo Páně nejsvětější Matce Boží, a že nejprvnější připravoval věřící duše k hodnému Přijímání Nejsvětější Svátosti.

Velmi prospěšné jest to tedy, vzýváme-li svatého Jana, aby nám u Ježíše Krista té milosti vyprosil, bychom Duchem svatým osvícení do nestíhlých hlubin Nejsvětější Svátosti oltářní vnikali, a s vroucím srdcem Tělo Páně požívali, nábožně zvěstujícíce „Tajemství smrti Páně, dokavádž Ježíš Kristus nepřijde.“

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



21. května.

Maria Panna klaní se Nejsvětější Svátosti oltářní.

Hned od časů svatých apoštolů bylo v obyčeji Nejsvětější Svátost oltářní uschovávat v chrámech křesťanských. Po dokonané Oběti mše sv. odnesli jáhnové svaté Hostie na určené místo v chrámu, a uložili je tam se vší zbožností. V místě tom bylo také uloženo roucho chrámové pro kněze, pak kalichy a jiné posvátné nádoby. Ve zdi tak zvané sakristie udělán byl výklenek, a do něho se pokládala „Archa“, to jest nádoba, v níž uloženo bylo Tělo Páně. Odtud brávali kněží svaté Hostie, a donášeli je do domů nemocných.

Také věřící nosili sami svaté Hostie do příbytků svých, které jim rozdány byly, když Nejsvětější Oběť mše sv. byla dokonána. Oni zavinovali svaté Hostie do bílého, lněného prostěradla, kteréž se nazývalo dominicale, a ukládali je s velikou pečlivostí na některém slušném místě příbytku svého. V dobách pronásledování křesťanů, aneb při jiném nemenším nebezpečení přijímali Tělo Páně, sami si Je podávající. Když byli na př. vyhledáni, a na soud vedeni, aneb, když mučitelové na smrt je vlékli, přijali tajně posilu svou, kterou Ježíš Kristus v Nejsvětější Svátosti ukryl, neboť měli víru jako sv. Cyprian, že ten není připraven a hotov k mučnické smrti, kdo by před

bojem nebyl se ozbrojit Tělem a Krví Ježíše Krista (Exhortatio ad Martyres). Také v dobách pokojných bylo dovoleno křesťanům, že mohli sobě sami Tělo Páně podávati, a to z té příčiny, že jim buď těžko bylo každodenně účastniti se Oběti mše sv., aneb že v některých chrámech jen v neděli a ve dny sváteční Mše svatá se konala.

V životě svatého Lukáše, poustevníka čte se, že arcibiskup Korintský vyučil ho, jakým obřadem posvátným Tělo Páně by sobě sám podávati měl. Poučení to zní: „Rozprostři na stůl bílé roucho, na ně polož svatou Hostii, zapal kadidlo vonné, modli se třikráte Svatý a Věřím v Boha, a třikráte na kolena pokleknuv, klaň se sv. Hostii, a pak nábožně přijmi Tělo Páně.“

Nejsvětější Panna Maria chovala v příbytku svém Nejsvětější Svátost oltářní. Ona sama sobě podávala Tělo Páně, když sv. Jan apoštol byl na cestách, hlásaje víru Ježíše Krista. Zajisté nemohlo býti odepřeno Matce Páně to, co jiným věřícím dopráno bylo, a jako se radovala s Pánem Ježíšem v příbytku Nazaretském po třicet plných let, tak radovala se s Ježíšem Kristem svátostním na hoře Sionské, jemu se klaníc, do rukou svých ho přijímajíc, a do úst svých ho kladouc. Veškeren život Rodičky Boží jest podivuhodnou jednotou, ona s Kristem Ježíšem jest spojena ustavičně. Jako hvězda noční natáčí se ustavičně k slunci, hledajíc

nepřetržitě světlo jeho, tak Maria Panna žila všecky dny života svého, klaníc se božskému Synu svému. Již před Vtělením Páně klaněla se v chrámu budoucímu Spasiteli světa, a po nanebevstoupení Páně činila rovně tak, jako činívala, dokavádž s Ježíšem Kristem pospolu žila, a tak bude činiti na věky v nebi.

Kdo Nejsvětější Svátost navštíví, nechť se rozpomene na svatyni Páně, která byla v domě Marie Panny na hoře Sionské upravena. Tam byla ta nejprvnější kaple katolická, a s Večeřadlem pokládala se za nejsvětější místo v dobách nejstarších. Sv. Jan odevzdal svatyni tuto Matce Páně, a ona se o ni starala, vše, čeho třeba k svaté bohoslužbě, připravujíc. Maria Panna přichystala v Betlémě plénky Ježíši Kristu, a tak i chystala prostěradla, v kterých bylo Tělo Páně uloženo.

Ve svatyni Sionské byl oltář postaven, na němž sv. Jan slavíval Tajemství nestíhlá; dále místo posvátné, kde Nejsvětější Svátost byla uschována po dokonané Mši sv., dvě stolice určené pro Marii Pannu a sv. Jana, pro ty dva anděly, kteří bdíti měli nad tím rájem pozemským. Rodička Boží ráda zdobila skrovnou svatyni domácí, a byvši v chrámu Jerusalemském vychována, znala, co by se slušelo na okrasu svatyně Boží. Ona věděla, že oltáři náleží ta nejdrahocennější a nejvzácnější okrasa, a protož vyšívala drahé závoje a prostě-

radla, připravovala vonné věci, a dávala vonné prášky do oleje, v lampách hořícího. Bylo jí známo, že Pán Ježíš miloval kvíta polní, a že rád na ně patřival, kráse jich se divil, a o nich vyhlásil, že jsou větší krásou oděna nežli byl Šalomoun král u vší slávě své, a protož přinášela uvité kytice, a obětovala je Synáčku svému. Ano vše, co druhdy Ježíši Kristu milo a draho bývalo, snášela Maria Panna do zamilované svatyně, a tak pečlivě a něžně o vše se starala, co by svatyni Sionskou vykrášliti a vyzdobiti mohlo, jako druhdy činívala v příbytku Nazaretském.

Jako zbožné panny řeholní milerády obstarávají věci k posvátné bohoslužbě potřebné, a ochotně okrašlují klášterní svatyni, totéž u míře mnohem větší možno předpokládati u nejsvětější Panny Marie, která s nejosvícenější vírou, s nejživější nadějí a s nejvroucnější láskou zdobila a krášlila svatostánek Ježíše Krista, volajíc se žalmistou Páně: „Hospodine, milovala jsem okrasu domu tvého, a místo přebývání slávy tvé.“

II. Před Svatostánkem na Sionu prodlévala Matka Páně každého dne mnoho hodin, nezabývajíc se ničím jiným jediné s Pánem Ježíšem. Bylo to jejím nejsladším potěšením, že se klaněti mohla Nejsvětější Svátosti oltářní, považujíc službu tu za nejvznešenější povinnost svého povolání.

Nastala hodina, kde Kristus Ježíš v Nejsvě-

tější Svátosti oltářní jsa přítomen, Církev katolickou do náručí svého objal, a po veškeré Církvi na oltářích stánek svůj zbudoval. Nový život nastal v Církvi svaté, život, který Ježíše Krista s Církví svatou navždy spojil, tak že Pán Ježíš hlavou neviditelnou Církve učiněn byv, vždy při ní zůstává.

Králi náleží dvůr královský, a protož Otec nebeský neopustí nikdy „Krále věků“, Slovo Tělem učiněné, čili Syna svého, v němž se mu zalíbilo. On chce, aby milý Syn jeho byl odůstojněn jeho tvory nejsvětějšími. V nebi slouží mu andělé, a neodstupují od něho. Sv. Jan ve svém Zjevení viděl, jak řady panen Beránka provázejí, kamkoli jde, a když Nejsvětější Beránek před trůnem se zastaví, obstoupí ho koruna starcův, a klaní se s ním Věčnému. Tak má býti i na zemi, kde Ježíš Kristus přebývá; kolem Nejsvětější Svátosti oltářní má býti seřaděn dvůr slávy jeho. Na prvním místě jsou kněží, kteří od ranního svitání obětují Oběť mše sv. na všech místech okršlku světa. Jako slunce na své dráze postupně novým končinám ranní světlo přináší, kdežto krajiny prvnější v temnosti noční se halí, tak ranní Oběť Krista Ježíše, jenž jest Slunce božské, a modlitby kněžské bez přetržení se konají, a dále postupují. Za kněžími následují panny, pokorně se kořící před Svato-
stánkem, pak řady řeholní, které zápasíce vespolek

v uctívání Nejsvětější Svátosti každou hodinu ve dne v noci k Ježíši Kristu pospíchají, a prosby své mu přednášejí.

Ježíš Kristus v Nejsvětější Svátosti hlásá na všech oltářích čest a chválu Otci svému, všudy Ho vzývá, a se Mu klaní, všudy má také své kněze a řeholníky, své panny a řeholnice, své sbory duší čistých a neposkvrněných, které s ním se modlí a chvalozpěvy prozpěvují. K božským modlitbám Ježíše Krista ze svatostánku vzhůru k trůnu nebeskému vystupujícím, připojují se modlitby lidské, a nezřídka lidí prostých, chudých, nepatrných, kterým Ježíš Kristus lásku k Nejsvětější Svátosti oltářní do srdce vlévá, a kteří čas po práci jim vybývající obětují Ježíši Kristu ve svatostánku bytujícímu. Svatostánek jest místo jich pokoje a odpočinku, střed jich lásky, oni před svatostánkem zapomínají na své tíže a klopotné práce denní.

Rodička Boží strávila všechny své poslední doby vezdejšího života před Svatostánkem. Duch její bylť uvykl jen u Ježíše Krista dlíti, jemu se klaněti, ona se klaněla Ježíši Kristu v Betlémě před jeslemi jeho, ona se Mu klaněla v Nazaretě, když majíc jehlu aneb vřetenou v rukou pracovala, a rovněž klaněla se mu v Nejsvětější Svátosti přítomnému. Nejen ve jménu svém vzdávala úctu Ježíši Kristu, ale také ve jménu veškeré Církve svaté, ve jménu všech věřících, ona děkovala Je-

žíši Kristu za nestíhlou lásku, že na oltáři mezi svými vykoupenými dítkami zůstává, že jim ve dne v noci žehná, a že jim žehnati bude po všechny časy až do skonání světa.

Maria Panna prodlévajíc před Nejsvětější Svátostí jest zajisté tou nejvítanější společnicí a přítelkyní Ježíše Krista, neboť i v nejsvětější Svátosti jest Ježíš Kristus Synem jejím, a Maria Panna může tedy v mateřských rozmluvách s ním se těšiti a radovati. Ona jako Matka četné rodiny obětuje na modlitbách svých všechny jednotlivé dítky Ježíši Kristu, ona se modlí za nově pokřtěné dítky duchovní, ona se modlí za apoštoly a za posilnění při jich pracech těžkých, ona se modlí za pronásledované, utiskované, chudé a nemocné. Modlitba Marie Panny jest, jako duše její, prostranná a jest jako nesmírné moře rozsáhlá.

S radostí přijímá Ježíš Kristus prosby své nejmilejší matky. On s ní rozmlouvá způsobem svátostním. Když Pán Ježíš učení své hlásal v Judsku, slyšel hlasy posluchačů, kteří divíce se jeho řečem pravili: „Ještě nikdy žádný člověk nemluvil tak, jako tento zde,“ avšak Pán Ježíš mluví ještě důrazněji a výmluvněji v Nejsvětější Svátosti oltářní, řeči jeho odnášejí srdce do výšin rajských, a mají slova života a plna jsou Ducha svatého, jsou to slova božská. Maria přijímá tato převlebná, tajemná slova Ježíše Krista, rozjímá o nich,

a skládá je v Srdci svém, požívajíc jimi, jako nej-
sladším chlebem duši svou. Ona vidí duchem svým
vše, co Nejsvětější Hostie koná, jak před nejveleb-
nější tvář Boha Otce předstupuje, tam Bohu Otci
nejslušnější oběť chvály přináší, jak se pokoruje,
a všechny potřeby křesťanů mu odevzdává. Maria
Panna vidí, jak Nejsvětější Hostie jest před trůnem
Velebnosti boží, před Beránkem snímajícím hříchy
světa, ona vidí, jak duše v slzách kajících před
Nejsvětější Hostií se rozplývají, jak pouty lásky
nejsladší k Ježíši Kristu jsou připoutány, a jak
svaté duše milostmi přehojnými jsou obohaceny.

Maria Panna vniká duchem svým do předivné,
nové chudoby Ježíše Krista, do Jeho nestíhlé po-
slušnosti vůči kněžím, kteří ho u oltáře požívají,
a kamkoliv chtějí, jej odnášejí, ona vniká do jeho
samoty a tichosti obdivuhodné, do jeho nesmírné
pokory, která ho u prostřed tolikera zneuctívání
na oltáři zadržuje. V tu dobu, co temný závoj
před očima Rodičky Boží jest vyzdvižen, a co duch
její přečistý do hlubin Tajemství nejsvětějších
vniká, rozlévá se v duši její proud milostí, kterých
nám Ježíš Kristus dobyl, a v Nejsvětější Svátosti
zůstavil, jest to milost, že sobě umíráme, že do
mlčení dokonalého a sebrání se na mysli se po-
hroužujeme, že věci na světě milých se zříkáme,
a samotě se zasvěcujeme, že nejčistší láskou Boha
milujeme, jemu zcela se odevzdáváme, že v trpěli-

vosti a poníženosti Bohu se všemi strastmi se obětujeme, jest to konečně milost, která tvoří Sváté a činí je vonnou obětí zápalnou před Bohem, které, jako Pán Ježíš, nejsvětější vůli Otce nebeského se zasvěcují a zcela odevzdávají.

A tak Maria Panna utvrzovala a zdokonalovala ctnost svou víc a více před Svatostánkem, a obohacovala a okrašlovala duši svou každodenním Přijímáním Nejsvětější Svátosti oltářní.

Nejsvětější Svátost oltářní byla pro Marii Pannu, jakož i pro nás jest, posledními paprsky slunečními, které v době podzimní zahřívají v zahradách ovoce, aby nabylo zlaté barvy a dozrálo, a aby nabylo milé chuti a vůně, a tak zasloužilo položenu býti na stole královském. O přešťastné chvíle! které jste tak sladce plynuly Matce Páně před Svatostánkem na hoře Sionské!

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

22. května.

Maria Panna vzpomíná při Oběti mše sv. na své zemřelé přátele, a zvlášť na panického chotě svého, sv. Josefa, pěstouna Páně.

Láska křesťanská má zaručené věčné trvání. Víra křesťanská bude na věčnosti zaměněna za bezprostřední patření na tvář boží, naděje kře-

stánská přejde v požívání Boha, láska křesťanská však zůstane, a bude věčně trvati v sídle nebeském. Srdce lidské, které ohněm svaté lásky Boží zde na světě bylo zaníceno, bude dále na věčnosti tímž ohněm svaté lásky plápolati a hořeti, a svaté, vespolejší vespolejší milování čili přátelství srdcí, láskou boží spoutaných, nebude nijak roztrženo, nýbrž bude i na věčnosti v obnovené vroucnosti trvati. A protož, byť se s námi rozloučili a na věčnost odešli drazí přátelé naši, nepřestalo a nepominulo tím svaté přátelství mezi nimi a námi, svatá touha vespolejší, kterou nezištná láska působí, i po smrti na obojí straně zůstává, a trpělivě čeká, až smrtí uvolněná páska zase novým, blízkým členkem v stánech věčných navždy bude dohromady stažena a spjata.

Rodička Boží měla již na věčnosti mnoho milovaných přátel, čítala velikou řadu jmen drahých, kteráž byla v knize života zapsána, a na všechny ty drahé a milované přátele vzpomínala přechoasto se Srdcem lásky vděčné a upřímné. Tam v krajích věčných byli bohabojní rodičové její Joachim a Anna, kteří dávno již ji osiřelu zanechali, tam byli kněz Zachariáš a manželka jeho Alžběta, její velmi blízcí příbuzní, kteří s ní radosti Mateřství Božího sdíleli. Byl tam veliký předchůdce Páně sv. Jan Křtitel, který uvedl Ježíše Krista před zástupy, a Beránkem Božím ho nazval. Tam v kra-

jích nadhvězdných byla dlouhá řada předků z rodu Abrahamova a Davidova, a přemnoho jiných přátel a příbuzných.

Na tyto všecky přátele vzpomínala s něžnou vděčností Rodička Boží hlavně při Oběti mše sv. a při svatém Přijímání. Její přátelé, dávno zemřelí, znali z dějin biblických starého zákona, že Hospodin lidu vyvolenému dal na poušti mannu, chléb nebeský, který měl chuť libeznou, oni věděli, že manna, chléb ten divotvorný, dlouho v nádobě, ve svatostánku na místě nejsvětějším se chovala, avšak oni neokusili z té zázračné manny šťastných předků, dávno zemřelých, oni jediné se divili nestíhlé dobrotě a moudrosti Boží, chválili a velebili Hospodina v jeho prevelikém, nesmírném milosrdenství. Také toho nevěděli, že manna na poušti byla jen přeodbrazením jiné světější a pravější manny, a to té, která Boha samého pod způsobou chléba duši za pokrm dává. Manna na poušti byla jen stín té nejsvětější Manny novozákonní.

Ó kdyby byli mohli okusiti toho živého božského chléba! kdyby byli mohli té skryté, tajemné Manny Boží jen jednou aspoň, a to v poslední hodinu života vezdejšího požívati! Jak blažena a požehnána byla by bývala smrt jejich, a v jak velké záři a kráse by se zalesklo tělo jejich, až všemohoucím slovem božím oživne v den slavný vzkříšení těl lidských!

„Otcové vaši jedli na poušti mannu a zemřeli. Kdo jí tělo mé a pije mou krev, já ho vzkřísím v den nejposlednější“, tak praví Pán Ježíš. Na tato slova Páně vzpomíná Rodička Boží při svém svatém Přijímání, a obětuje zásluhy svého svatého Přijímání za radostné z mrtvých vstání zemřelých přátel svých.

II. Nebylo na světě něžnějšího a posvěcenějšího svazku přátelského nad svazek, vízící Marii Pannu a sv. Josefa vespolek. Svazek ten nebyl blaženým skonáním sv. Josefa nijak roztrhán, nýbrž on trval, a byl jenom hranicemi hrobovými uvolněn. Maria Panna posvěcovala, co živa byla, přátelství své k přečistému choti sv. Josefu nábožnými vzpomínkami, a hlavně vzpomínala na sv. Josefa při nejdražší Oběti mše sv.

Svatý sněm Tridentský, vykládaje učení katolické o nejdražší Oběti mše sv., praví (sez. 22. k. 2.), že Oběť mše sv. také za v Kristu zemřelé se obětuje dle apoštolského podání. Z těchto slov posledních jest zřejmo, že hned v dobách apoštolských Oběť mše sv. za zemřelé se obětovala, že žijící křesťané za své mrtvé miláčky při Mši sv. se modlili, a Bohu milosrdnému je poroučeli. Tak činila i nejsvětější Panna Maria, a jelikož všude u plnění zákona Páně, zákona církevního, a každé rady dobré první mezi všemi věřícími byla, tedy i při ustanovení apoštolském, kteréž věřícím uklá-

dalo, Oběť mše sv. za zemřelé obětovati, byla tou nejprvnější.

Ačkoliv všech drahých přátel v Pánu zesnulých při Oběti mše sv. Rodička Boží byla pamětliva, přec zvláštní vzpomínky věnovala svému nejčistšímu choti a nejdražšímu pěstounu Páně, sv. Josefu. Nebylo třeba, aby Rodička Boží spravedlivé duši sv. patriarchy Josefa, jenž v rukou Páně zesnul, a jenž od Ježíše Krista při smrti byl často žehnán, užitky očistné z Oběti mše svaté přivlastňovala, a aby jej po smrti z vazeb a pout dočasných vyprošťovala a vysvobozovala, a protož její svaté úmysly při Oběti mše sv. jinam směřovaly. Nejčistší a nejvěrnější Srdce Rodičky Boží sdílelo se o své přesladké radosti a líbezné rozkoše, kterých při Oběti mše svaté bylo účastno, se svatým Josefem, jemuž nebylo popráno zde na světě Největější Svátosti se kořiti a klaněti. Rodička Boží, sbírajíc každodenně rajske ovoce Největější Oběti novozákonní, věnovala je Bohu, aby duše sv. Josefa z rukou Božích je přijímala, a jich blaženě okoušela, ona uvíjela ze zbožných modliteb mešních, jako z kvítků nejvonnějších, krásný věnec, jenž by zdobil hlavu ctihodného svatého patriarchy v stánech věčných.

Cokoli srdce, anož vděčností vroucí jest rozniceno, pro přítele vykonati může, to vše nejupřímnější Srdce Rodičky Boží vykonalo pro sv. Josefa.

Maria Panna radostí blaženou v Bohu plesajíc připomíná sobě trudné a smutné chvíle, kterých bylo spravedlivému pěstounu Páně často zakoušeti, když před ukrutným Herodesem do ciziny egyptské za čiré noci s Ježíšem, děťátkem božským utíkat musil, když Ježíše ve dvanáctém roku do chrámu jako šťastný pěstoun vedl, ale nešťastně ho ztratil, a po tři dny s bolestí ho hledati musil. Ona praví Ježíši Kristu na oltáři se objevivšímu: O Synu můj! odplát tam na věčnosti pěstounu svému a ochranci věčného panictví mého za všechny zármutky a bolesti jeho, ať vzpomínka má a modlitba má slouží k jeho cti a oslavení na nebesích; vím, že i on na mne, choť svou věrnou, a na tvou Matku panickou a neporušenou vzpomíná, vím, že on poznáv v radách tvých, že jsem ustanovena za duchovní Matku veškeré Církve svaté, kterouž jsi předrahou krví svou vykoupil, také za mou Církev, na světě bojující, oroduje, vím, že za ni se přimlouvá, a před trůnem velebnosti tvé za ni se modlí. Rozpomeň se o Ježíši, Synu můj, na všecku péči a práci vyvoleného pěstouna, rozpomeň se na jeho sladké a blažené umírání, a odplát mu pro jméno své, a pro nejdražší Oběť mše svaté, a pro lásku k Matce své, hojnými dary nebeskými.“

Rodička Boží prosí také svého vyvoleného kněze panického, svatého apoštola Jana, aby při Oběti mše svaté vzpomenul na přátely její, kteří

v naději na budoucího Vykupitele zemřeli, a ve spánku pokojném odpočívají, zvláště však prosí za to, aby panický kněz její v domácí svatyni vzpomínal na sv. Josefa, až Kristus Pán na oltář s nebe sestoupí, a ve svaté Hostii přítomen bude.

Zajisté, že svatý kněz marianský milerád učinil dle slov a přání nejsvětější Matky Páně, a že se i rozpomenul na důstojný úřad pěstouna Páně, sv. Josefa, ježž odpůrní židé sami za otce Pána Ježíše vyhlašovali, a právě při té příležitosti, když Spasitel božský o ustanovení Nejsvětější Svátosti oltářní jim kázal. Praviliť na slova Ježíše Krista řkoucího: „Já jsem chléb živý, který jsem s nebe sstoupil: Zdaliž tento není Ježíš, syn Josefov, jehož otce i matku my známe. Kterak tedy praví: S nebe jsem sstoupil.“

Slova ta napsal sv. Jan, když Pán Ježíš ustanovení Nejsvětější Svátosti předpovídal, a čestná zmínka o sv. Josefu na tom místě v evandéliu sv. Jana jest důkazem, že ve zbožné úctě svatého pěstouna vždy choval.

Obětujme často oběť mše sv. za miláčky a přátely zemřelé, aby Beránek Boží byl jim milosrdným, a ukrátil jim doby očistcové. Kľaňme se často před Nejsvětější Svátostí oltářní, a obětujme pokorné modlitby své duším v očistci. Spojme vždy své úmysly při Oběti mše sv. a při klanění se Nejsvětější Svátosti oltářní s orodováním Ro-

dičky Boží a sv. Josefa, poručme jim prosby a modlitby své, a v jejich přátelství dostane se nám všeho, čeho k spasení svému potřebovati budeme, zvláště ta nejposlednější a nejpotřebnější milost sladkého a tichého skonání, blaženého zesnutí v Pánu.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.



23. května.

Maria Pana koná cestu křížovou.

Byli svatí, kteří tak říkajíc, jen pod křížem žili. Oni tak silně upínali zraků svých na kříž a na Krista Ježíše ukřižovaného, že obraz ukřižovaného Spasitele z paměti a z mysli se jim nikdy nevytratil.

Oni dlouho klečeli před křížem, své ruce spínajíce, a hořké slzy prolévajíce, vzdychali, naříkali a rozmlouvali s Pánem Ježíšem tak živě, že se zdálo, jako by Pán Ježíš před očima jejich přehořké umučení své a smrt svou obnovoval.

Tak vroucími ctiteli přehořkého umučení Páně byli, na př. sv. Kateřina Senenská, sv. Maří Magdaléna z Pazzi, sv. Bernard, sv. Josef Kupertinský, a nade všecky ostatní vynikal sv. František Serafinský. Sv. František Serafinský byl podoben Kristu Ježíši ukřižovanému, a byl takorča za živa ukři-

žován. Jako druhdy Mojžíš sstupuje dolů s hory Sinaiské měl na tváři zář velebnosti boží, odtud, že spatřil Boha na téže hoře, tak i sv. František, jenž patřil u vidění Krista Ježíše, jak na hoře Kalvarii byl ukřižován, měl na sobě velikou podobnost s Ježíšem Kristem ukřižovaným, neboť na těle jeho vtisknuty byly svaté rány, kteréž on před světem skrýval.

Když ti svatí, kteří z dále o umučení Páně často rádi rozjímali, v srdci svém a na těle svém tak živé vyobrazení Krista Ježíše ukřižovaného nosili, čím více platí tak o svatých, kteří na hoře Kalvarii stáli, a bolesti a muky Ježíše Krista ukřižovaného z blízka viděli. Jak živá musila býti jich vzpomínka! Jaký živý obraz! Jak často musil duch jejich na horu Kalvarii se uchýliti, a o hrozném ukřižování Ježíše Krista hořce rozjímati!

Snadno se dá pochopiti, proč na př. svatá Maří Magdalena třicet let na pusté samotě žijíc, oplakávala ustavičně přehořkou smrt Mistra svého? Ona viděla na vlastní oči všecko umučení Páně, ona slyšela vzdychati umírajícího Spasitele, ona vlastníma rukama pomazala Tělo jeho. Avšak Magdaléna nebyla matkou Ježíše Krista. Maria Panna, Matka Ježíše Krista byla přítomna hrozným mukám Syna svého, ona byla přítomna, když ducha svého na kříži vypustil, a viděla, jak krutý vojín kopím Srdce jeho probodl, Maria Panna držela na

klíně svém mrtvé tělo Ježíše Krista, a patřila na ně, když do hrobu bylo ukládáno. Ó jak hrozné a bolestné byly muky její! Ovšem, že po tolikých mukách Maria Panna zase byla potěšena, neboť Pán Ježíš po svém z mrtvých vstání se jí ukázal, ona slyšela anděly zpívati: „Raduj se Královno nebeská!“ ona věděla, že Ježíš Kristus jest vítězem nad smrtí, a že na nebesa vstoupí.

Pán Ježíš v pravdě vstoupil na nebesa, odešel Rodičce Boží, a tu vracela se jí často vzpomínka na přehořké umučení jeho. Přechoasto objevilo se jí v myšlénkách ono hrozné divadlo, které při umučení Páně patřila. Sedíc při práci, zamyslí se, a vzpomínala na tu bolestnou cestu, kterou vykonal nejmilejší Syn její ze síně soudní až na horu Kalvarii. Jak často zaznívala v duši její ona poslední slova, která Ježíš Kristus, vise na kříži a umíraje, promluvil! Nejsvětější Panna pravila sv. Brigittě takto: „Na hoře Kalvarii patřil Ježíš na mne, a já jsem patřila na něho, a když z jeho ran řinula se všecka krev jeho, ronila se z očí mých všecka krev Srdce mého.“ A na to přebolestné divadlo hory Kalvarské pamatovala Matka Páně až do poslední doby života svého, a když zkořmoučená duše její v hlubinách těch hořkých a bolestných myšlének tonula, vzchopila se, a šla popatřit na ctihodné ostatky, které pro ni přátelé její na hoře Kalvarii byli sebrali. Jak již svrchu

zmínka byla učiněna, Lazar, Magdaléna, Marta, její sestra, Nikodém, Josef z Arimathie, všickni to přátelé Pána Ježíše a Marie Panny, byli bohatí, a měli v srdci svém živou víru. Po pohřbu Pána Ježíše šli k vojínům a ke katanům, kteří Krista Ježíše na popraviště vedli, a tam ukřižovali, a od nich koupili nástroje, kterými Ježíš Kristus byl mučen. Nádoba, v níž byla žluč s octem smíšená, aby vypráhlá ústa Krista Ježíše byla omočena, dále kopí, kterým byl proboden, pak roucho jeho, koruna trnová, hřeby, vše to bylo jim draho a vzácné. Ohledně prostěradel, kterými bylo Tělo Páně v hrobě ovinuto, zvěštovali andělé, když Kristus Pán z mrtvých vstal, že jsou to vzácné, ctihodné památky po vzkříšeném Vykupiteli. Sv. Petr a Jan nalezše prostěradla ta svinuta, a v hrobě Ježíše Krista zůstavena, sehnuli se a sebrali je. Všecky tyto posvátné předměty považovaly se za bohatý poklad.

Maria Panna pohlížela s útrpným okem na tyto krvavé památky přehořké smrti Syna svého. Ona je smáčela slzami hojnými, a s vroucností velikou je líbala.

Která matka učinila by jinak aneb opak? Ztratí-li matka syna svého na bojišti, jak jest jí vše milo a draho, co se syna jejího nějakým způsobem dotklo. Vzácná jest jí i ta koule, která život jeho usmrtila, milý jest jí roztrhaný oděv, v kterém naposledy byl oděn, drahé jsou jí zlámané

kusy zbraně, kterou se v boji hájil. Každá i nepatrná věc v boji padlého syna jest jí upomínkou i hořkou i vzácnou. Oko její sladkobolně na památky ty se zadívá, a ústa její líbají je stokrát, statisíckrát.

II. Zbožné srdce křesťanské snažilo se ještě více zvědět o tom, jak Maria Panna na přehořké umučení Páně vzpomínala. Poštěstilo se mu dovědět se, že Maria, Matka Boží po bolestné cestě na horu Kalvarii také kráčivala. Ležít to v naší povaze lidské, že ona místa, kde nás štěstí nebo neštěstí potkalo, mocně nás k sobě táhnou. Chýška, v níž jsme se zrodili, jest nám palácem, a světnice, kde naše matka zemřela, jest nám svatyní.

Rodička Boží po všecken čas života svého až do své smrti přechořasto navštěvovala horu Kalvarii, puzena jsouc láskou mateřskou tam putovati. Rodička Boží nebyla přítomna při celém utrpení Pána Ježíše, kdežto sv. Jan od počátku až do konce sledoval všecky doby přehořkého umučení Páně, a mohl tedy Rodičce Boží jednotlivé události jako očitý svědek vypravovati.

Sv. Jan šel za Pánem Ježíšem hned z Večeřadla od poslední večeře, a byl s ním až do jeho ukřižování na hoře Kalvarii. Tím způsobem mohl Rodičce Boží ukázat celou bolestnou cestu, po níž kráčel Pán Ježíš. Nejprve vedl sv. Jan nejsvětější Matku Páně do zahrady Gethsemanské, kde Pán

Ježíš v prvních letech rád prodléval, a dovedl ji prostředem stinných, věkovitých oliv až k tomu místu, kde mu bylo s apoštoly Jakobem a Petrem počkati, dokaváde by Pán Ježíš, jenž v soukromí se modlil, nepřišel. Tu připomenul sv. Jan Matce Páně, že nedaleko jest jeskyně, do níž Pán Ježíš vstoupil, a v níž se modle, krví se potil, a odkudž třikráte vyšel, maje obličej krví zalitý. Dále ukazoval sv. Jan Matce Boží místo, kde Pán Ježíš byl od žoldnéřů jat a provazy svázán, a kde zrádce, apoštol Jidáš ho políbil. Pak šli oba tou cestou, kudy vojínové Pána Ježíše svázaného přes údolí potoka Cedron do města vedli. Když do města vstoupili, dali se cestou, která okolo domu Anaše a Kaifaše vedla, a svatý Jan ukazoval bránu, skrze niž vpustil apoštola Petra do domu, pak ukázal nádvorní místo, kde čekal, jak soud u Anaše a Kaifaše dopadne, a dále ukázal stupně, po nichž byl Pán Ježíš veden dolů ze síní nejvyššího kněze, a posléz poznamenal místo, kde Pán Ježíš byl uvězněn dobou noční až do rána.

Nyní vedl svatý Jan Matku Páně k paláci Pilatovu, a ukázal jí vyvýšené místo, odkud vladař římský Pána Ježíše ubičovaného lidu shromážděnému na odiv vystavil, řka: Ejhle člověk! dále poznamenal sv. Jan, kde Pilat sobě ruce myl a Krista Pána k smrti kříže odsoudil. Pak ukázal sv. apoštol, kde Kristus Ježíš byl bičován, uplván, a ko-

runou trnovou korunován, dále, kde těžký kříž na ramena jeho byl vložen; a tak kráčejíce pospolu, přišli až k tomu místu, kde nejsvětější Panna s Kristem Ježíšem se potkala, a na ramenou jeho těžký kříž spatřila.

Nyní nebylo třeba, aby sv. Jan Matku Páně dále poučoval. Oba byli svědky dalších bolestí a muk Spasitelových. Každý kámen na cestě, každá oklika na pahorku připomínala jim nějakou bolest a ránu Pána Ježíše a nějaké rouhání žoldnéřův ukrutných. Když došli až na vrch hory Kalvarie, padli na kolena a líbali to místo, kde Pán Ježíš stál, když roucho s něho svlékali, kde čekal, než ho na kříž roztáhli a přibili.

Dále postoupili k místu, kde kříž Pána Ježíše stál, pak se postavili na místo, kde stáli, když Kristus Pán umíral, a kde poslední slova jeho slyšeli: Ženo, hle syn tvůj! — Hle matka tvá! a tu prodleli na kolenou ve svatém mlčení, slzy prolévající. Maria Panna povstala, a šla uctít toho kamene, na němž mrtvé Tělo Páně odpočívalo a vonnými mastmi bylo pomazáno. Pak se odebrala Matka Páně k hrobu Ježíše Krista a modlila se tam.

Až do posledních dnů života svého chodívala Rodička Boží po cestě křížové. Někdy dovolila Maří Magdaléně aneb jiné nábožné přítelkyni, které byly taktéž přítomny na hoře Kalvarii, když Pán

Ježíš umíral, že ji při té drahé pobožnosti sprovázeti mohly. Nejčastěji byla Rodička Boží samotna, a jest-li ji někteří věřící spatřili, přidružili se k ní, blahoslavíce se, že jim popřáno, současně s Matkou Boží cestu křížovou konati.

Církev sv. schválila zřizování křížové cesty ve všech krajinách, a odporučuje věřícím nábožné rozjímání o umučení Páně. Pobožnost tato musí býti každému křesťanu draha a mila, a čím častěji ji někdo koná, tím milejší a dražší mu bývá.

Na počátku putovali nábožní křesťané do sv. země, stavěli okolo Jerusalema své chýše, a přáli sobě tam umříti, domnívajíce se, že na žádném jiném místě nemůže člověk bezpečněji umříti, než-li tam, kde Kristus Ježíš zemřel. Každý může snadno pochopiti ono vroucí zanícení ve středověku, kde po dvě stě let tisícové křížáků do krajin východních se ubírali, vysvobodit hrobu Ježíše Krista z rukou Mohamedanských.

Útrapy a svízele křížáků na cestě byly převeliky. Jakmile spatřili zdi města svatého, na všecko zapomenu. Spatřiti Jerusalema, a potom umříti, to byla jejich touha, která ze živé víry původ měla. Zdálo se jim, že tam, kde Bůh člověk umřel, a kde země krví jeho napojena byla, jest ráj v pozemském vyhnanství.

Církev sv. dovolujíc, by věřící při křížové cestě, řádem církevním zřízené, pobožné rozjímání

o umučení Páně konali, obohacuje nábožné ctitele umučení Páně týmiž odpustky, které před stalety uděleny byly poutníkům do sv. země putujícím.

Vědouce, že Matka Páně po cestě křížové kráčela, a na bolesti Ježíše Krista se rozpomínala, čiňme podobně, a jděme v duchu s Matkou Páně po všech zastaveních od síně Pilatovy až na horu Kalvarii. Všude při každém zastavení zanechala nám Rodička Boží modlitby a slzy své. Také se připojme v duchu k sv. Janu, k sv. Maří Magdaléně, a ke všem těm, kdo Marii Pannu až na horu Kalvarii sprovázeli. Prosme je, aby nám pocity pravé kajicnosti a lásky zjednali, a abychom dle příkladu jejich s křížem svým Ježíše Krista následovali.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

24. května.

Maria Panna žehná pracem sv. apoštolů.

Duch, který oživuje veškeré křesťanství, jest duch rodinné lásky, a zjevuje se nám v té nejvyšší síle a moci na samém Pánu Ježíši, Spasiteli našem. Pán Ježíš, jakožto jediný Syn Boží přišel na tento svět, aby práva Otce svého zjistil a zpečetil. On žil a umřel z lásky a z poslušnosti k Otci svému. Úmysl jeho byl založiti Církev, to

jest rodinu obecnou, která by vůli věčnou Otce nebeského uskutečnila, a dle úradků jeho vše konala. Ještě za svého vezdejšího pobytu na tom světě přijal Pán Ježíš apoštoly za bratry své. On je miloval láskou bratrskou, a bratrsky k nim se choval, on nepřetržitě jim doporučoval lásku bratrskou, a jeho poslední modlitba zněla: „Otče! nechť jsou jedno, jako ty a já jedno jsme.“

Ve svátek Letnic, čili v den seslání Ducha svatého, byla Církev Ježíše Krista založena. Všickni ti, kteří ve Večeřadle byli přítomni, obdrželi v ten den Ducha rodiny křesťanské, Ducha dvojí lásky, lásky k Bohu, aby milovali Boha jako Otce, a lásky k sobě vespolek, aby jako bratří se milovali.

Církvi Jerusalemské dostalo se té přednosti, že ona první ukázati mohla světu, jak úrodný jest Duch lásky Boží. Nikdež nebylo evandélium tak dokonale plněno, nikdež neobjevilo se tak skvělé hrdinství lásky rodinné, nikdež nebylo rodiny tak četné a sjednocené, jako v Jerusalemě. „Množství věřících, praví písmo sv., bylo jedno srdce a jedna duše.“ „Oni byli pospolu jednomyslně žijíce, a Pán rozmnožoval na každý den ty, kteří měli spasení býti.“

Tyto blažené časy trvaly nejméně až do prvního sněmu církevního, do roku 52. po Kristu Pánu. Až do té doby byla Církev Jerusalemská matkou rodiny katolické. Z Jerusaléma vycházeli

svatí apoštolové hlásat učení Ježíše Krista po krajinách Júdských, a zašli též do poblízkých krajín pohanských, a když dokonali cesty apoštolské, vrátili se zpět do Jerusalema, kdež byla vždy zásoba rady a útěchy. Učeníci Páně, kteří do Jerusalema přišli, našli tu vždy některého apoštola Páně, a pak Rodičku Boží, která po odchodu Ježíše Krista byla světlem a slávou Církve svaté, a středem křesťanské rodiny.

Doba prvního sněmu Jerusalemského jest velmi důležitá. Ona činí hranice přirozené v dějinách, jež se vezdejšího života Rodičky Boží týkají. Ovšem, že může se tvrditi, že Rodička Boží od té doby na světě ještě dále žila, avšak tvrdí-li se takto, nastávají veliké zámotky zauzlené, kdežto ono mínění, že blahoslavený život její jen do té doby trval a ne dále, mnohou stránku dalších dějin církevních osvětluje.

Po sněmu Jerusalemském rozcházel se sv. apoštolové do veškerého světa. Sv. Petr, jenž stolicí svou z Antiochie do Říma přenesl, usadil se navždy v císařském Římě. Jerusalema přestal býti matiční církví. Všecko to nasvědčuje, že Maria Panna tou dobou zemřela. Učený zpytatel pramenů mariánských Suaréz považuje mínění, že Rodička Boží do 72. roku věku svého na světě žila, za velmi hodnověrné, a v tom ohledu připadala by

smrt Rodičky Boží do časů sněmu Jerusalemského, čili do 52 let po Kristu Pánu.

V skutku musí se předpokládati, že Panna Maria počítala okolo padesáti let, když Pán Ježíš na kříži umřel, neboť třiatřicet let (skoro čtyřiatřicet let) žila pospolu s Pánem Ježíšem, k tomu musí býti buď patnácte aneb šestnácte let připočteno, které Rodička Boží měla, nežli Krista Ježíše porodila. Dle toho dosáhla Panna Maria roku 52. po Kristu Pánu, kdy se sněm Jerusalemský slavil, věku sedmdesáti let. Tímto počítáním možno shody docíliti s obecným ústním podáním, které vypravuje, že Rodička Boží u pokročilém věku a stáří zemřela. Dle tohoto, dosti odůvodněného výpočtu, možno říci, že Maria Panna po nanebevstoupení Páně více než dvacet let na světě žila.

Učený biskup Bossuet netroufá sobě říci určitě, v kterém roku Matka Páně zemřela, avšak kloní se k tomu, že tak bylo dle pronešeného mínění našeho. S tím souhlasí všickni ti, kdo s otázkou tou blíže se obírali. Kdokoli praví, že Rodička Boží „mnoho let“, aneb „dlouhá léta“ po slavném nanebevstoupení Páně žila, musí vyznati, že až v stáří vysokém zemřela.

Přijme-li se tento letopočet v dějinách života Rodičky Boží, dá se snadno stanoviti, které znamenité události náležejí k posledním letům života

jejího. Není ničeho jiného třeba nežli otevřít knihu Skutků apoštolských a pozorně ji čísti. Skutky apoštolské dávají světlo a nezvratné svědectví o posledních letech Matky Páně. Všecky příběhy, které v 15 prvních kapitolách jsou obsaženy až do sněmu Jerusalemského, udály se za živobyčí nejsvětější Matky Boží. Ona byla jich svědkyní, a měla při nich činné účastenství. Není ani možná, aby jinak bylo, neboť Pán Ježíš proto ji na světě zanechal, by byla Matkou počínající se a rostoucí Církve boží. Ona viděla, jak svatá rodina věřících křesťanů se množila, jak četní zástupové křest svatý přijímali, a dítkami božími se stávali. Srdce Rodičky Boží plesalo nad novorozenými dítkami, které k ní jako k Matce své se hlásily a víru v Ježíše Krista, Syna jejího, vyznávaly.

II. Doby, které po seslání Ducha sv. bezprostředně následovaly, byly pro Rodičku Boží velmi utěšeny a blaženy. Při prvním kázání sv. Petra bylo v Jerusalemě tři tisíce na víru obrácených, při druhém kázání bylo jich pět tisíc. Každého dne šel jeden svatý apoštol kázat do některého města, a počet věřících podivuhodně se množil. Nad všecky svaté apoštoly vynikal sv. Petr pracemi apoštolskými, on kázal lidu, kázal židovské radě, a činil největší zázraky.

Touž dobou, co svou nejvyšší moc jako první biskup utvrzoval, nezapomněl na ostatní apoštoly,

bratry své v úřadě, zvlášť na sv. Jana, s nímž v týž den na břehu jezera Tiberiadského od Ježíše Krista byl povolán. Sv. Petr přibral k sobě svatého Jana na svých cestách, s ním kázal zastupu lidu, s ním byl u prvního soudu před radou židovskou souzen, s ním trpěl pro jméno Ježíše Krista, a šel s ním do Samaří potvrdit těch, které sv. Filip jáhen byl na víru Kristovu obrátil.

Tyto události v dějinách neprvnějších Církve svaté poučují nás o tom, jak veliké účastenství měla Rodička Boží v rozšiřování svaté víry křesťanské. Co se tkne účinkování apoštolského sv. Jana, tu dá se snadno říci, že Maria Panna při jeho pracech měla hlavní podíl, neboť nemůže ani pomyšleno býti, že by sv. Jan nehledal rady u Rodičky Boží, a nežádal za dovolení, když apoštolské dílo tu nebo tam podnikal. Vědělť předobře, že Panna Maria všecka tajemství Ježíše Krista dokonale zná, a že od Ducha sv. světlem nevyrovnatelným jest osvěcena. Zajisté, že prosil Matku Páně za požehnání, a že se poroučel jejím modlitbám. Toť bylo něco obyčejného, vždyť každý kněz, chce-li úřad svůj s prospěchem zastávat, musí dříve prosebných rukou svých zdvihnouti, a Matku Páně, Matku dobré rady za pomoc vzývati.

Maria Panna modlila se za sv. Jana, když byl na cestách apoštolských, prosila ve své svatyni Si-
onské Ježíše Krista, aby jej všudy sílil a chránil.

Rovně i za sv. Petra a za ostatní sv. apoštoly modlila se Matka Páně, a tak činila ustavičně Královna apoštolů, duchem svým je sprovázejíc na všech cestách, a orodováním svým jim od Boha světlo, sílu, výmluvnost a moc zázračnou vyprošujíc, a Kristus Ježíš pro lásku k Marii Panně uděloval jim horlivost a statečnost v úřadu apoštolském.

Od počátků nejprvnějších zazníval dvojí hlas v Církvi svaté, a to mocný a zvučný hlas biskupů, kteří slovo boží veřejně kázali, a hlas pokorný a tichý nábožných duší, které k Bohu se modlily, a za hlasatele svaté víry u Boha orodovaly. Modlitby nábožné byly mocnou podporou úřadu kazatelského, a vymáhaly na Bohu dary Ducha sv., jenž skrze kazatele tvář země přeměňoval. Po boku těch, kteří na vinici Páně pracovali, stáli ti, kteří prosili Pána žně, aby poslal věrné a pilné dělníky na žeň svou.

Čí modlitby a prosby mohou způsobiti tak veliké věci? Prosby duší svatých, duší andělských, které před Svatostánkem u Ježíše Krista tak rády prodlévají, a sebe obětují jako oběť zápalnou za rozšíření království božího; tyto zbožné duše jsou hodné dítky marianské, které podědily tento způsob modliteb po Matce Páně.

Tytéž potřeby trvají až posaváde v Církvi Páně. V dalekých i blízkých krajích hlásá a káže

se slovo boží od dělníků na vinici Páně, žeň jest hojna, a protož věřícím nastává povinnost, aby pomáhali zbožnou modlitbou všem obhájčům sv. víry katolické, aby přispěli ku pomoci kazatelům slova božího, by s užitkem rozšiřovali království boží. Před Svatostánkem, kde přítomen jest Ježíš Kristus v Nejsvětější Svátosti rozhodují se ty nejdůležitější události světové, zde počínají a dokonávají se nejznamenitější děje svaté Církve katolické. Ježíš Kristus přijímá tiché a vroucí modlitby svých miláčkův, a posílá pomoc neočekávanou a nezřídka zázračnou. Tak by mohli dosvědčiti nejdříve ti, kteří spásonosnou víru křesťanskou hlásali národům pohanským, a kteří v krajinách, pověrou a modloslužbou obklíčených, stavěli dům Boží pro dítky Matky Páně, a v chudém chrámu zbudovali oltář a svatostánek, v němž přebývá Ježíš Kristus v Nejsvětější Svátosti.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

25. května.

Maria Panna doprovází sv. Štěpána k hrobu.

Sotva že Pán Ježíš na nebesa vstoupil, začala řada nekonečného utrpení Církve sv. Bludy a náruživosti lidské pustily se do boje a zápasu s Církví sv., avšak ona nedala se odzbrojiti, a zůstala

statečně na bojišti svém státi, a nebojíc se ani útoků ani ran vítězila vždy, jakož i vítěziti bude až do skonání světa.

Po druhém kázání svém byl sv. Petr se svatým Janem do žaláře uvržen, a oba byli tam po celou noc držáni. Za několik dnů byli opět uvězněni, avšak tenkrát vysvobodili je andělé. Potřetí byli přivedeni k radě a soudu nejvyššího kněze, byli však na důrazná slova vážného Gamaliele propuštěni, dříve ale nežli se tak stalo, byli zmrskáni; svatí apoštolové odcházejíce „radovali se, že hodni učinění byli trpěti pohanění pro jméno Ježíše Krista.“

Tyto události působily Rodičce Boží velikou ouzkość, bolest a zármutek. Často pohřešovala milovaného apoštola Jana, který byl jí těшитelem a spomocníkem, Srdce její lkalo bolestně nad tím, že miláček její v tom žaláři jest uvězněn, kde Kristus Pán před umučením svým poslední noc vězněn byl, myšlénky děsné ovládaly sklíčenou duši její, neboť zuřivý Kaifaš mohl snadno se odvážiti oba apoštoly na smrt vydati. Jaká to nejistota, jaké očekání! Konečně přichází domů svatý apoštol, a Maria Panna líbá ruce svého drahého syna, které byly železnými pouty uctěny.

Brzy strhla se strašná bouře pronásledování nad veškerou Církví Jerusalemskou. Zahájeno bylo toto pronásledování smrtí svatého jáhna Štěpána.

Sv. Štěpán byl také zvláštním miláčkem Rodičky Boží, ona k tomu přispěla, aby byl za jáhna vyvolen. Písmo sv. praví zřejmě, že tato volba byla konána od věřících, kteří byli ve Večeřadle shromážděni, kde Maria Panna taktéž přítomna byla. Toto shromáždění jmenovalo sedm jáhnův, a postavilo je před svaté apoštoly, aby na ně složili ruce. Není pochybnosti, že Maria Panna při té volbě prosila Ježíše Krista, aby ukázal, kdo by za posluhovatele sv. apoštolů voleni býti měli. O miláčku Rodičky Boží, svatém Štěpánu, vypravuje písmo svaté, že byl muž plný víry a Ducha svatého, a že měl divotvornou výmluvnost. Duch svatý mluvil z něho, a činil zázraky mnohé skrze něho — a ačkoliv jen úřad jáhenský byl mu svěřen, přec tolik konal, jako by byl do počtu apoštolů vřaděn býval. Bůh ho nechal jen krátce pracovati o díle Církve svaté.

Když sv. Štěpán slovy důraznými židům vypověděl vše, co Hospodin pro národ vyvolený byl učinil, byl postaven od zuřících zatvrzelců před nejvyšší radu, a hned k smrti odsouzen a kamenován. Vyvlečen byv násilně z města za bránu, byl tu deštěm kamení uházen, avšak jasná nebesa se otevřela nad hlavou jeho, a on spatřil Ježíše Krista na pravici Boha Otce.

Smrt svatého Štěpána byla pro křesťany Jerusalemské velmi vážnou a smutnou událostí. Bylť

on první mučeník křesťanský, první cedil krev pro Ježíše Krista, a dal, jak svatý Augustin praví, smrt svou za jeho smrt.

Nebyl však dlouho sám mučeníkem, neboť v těch dnech podstoupil hned po něm smrt mučnickou jáhen Nikator, a zástup věřících s ním. Křesťané byli všude pronásledováni, a protož utíkali na všechny strany krajín judských a samářských, a jen svatí apoštolové zůstali v Jerusalemě.

Dá se předpokládati, že nejsvětější Panna Maria neopustila sboru apoštolského za tak těžkých okolností. Ona se rozpomenula na slova Páně: „Budete v nenávisti všechněm pro jméno mé,“ a přijde hodina, že každý, kdo vás zabije, domnívati se bude, že by tím Bohu sloužil.“ Hodina ta přišla, a Maria Panna pocítila zármutek a hoře její, zvláště plakala a naříkala Matka Páně nad těmi křesťany, kteří z Jerusalema uprchnouti nemohli před zuřivými pronásledovateli, buď že jim v tom vysoký věk nebo nemoc bránila.

Avšak právě v těchto hrůzných dnech roznítila se horlivost a rozmnožila se láska všech křesťanů. Každý byl hotov dáti život, bude-li to vůle Páně, a každý pomáhal bratřím, kteří k soudu byli pohnáni, seč síly jeho stačily. Maria Panna s nejněžnější péčí pomáhala pronásledovaným a trpícím, byla u nich jako druhdy stála na hoře Kalvarii

u svého Syna, těšila je mateřskými slovy, a vzbuzovala v nich důvěru v Boha.

II. Skutkové apoštolští vypravují, že „muži bohabojní pochovali sv. Štěpána, a učinili veliký pláč nad ním“, aneb jak sv. Jarolím vykládá, že s velikou slávou ho pochovali. V městě Valencii jest obraz sv. Štěpána, malovaný od znamenitého malíře Rubensa. Malíř ten chtěl na trojím skládacím obraze zobraziti veškeren život sv. Štěpána. Na pravém poli toho obrazu jest zobrazen sv. Štěpán jako mladičkový jáhen, plný víry a Ducha svatého, právě se chystá po schodech na horu vystoupiti, kde ho očekávají chudí.

Farizeové chytají ho a chtějí ho zadržeti, aby se s ním hádati mohli. On však před nimi utíká, a prstem ukazuje na horu na své chudé bratry, kteří ho dychtivě očekávají. Na poli středním obrazu toho zobrazeno jest kamenování sv. Štěpána. Svatý mučeník sklání se pod tíží kamenů na něho padajících, oko jeho pohlíží k výšinám nebeským, a patří tam na Ježíše Krista, na pravici Otce nebeského. Na levém poli obrazu jest zobrazen pohřeb svatého mučeníka. K hlubokému hrobu kráčejí přátelé přítomní krokem velmi rychlým. Učeníci nesou mrtvé tělo sv. Štěpána, ono jest bílé a po tváři jeho rozprostírá se sličná krása, v průvodu jsou sv. apoštolové a svaté ženy, a hned na první pohled možno říci, kde jest sv. Jan, apoštol, a kde

Maria Panna, Matka Ježíše Krista. Na tváři obou zří se zvláštní hluboký žal a bol, a každému, kdo na obraz pohlíží, přijde na mysl, že Matka Páně vzpomíná na pohřeb Syna svého, jehož mrtvé tělo před dvaceti lety provázela do zahrady Josefa z Arimathie.

Odkud věděl znamenitý onen malíř, že Matka Páně pohřbu sv. Štěpána byla přítomna? Malíř, jemuž na tom záleželo, na základě písmna svatého pohřeb sv. Štěpána zobraziti, řekl u sebe: Maria musila býti při pohřbu tom, tak kázala jí povinnost křesťanská, a tato křesťanská myšlénka zmocnila se ducha malířova, a on ji s celou vroucností na obraze svém vyjádřil.

Přítomnost Rodičky Boží a sv. Jana při průvodě pohřebním sv. Štěpána jest nám útěchou a poučením. Rádi se setkáváme na všech cestách života svého s Rodičkou Boží, a naše jedna cesta, a velmi důležitá cesta, jest ta, která nás vede na hřbitov.

Dříve než sami tam vyprovozeni budeme, káže nám láska křesťanská, abychom doprovázeli tam tělesné ostatky bratrů svých, v Kristu Ježíši zesnulých, vyznávající tím víru křesťanskou v budoucí z mrtvých vstání, a osvědčující lásku bratrskou k zemřelým.

Pohřeb křesťanský děje se řádem, svaté víře přiměřeným. Mrtvé tělo pochovává se do země,

kdež se v prach a popel rozpadává. Ze země jest vzato, a v zem se má obrátiti dle výroku Boha spravedlivého. Tělo mrtvých miláčkův a hrob jejich ozdobujeme kvítím a věnci, což jest znamením lásky a úcty naší k tělu mrtvému, kteréž účastenství mělo ve svatých svátostech, hlavně ve svátosti sv. křtu a ve Přijímání Nejsvětější Svátosti oltářní. Avšak nejpriměřenější ozdobou na rakvi a nad hrobem zemřelého jest sv. kříž, znamená spásy a zaručeného z mrtvých vstání, a nejvonnější věnec zemřelému jest věnec modliteb za něho vykonaných, a almužen k potěše jeho duše darovaných. Nepostačí lásce křesťanské jen vyprovázeti mrtvé k hrobu a kropiti tělo jejich vodou svěcenou, nýbrž ona pamatuje na duši jejich, poroučí ji Ježíši Kristu při Oběti mše svaté, a modlí se za ni, a udílí svatou almužnu na její úmysly. Tak činí pravá láska bratrská.

Maria Panna nemusila se modliti za svatého Štěpána, bylť on mučéníkem, a mučeníci ubírají se rovnou cestou do nebe, avšak sv. Štěpán nebyl jediný, který umřel za živobyť Rodičky Boží, umřeli ještě jiní křesťané, a z těch někteří byli na cestě k nebi zadrženi, a do očiště andělův odvedeni. Za ty nebohé modlila se Rodička Boží, a vysílala vroucí a časté modlitby k Ježíši Kristu, Synu svému, aby se nad nimi pro svou přehořkou smrt a pohřeb svůj slitoval.

Následujme Rodičku Boží, modlíce se často za zemřelé bratry své, vysvobozujme jejich duše z muk očistcových, aby brzy zaplatily poslední halěr, který spravedlnosti boží dluhují, a brzy se dostaly k patření na tvář Boží, zvláště ve výroční den úmrtí jejich na ně vzpomínejme, a vězme, že milosrdenství jim prokázané nebude ani u Boha ani u nich zapomenuto.

Oroduj za nás atd. viz str. 14.

26. května.

Maria Panna má podíl v obrácení sv. Pavla a setníka Kornelia, a truchlí nad smrtí sv. apoštola Jakuba.

Kruté pronásledování, které mladistvou Církve Jerusálémskou sužovalo, trvalo celý rok, avšak najednou vyjasnilo se nebe, a moc boží zjevila se po vší zemi israelské. Sv. Štěpán umíraje prosil Boha, aby odpustil těm, kteří ho kamenovali, a modlil se takto: Pane, nepokládej jim toho za hřích! Modlitba sv. Štěpána byla zázračná, divotvorná, neboť mládenec Šavel, jemuž nebylo dovozeno pro nedostatek zákonného věku kamenovati rouhače, a jenž přec účastenství měl v kamenování svatého mučeníka tím, že chránil roucha kamenujících, byl modlitbou sv. Štěpána na víru kře-

stanskou obrácen. Jak mile Šavel dosáhl věku, kde zákon židovský dovoloval kamenování aneb vůbec pronásledování, stal se i hned pronásledovníkem. On dychtě po pohrůžkách a vraždě proti učeníkům Páně, přistoupil ku knížeti kněžskému, a žádal od něho listů do Damašku do škol, aby křesťany, které by tam našel, svázal a v okovech do Jerusalema přivedl. Na cestě do Damašku ukázal se mu Pán Ježíš. Světlo s nebe obklíčilo ho, a hrůza pojala ho. On pad na zem uslyšel hlas řkoucí: Šavle, Šavle, proč se mi protivíš? Tu na těle se třesa, praví: Kdo jsi, Pane? A Pán Ježíš odpovídá: Já jsem Ježíš, jemuž ty se protivíš. Na to praví Šavel: Pane! co chceš, abych činil? A Pán odpovídá: Vstaň a jdi do města, a tam bude tobě povědíno, co činiti máš.

Od té chvíle byl Šavel apoštolem Páně. Křesťané v Damašku se ho báli z počátku, a on sám sobě netroufal do shromáždění křesťanů vstoupiti, aby jich nepolekal. Za tou příčinou nešel také až za dlouhý čas do Jerusalema. Poněvač ale Bůh skrze něho zázraky činil, a on pro Ježíše Krista mnoho soužení přetrpěl, rozšířila se mezi křesťany pověst, že od Ježíše Krista k úřadu apoštolskému byl povolán. Když pak do Jerusalema přišel, vyhledal sobě svaté apoštoly Jakoba, Petra a Jana, „kteří zdáli se býti sloupové církve,“ a ti podali

mu pravici na znamení bratrské lásky a apoštolského tovaryšství.

Sv. apoštol Pavel byl dle vlastních slov v blízkém styku se svatým apoštolem Janem, a z toho i následuje, že Rodičce Boží, která pod ochranou sv. Jana byla, taktéž velmi blízký byl. A což by byl sv. Pavel nezatoužil poznati a spatřiti vlastníma očima Matku Páně, Matku Ježíše Krista, s nínž na cestě do Damašku rozmlouval? Což by se dalo mysliti, že by byl nešel podívat se na Svatostánek, který „Tajemství pobožnosti vtělené“ přechovával? a Maria Panna dovědévši se, že ze Šavla učiněn jest apoštol Páně, a že do Jerusalema přišel, což by byla nezatoužila též spatřiti na víru obráceného, a k apoštolskému úřadu povoláného učence ze školy slovutného Gamaliele? Velice se radovala Matka Páně, že Šavel učiněn jest apoštolem národův, a nedivila se tomu, že Ježíš Kristus sobě vyvolil toho druhdy hrůzného pronásledovníka křesťanův, aby nesl nejsvětější Jméno jeho všem národům, neboť viděla, jak na hoře Kalvarii lotr na kříži byl spasen, a jak mu od Krista Ježíše ráj byl zaslíben, ona znala neskončené milosrdné Srdce Ježíše Krista.

Sv. apoštol Pavel přišel k nejsvětější Matce Páně do domu jejího, a vypravoval, jak byl zazračně na víru obrácen, a Matka Páně udělila mu

svého požehnání, a posilnila ho jakožto panického apoštola ku hlásání svaté víry křesťanské.

Touž dobou uvedl Pán Ježíš k sv. Petru setníka Kornelia. Pán Ježíš ukázal svému náměstku u vidění, co by se s Korneliem, jenž dle srdce byl již křesťanem, státi mělo. Obrácení tohoto vojína nebylo tak úžasné jako obrácení sv. Pavla, avšak ono nebylo bez povšimnutí v Jerusalémě. Kornelius byl pohan, a až po tu dobu nekázali sv. apoštolové nikomu jinému učení Ježíše Krista nežli židům. Že pohan byl pokřtěn, a na roveň židům pokřtěným postaven, způsobilo v Církvi Jerusalemské nemalé zděšení.

Sv. Petr musil se odvolávat se vším důrazem na zázrak, kterým mu naznačeno bylo, že Kornelia do Církve sv. uvéstí má. Již přišla hodina, jak Pán Ježíš předpověděl, a národové byli povoláni ku světlu sv. víry křesťanské. Šťastný setník v Cesarei dostal se první do ovčince Páně, brána domu Božího byla již všem otevřena, a všickni národové mohli tam vejíti.

Při obojím tom obrácení, jak sv. Pavla tak i zbožného Kornelia, měla podílu Matka Páně, a jejím mocným modlitbám před Bohem dlužno je přičítati. Po celý ten čas, co Rodička Boží na zemi žila, řídil Bůh děje církevní dle její vůle, dle vůle té všemocné Orodovnice. V těch dobách vystupovaly z večeřadla Sionského nejvroucnější modlitby

k výšinám nebeským. Sv. apoštolové, svatý Štěpán, Pavel, Kornelius, nové na víru obrácení křesťané, svaté ženy a v čele jich nejsvětější Panna Maria, modlili se s tak velikou vroucností, že Nejsvětější Srdce Páně jim odolati nemohlo. Bůh osvědčil vyslyšení modliteb zázraky, a vypravují-li Skutkové apoštolští mnoho zázraků, dá se množství toto vysvětliti tím, že Církev sv. konala divotvorné modlitby. Mělať Církev sv. v lůně svém Matku Páně, jejíž modlitby více platily u Ježíše Krista nežli modlitby všech křesťanů. Maria Panna prosila Boha, aby Jméno Páně bylo posvěceno, aby přišlo království Boží, a aby byla vůle Nejsvětějšího jako v nebi tak i na zemi; svatému Štěpánu dostalo se té milosti, že umřel jako Pán Ježíš, svatému Pavlu, že na cestě do Damašku za apoštola byl vyvolen, a sv. Korneliu, pohanu, že se stal synem Abrahamovým a učeníkem Ježíše Krista.

O kým bychom také my měli víru silnou a uměli se modliti! — pak bychom uměli trpěti, a trpělivými býti. Konejme divotvorné modlitby, a Bůh bude konati divotvorné skutky. Důvěřujme v mocnost, sílu a účinnost modliteb křesťanských, a nepřestávejme se modliti, třeba bychom omdlávali a slabostí přemoženi byli. Modleme se! Což jest Bůh nyní méně mocný nežli byl před osmnácti sty lety? On může vždy spasiti, on jest vždy

milosrdný; vždy, v každém století událo se zá-
 zračné obrácení nebo vysvobození. Bůh se ukázal
 s mocí svou, a nepřátele jeho byli hned zahanbeni.
 Modlitba naše nemůže býti Bohu lhostejna, slibu-
 jeť, že těm, kdo se modlí, dá hojnost všech mi-
 lostí, že jim nebude nic nemožného, že Otec ne-
 beský vždy je vyslyší.

II. Asi tři až čtyry roky žila Církev Jerusa-
 lémská v pokoji, najednou však povstalo opět nové
 pronásledování, jehož původcem byl Herodes Agrippa.
 On byl vnuk onoho Herodesa, který nemluvňátka
 betlémská dal povraždit, a syn Herodesa, jenž dal
 stíti hlavu sv. Janu Křtiteli, a jenž Pána Ježíše
 před jeho umučením v bílé roucho na znamení po-
 tupy a posměchu dal odít. Již to bylo dědičné, a
 takořka v krvi zuřivých ukrutníků z rodu Hero-
 desova, že křesťany pronásledovali. Herodes Agrippa
 vztáhl ruku na křesťany, dal je vězniti a vraždit,
 také sv. apoštola Jakuba dal usmrtiti mečem. Touž
 dobou vsadil sv. Petra do žaláře, maje v úmyslu,
 po svátcích velikonočních ho usmrtiti.

Smrt sv. Jakoba byla pro sv. Jana apoštola a
 pro Rodičku Boží ranou velmi bolestnou. Sv. Jakob
 byl bratr sv. Jana, a syn Zebedea a Marie Salome.
 Pán Ježíš miloval zvláštní láskou sv. Jakoba, a
 často i lásku tu ukázal. On ho povolal na horu
 Tábor, kde se proměnil, do zahrady Gethsemanské,
 kde se krví potil. Oba svatí bratři Jakob a Jan

milovali se vespolek velice. Sv. Jakob těšil se tomu, že Pán Ježíš bratra Jana přednostmi vzácnými uctil, on se bratru svému podřídil a předností jeho uznával. Sv. Jan byl velice zarmoucen, když se dověděl o mučenické smrti bratra svého. Sv. Jakob musil tedy napřed píti hořký kalich Páně, duše jeho odešla dříve do stanů věčných, a dostala se k trůnu Mistra Ježíše Krista; také svatý Jan musil píti z kalicha toho hořkého, avšak na způsob jiný. Dle slov sv. Jana Zlatouústého, musil sv. Jan několikráte umříti, poněvač měl přežítí všecky, které miloval.

Snadno může každý pochopiti zármutek a bolest matky Marie Salome, která syny své něžně milovala, a nad tím se radovala, že oba slouží ke cti otce Zebedea. Kam asi ji vedla její nesmírná žalost a bolest? Kam jinam, než-li do domu syna Jana a Marie Panny. Tu našla srdce soucitná, která až do hlubin pocítovala bolest její — tu slyšela těšivá slova z úst Matky Páně, která před několika lety při hrozném umučení Syna svého Ježíše Krista na hoře Kalvarii přítomna byla. A hle! Sv. Jakob, syn Marie Salome umřel z lásky k Ježíši Kristu, a tím nová páska lásky mezi nejsvětější Matkou Páně a sv. matkou Marií Salome byla upevněna; Matka Páně vychvaluje vzácnou smrt sv. apoštola Jakoba, vzpomíná převeliké odplaty a blažené koruny, kterých se mu v stanech

nebeských dostalo. Mezi Nejsvětější Matkou Páně a přezarmoucenou matkou svou stojí sv. Jan apoštol. Jest s jedné strany jeho Matka nebeská, a s druhé strany matka zemská. On s nimi slzí a pláče. Ti tři oplakávají spolu smrt sv. Jakoba, jako dříve oplakávali smrt svatého jáhna Štěpána.

Zde jest patrno, že láska boží posvěcuje lásku přátelskou, a že, šíří-li se srdce křesťanské láskou boží, nebývá čistá láska přátelská ohněm tím vysušena, nýbrž ona bývá oživena a osvěžena. Láska boží vysušuje samolásku sobeckou, a ušlechťuje lásku bratrskou, přátelskou, která v přirozeném citu má své první počátky. Šťastný ten, kdo v čase trapné zkoušky své našel srdce soucitné, kteréž láskou boží bylo posvěceno. Planá a prázdná jsou všechna lesklá slova, kterými svět v době utrpení těšiti zamýšlí. Při smrti miláčků našich nedovedou žádná ústa, která láskou boží, láskou ze srdce zbožného plynoucí, posvěcena nejsou, nás potěšiti.

Do toho času, když sv. apoštol Jakob byl umučen, spadá uvěznění sv. apoštola Petra, jenž byl od anděla zázračně vysvobozen. Písmo sv. praví, že byl sv. Petr v žaláři ostríhán, a že modlitba k Bohu za něj od Církve se konala ustavičně. Kdykoliv se jmenuje v prvních dobách křesťanských Církev, rozumí se samo sebou, že Matka Páně ve svatém shromáždění jest přítomna. Maria Panna modlila se s křesťany Jerusalemskými za

uvězněného sv. Petra, a tak činila v posledních letech života svého ustavičně, modlíc se buď sama nebo s ostatními křesťany, za všechny potřeby svaté Církve. Byly to šťastné a blažené časy, když tak mocné a Bohu milé modlitby k výšinám nebeským vystupovaly! Co prospělo nepřátelům Církve sv., že biskupy Ježíše Krista věznili? Věřící začali se vroucněji modlit, Bůh vyslyšel úpěnlivých proseb jejich; svatí byli zázračně vysvobozeni, brány tmavých žalářů samy se jim otevřely, a krutým pronásledovníkům zůstaly odkázány řetězy a okovy, kterými darmo ruce a nohy nevinných křesťanů byli spoutali. Potvrdilo se, že ten, kdo pro Ježíši Krista muky trpí, nebývá přemožen, nýbrž že vírou v Ježíše Krista ozbrojen jsa, vítězí nad nepřátely svými.

Oroduj za nás atd. viz str. 14.



27. května.

Rozptýlení přátel nejsvětější Panny Marie.

Sněm Jerusálémský jest poslední událostí církevní, při nížto Rodička Boží účastenství měla. Řídíce se míněním, jež učeným Suarézem jest odůvodněno, na tom trváme, že Rodička Boží okolo sedmdesátého roku věku svého zemřela, a tak dlužno jest knihu života jejího až po slavnosti sněmu

řečeného, jenž roku 52. po Kristu Pánu se konal, zavříti. Ve Skutcích apoštolských se čte, že mezi židy, v nově na víru obrácenými, hádky povstaly ohledně pohanů, kteří byli připuštěni k svatému křtu. Nastaly otázky, zda-li postačí pohanům svátost sv. křtu, aneb mají-li přijati také obrízku, aby byli za dítky Abrahamovy považováni. Sv. Pavel a Barnabáš přišli z Antiochie do Jerusalema, a předložili apoštolům a starším otázky tyto.

To, co na prvním sněmu se dělo, bylo vzorem všem budoucím sněmům církevním. Svatí apoštolové uvažovali veřejně otázky předložené, a rozhodli, co pravé jest. Výrok byl jménem Ducha sv. a apoštolův učiněn, a všem církvím zaslán. Obrízky nebylo třeba, a žádnému křesťanu neměla býti uložena. Zda-li Rodička Boží svatému sněmu přítomna byla, o tom se velmi pochybuje. Písmo sv. praví nejprvé, že sv. Pavel a Barnabáš byli velmi mile přijati od shromáždění křesťanského, a pak dále, že apoštolové a starší (kněží) se shromáždili „rozvažovati.“ Dle toho se dá souditi, že nikdo z ostatních věřících tam přítomen nebyl, a že i Matka Páně sněmu prvnímu přítomna nebyla. Avšak byť Matka Páně sněmu přítomna nebyla bývala, ona přec té předůležité události církevní daleka nebyla. Maria Panna měla při sněmu Jerusalemském účastenství mocné a silné, ona sv. apoštolům radila, ona se za ně modlila, ona jim

vyprosila od Boha světlo. Svatí apoštolové radili se s Matkou Páně u všech věcech, které se Církve sv. týkaly, a poroučeli rozhodnutí svá modlitbám jejím, neboť věděli, že Matka Páně k nim náleží, a že jest ona lampa hořící a svítící, v níž se ob-
ráží jasnost světla Ducha svatého.

Co svatí apoštolové tenkrát činili, to činí jich nástupcové každé doby. Jest to trvalý obyčej církevní, že dříve nežli výrok o učení na sněmu učiněn bývá, Rodička Boží za pomoc vzývána bývá, a to vším právem, neboť jako za odměnu věrnosti, s níž chránila nejsvětějšího Spasitele světa, obdržela od Boha milost chrániti duchovní Tělo Páně — svatou Církev — a střežiti ji před všelikým úpadkem u víře. Žádný sněm nebyl zahájen bez vzývání Ducha svatého a bez vzývání Rodičky Boží, žádný papež neopominul, píše listy věroučné, vzývati Matku Páně, a svěřiti její ochraně a správě péro své. Sněm Efesský napsal ta slova: „Raduj se, o Maria, neboť ty jediná jsi vyplenila všecka kacířství.“

Pravdy svaté víry křesťanské, které nám byly od Církve svaté hned v nejprvnějších dobách dětinství našeho hlášány, jsou drahocenný poklad, jehož pečlivě střežiti a ochraňovati máme až do nejposlednější chvíle života svého. Slabá jest síla naše proti četným úkladům a útokům, které na vzácný poklad svaté víry dorážejí, třeba jest, aby

někdo mocný a silný ku pomoci nám přispěl. A hle! kdož jest mocnější a silnější, jenž by nám ku pomoci přispěl, nežli nejsvětější Panna Maria? Rodičce Boží odevzdejme svíci nebeského světla, svatou víru do ochraňování, a prosme Ji, aby Ona nad ní bděla a ji střežila, neboť ďábel, nepřítel božské pravdy snaží se světlo této božské svíce, sv. víry, zhasiti a nás do temnosti bludu, pověry a nevěry zavést, on miluje temnosti a raduje se, když náruživé vášně nás zaslepují.

Ta nejpřednější služba mateřská Rodičky Boží jest, aby ochránila svatou víru naši, ona jest vždy věrna k nám, a chová věrnost svou zvláště těm duším, které se ochraně její poroučejí, a za dar svaté víry ji vzývají. Každé zbožné dítko Marie Panny, které u víře svaté ctí a oslavuje Tajemství požehnaného života Rodičky Boží, kráčí bezpečně po cestách života vezdejšího, a milerádo přijímá všecky pravdy svaté víry křesťanské, a dle nich se řídí a spravuje. Nábožný ctitel Rodičky Boží nemůže blouditi u sv. víře, neboť Maria Panna jest jeho jasnou hvězdou, anáž mu v neporušenosti panenské svítící božství Ježíše Krista mu hlásá. Jednoho dne šel jeden velmi učený kněz okolo jednoho kláštera, a tu u vrat spatřil bratra vrátného, jenž drže v rukou růženec, vroucně se modlil. Vida to, pravil onen učený kněz, dal bych všecku svou učenost za to, kdybych měl to vědění

kterého ten hodný bratr při modlitbě růžencové nabyl. Maria Panna působí v duši víru osvícenou a lásku ke všem pravdám svaté víry.

II. Po sněmu Jerusalemském počali svatí apoštolové do dalekých krajín se rozcházeti. Až do té doby vraceli se vždy zpět do svatého města ze svých cest apoštolských. Po sněmu však rozdělili a rozešli se do celého světa, a zakládali osady křesťanské, a tu také život svůj dokonali, krev pro víru Ježíše Krista cedíce. Sv. Jan zůstal ještě dvě aneb tři léta v Jerusalemě, a pak se odebral do Efesu. Svatý Jakob, syn Marie Kleofašovy, jediný zůstal v Jerusalemě, a zde smrtí mučnickou dokonil život svůj roku 62. po Kristu Pánu.

Bývá to veliká bolest, když přátelé upřímní loučiti se musí vespolek, zvláště, když Bohu dlouhá léta společně sloužili, společně Krista Ježíše milovali, o rozšíření království božího společně pracovali, kříže a tíže společně snášeli, v zármutcích svých vespolek se těšili, a v blažené naději pro časy budoucí mnoho dobrého sobě slibovali. Káže-li Pán, a volá-li přítele našeho na místo jiné jinam, pošle-li smrt aneb jinou náhlou, neočekávanou změnu, která nám drahé miláčky v Kristu rychle odejme, krvácí srdce naše, a není-li až posaváde dost otuženo, klesá uhněteno tíží zármutku a žalu. Tak Bůh nejvyšší moudrý a prozřetelný neušetřil v tom směru ani nejsvětější Panny Marie,

a uložil jí tuto těžkou a přetěžkou zkoušku. Ona ztratila postoupně sv. Josefa a Pána Ježíše, kteří byli Srdci jejímu nejdražšími. Dle poslední vůle Syna svého přijala Maria Panna sv. Jana za syna svého, a stala se Matkou nové duchovní rodiny, avšak ona viděla, jak jí drazí miláčkové za sebou odcházejí, umírají, daleko do cizích krajů se ubírají, a jak ji samu opuštěnu v Jerusalemě zanechávají. Byli to sv. Štěpán, svatý Jakob a všickni ti, kteří při prvním pronásledování smrti mučnickou zemřeli. Sněm Jerusalemský byl dokončen, apoštolové Páně opustili město svaté, a nejsvětější Panna ztratila ty drahé přátely, s nimiž dvacet let pospolu žila. Každý apoštol přišel s Matkou Páně se rozloučit, naposledy s ní se poradit, a za požehnání prosit. Rodička Boží znala, jak potřebný a vznešený jest úřad apoštolský, a radovala se nad těmi tisíci spasených duší, které Kristu Ježíši byly získány. Avšak bylo to jako u kříže na hoře Kalvarii, spása konala se v slzách, její mateřské Srdce trpělo velice, neboť cítilo, že uzrálé ovoce, které tak dlouho pěstila a ošetřovala, jí odňato bylo.

Svrchu bylo praveno, že do příbytku Marie Panny na hoře Sionské často přicházely přítelkyně její, jako Maria Kleofášova, Maří Magdaléna, Martha, Maria Salome, Veronika a jiné svaté ženy, které Marii Pannu na horu Kalvarii doprovázely. Také tyto milé přítelkyně byly Matce Páně odňaty.

V době pronásledování, které Církev Jerusalemskou hubilo, byly tyto nábožné ženy a přítelkyně Marie Panny, k nimž náležel také Lazar, Zacheus a ještě jiní do žaláře uvrženy, pak na loď bez vesla posazeny, a na širé moře puštěny. Tehdáž ztratila Rodička Boží ty nejupřímnější a nejbližší přítelkyně, s nimiž důvěrně v příbytku svém rozmlouvati a se těšiti mohla. Ještě jí zůstal sv. Jan, a snad take sv. Jakob. Neměla již nikoho ze starších přátel, kteří druhdy s ní a s Pánem Ježíšem, dříve nežli úřad veřejný začal, v důvěrném přátelství vespolek se těšivali. Co činila nyní Panna Maria? Možno odpovědět, že činila to, co duše svaté činívají, když s miláčky svými se rozloučily. Ony se za nepřítomné modlí, a modlitby jejich jsou rychlejší větru. Ona se tedy modlila, duch její v modlitbách pohřížený a světlem prorockým osvětlený viděl ty kraje daleké, k nimž loď s nebohými přátely jejími plula. Šťastná loď, kteráž modlitbou Matky Páně provázena jsouc, dostala se až k pomorským krajům Francie! Ona přinesla tolik apoštolských kazatelů na území Francouzské, kolik jich bylo utonutí jistému odevzdáno. Tak záhy byla svatá víra křesťanská v západních krajinách Evropy hlásána, a Bůh pro miláčky Matky Páně mnoho darův a milostí krajinám těm, kde ostatky jejich se chovaly, udělil.

Oroduj za nás atd. viz str. 14.

28. května.

Stáří Panny Marie.

Jedna znamenitá matrona, která měla zbožného a ryze křesťanského ducha, napsala tato povšimnutí hodná slova: „Starému věku musí to býti velikou bolestí, že Pán Ježíš životem a lety svými neposvětil stáří, že na světě nesestárnul, a že jedinému stáří nezůstavil žádného příkladu svého.“ Proč asi Pán Ježíš opustil svět u věku mužném? Pán Ježíš mohl kdykoliv dobrovolně za svět umříti, a smrtí svou pokolení lidské spasiti, avšak zdá se, že by to bylo bývalo méně hodno pro něho, kdyby byl podstoupil smrt spásonosnou až u vysokém stáří věku svého, kdeby byl na sobě měl všechny nedostatky a slabosti stáří lidského.

Za to však Bůh nejvýš prozřetelný v radách svých ustanovil, aby Matka Páně dostoupila vysokého věku, a stala se vzorem křesťanského stáří. Starci a stařeny potkávají se tedy s Matkou Páně na cestách života svého, a patříce na ni, nebo vzpomínající na ni, nabývají té nejvydatnější útěchy v starobě své.

Jak pak můžeme sobě představit Matku Páně v jejím stáří? Ctihodná Kateřina Emmerichova, která od Boha byla obdařena světlem daleko vnikajícím, praví o Rodičce Boží takto: „Viděla jsem

Marii, Matku Páně u věku velmi pokročilém. Stáří bylo na Matce Páně viděti v tom, že často vzdychala po té hodině, která by ji dokonale přeměnila. Maria Panna byla velmi vážna, a nikdy jsem jí neviděla smáti se, nýbrž jen líbezně a přívětivě se usmívati. Čím více stárla, tím bělejší byla, tvář její byla průsvitna. Ona byla sucha, neměla na čele žádných vrásek, a na tváři žádných známek zvadlosti, řeklo by se, že byla duch čistý.“ —

Tak slušno kresliti obraz Marie Panny u jejím stáří; ona jest vždy nevěstou, kteráž nemá na sobě žádné poskvrny a která až do konce zůstává neposkvrněna. Její panictví udržuje v ní nepomíjející krásu, ctnost její vtiskuje tváři její líbežnost půvabnou. Její mírnost, tichost, pokora, sebranost na mysli a obírání se s Bohem všudy přítomným, dlouhé konání skutků milosrdných, trpělivé snášení krutých bolestí, milování Boha, jediná touha po nebeské blaženosti, to vše dává vzezření jejímu velebnost, vznešenost, a spojuje na tváři její dobrotivost s bolestí. Kdo ji spatřil, k hluboké úctě byl vybídnut, ona k sobě táhla každého, kdo k ní do blízka se dostal, a nikdo nechtěl od ní se vzdáliti, neboť byla živý chrám Boží, byla ta nejsvětější, a vždy ta nejmilostnější mezi všemi tvory božími.

Na Rodičce Boží naplnila se slova Krista

Pána, jenž pravil: „Království boží jest podobno zrnů horčičnému, které jest nejmenší mezi všemi semeny, ale když zroste, jest větší všech bylin, a bývá jako strom, tak že ptáci nebeští přilétajíce, bydlí na ratolestech jeho.“ Tak i Panna Nejsvětější byla v prvních počátcích podivuhodnou pokorou svou velmi nepatrná, Bůh ale zasel ji v zahradě Církve své, kdež ona zahřívána byvši teplem Slunce spravedlnosti rostla, až se stala stromem vysokým, pod nímž ptáci nebeští (křesťané) hledají stín, odpočinek a pokrm, jinými slovy, hned první křesťané shromažďovali se kolem nejsvětější Matky Páně, vzdávali jí čest, řídili se příkladem života jejího, a spojovali své modlitby s jejími modlitbami. Maria, nejsvětější Rodička Boží, byla podobna věku-bohaté, ctihodné matroně, která četné vnuky a potomky své kolem sebe shromáždí a s nimi se těší. Ona svými ctnostmi všechny přítomné získala a lásku ke každé ctnosti v nich vzbudila a roznítla, jak praví sv. Efrém Syrský: „O Maria od Tebe přišla všechna sláva, všechna čest, všechna svatost apoštolům, spravedlivým a těm, kdo pokorní byli srdcem.“

Touž dobou dokonala nejsvětější Panna velebné dílo svého posvěcování a posvětivši se sama dříve, posvěcovala potom první křesťany, rozšiřujíc v nich království boží, učíc je, jak by do srdce jejich pokoj a radost z Ducha svatého ply-

nula, a jak by oni ve všem vůli nejsvětější měli se odevzdávati. Maria Panna dostoupila výše svatosti, křesťanům nedostupitelné, její ctnost vznášela se nad každou ctností křesťanskou, ona jediná po Ježíši Kristu naplnila nejdokonaleji všecku vůli Páně. —

Sv. apoštol Jakob píše: „Zkoušení působí trpělivost, a trpělivost má skutek dokonalý.“ Maria Panna byla velice zkoušena tím, že musila na světě dlouho žíti, dlouho putovati, ona dokonale plnila povinnosti mateřské k věřícím, jako dříve plnila povinnosti tytéž k Ježíši Kristu. Avšak, jaký to rozdíl. Nyní nemůže patřiti na tvář Ježíše Krista, neslyší sladkých slov jeho a nemůže ho v náručí své objati. Ježíš Kristus jest ovšem přítomen v Nejsvětější Svátosti oltářní, to však jí nestačí, ona s největší vroucností žádá sobě Synáčka svého viděti, na něho tváří v tvář patřiti. Ono se jí stýská po vlasti, po domovu, po nebi.

Nám není možno pochopiti té nesmírné touhy, která v duši Marie Panny boží láskou byla roznícena, a která letem prudkým vzhůru k Bohu zalétala, my jsme opojeni rozkošemi světskými a rozptýlení roztržitostmi vezdejšími, tíže sobecké lásky sklání nás k zemi a k pozemským věcem, a duch náš nemůže se tak snadno vymaniti, a k Bohu na výšiny povznášeti. Máme snad zoufati proto, že se nemůžeme k takovéto výšině dostat? Ni-

koliv, prosme jen důvěrně Marii Pannu, aby v nás roznítla ustydlou touhu po životě věčném, a modleme se, aby mysl naše k nebeským žádostem milostí boží se pozdvihovala, a mysleme sobě často, že bychom slyšeli poslední rozmluvy Marie Panny a svatého Jana. Tyto dvě bílé, čisté holubičky, na hoře Sionské osaměle přebývající, zalétaly v duchu k nejvyšším krajům lásky Boží, ony nerozmlouvaly o ničem jiném, nežli o nebi, a o tom štěstí, tam se dostati, a s Ježíšem Kristem se radovati.

Jelikož řeči matky Páně vždy vroucnější a tklivější byly, seznal miláček Páně svatý Jan, že doba jest blízka, kde Rodička Boží s tímto světem se rozžehná. On se rozpomínal, že Pán Ježíš před utrpením svým také zdvojnásobil lásku svou, a že tehdáž, když milým učeníkům svým ohlašoval poslední vůli svou, hlasem velmi tklivým mluvil.

Nic neučiní člověka podobnějšího těm blaženým, kteří již v ráji jsou, nežli dobrá příprava k smrti. Blaze umírá křesťan, jenž připraven jsa k odchodu, odepíná na zavolání Páně rychle řetěz, který ho držel přivázaného ku břehu vezdejšímu, jenž hbitě rozestírá plachty a zdvihá kotvu, a pouští se na moře věčnosti, by jen brzy se dostal do nebeské vlasti.

II. Takový odchod tichý a důvěry plný předpokládá dlouhé přípravy. Život křesťanský vede k svatému stáří; sv. stáří k hodné smrti a k šťastnému skonání v Pánu.

Duch svatý, jenž spoře chválí, má štědrou chválu pro starce a stařeny. A v pravdě nemůže býti ani nic velebnějšího nad vysoký věk křesťana, jenž sestárnul ve škole Ježíše Krista. Ve zbožných rodinách křesťanských jest stáří u veliké cti a vážnosti. Každý člen rodiny s úctou radostnou blíží se k staré hlavě šedivé a otazuje se jí s důvěrností na mnohé věci. Lidé staří znají a vědí mnoho ze zkušenosti, oni vypravují rozvážně a důmyslně o dobách minulých, a poslouchají dobrosrdečně, když jiný vypravuje. Jejich světnice jest škola moudrosti, a jejich stolice jest jako kazatelna, s níž se pravda Boží káže. Nikdo nemůže říci, co dobrého stařec a stařena vykonati mohou. Oni mají veliký vliv na srdce těch, kteří jim blízcí jsou, oni všecky členy rodiny ovládají láskou otcovskou a mateřskou, oni na sobě podávají živý důkaz prozřetelnosti Páně, která tisíce tisíců kroků jejich řídila a spravovala, oni mají na sobě vtisknutý utěšený obraz dobroty Boží.

Žádá-li sobě někdo dostoupiti stáří ctihodného, jest přání to bohumilé a šlechetné, třeba však jest, aby byl pravým křesťanem a učenníkem Ježíše Krista, a by byl v každé ctnosti Jeho náležitě vy-

cvičen, neboť jediné u Ježíše Krista lze v každé ctnosti se vycvičiti, jen u Ježíše Krista jest možno, oblíbíti sobě pokornou, tichou a trpělivou lásku k bližním, jen u Ježíše Krista zapomíná člověk na sebe samého, obětuje se Bohu a odevzdává se nej-světější vůli Páně.

To jsou ctnosti starcův a stařen křesťanských, které však záhy musily býti pěstovány, a které ve stáří jako u svém dozrání se objevují. Milost boží, tato rosa nebeská zavlažovala dlouho tyto ctnosti, vicherná bouře pokušení a nátisků rozličných je očišťovala, a teplo lásky boží je zahřívalo. Svaté stáří jest bohatá žeň, štědrá výplata a slavné vítězství. Kdo v Kristu Ježíši nese-stárnul, kdo se v prvních dobách neshýbal pod křížem Páně, kdo rád ve věku mladistvém nenesl jeho tíže, kdo se nenaučil tichosti a pokoře u Srdce Páně, ten nebyl uveden do stáří radostného, nýbrž do stáří mrzutého, protivného a obtížného, on není leč stařec a jako stařec jediné mezi starce jest počten, avšak on není koruny, která starce kráší a zdobí, účasten. On jest, jak písmo svaté praví, „dítě mající sto let“, to jest on má ve svém vetchém, sešlém těle ducha dětinského.

Kdo chce blaženého stáří dojíti, musí za dnů mladých k tomu se připravovati, musí hned záhy símě dobré zasévat, z něhož hojná žeň vyrostे.

„Mládenec, kráčeje dle cesty své, také když se sstará, neuchýlí se od ní.“ Praví se, že v padesátém roku se počíná rok stáří na zkoušku, jak totiž člověku v stáří se dařiti bude. To však jest tuze pozdní rok počítán. Zapíratí se, nésti kříž svůj, jest úkolem i nejútlejšího mládí. Šťastné ono mládí, jež přítomnost rozkošemi svými nepoutala a nevábila a v němž nadějný duch jinochův střízlivě pomýšlel na léta budoucí. Pozdě jest to, když svět sám opouští mladíka, a když mu káže, aby s jeviště radostí světských sestoupil a krátce ho odbude, že pro něho nemá již žádné úlohy veselé. Čím více let člověku přibývá, tím více máť on se vzdáti vší přílišné pečlivosti o veздеjší život, tím více má se vzdalovati ctižádosti, a zamilovati sobě tichost a samotu, tím déle má trvati na modlitbách každodenních a všecky volné chvíle obíratí se s nábožným čtením a rozjímáním. Doby věku pokračujícího mají se Bohu a nebi vždy víc a více posvěcovati, oko starcovo má se k výšinám nebeským čím dále tím více povznášeti, a vždy světější úmysly duše jeho mají Bohu se obětovati.

Komu Bůh v nestíhlé dobrotě své té milosti udělil, že bohatého věku a vysoké stáří dostoupil, nechť se utíká k nejsvětější Matce Páně a nechť ji ctí jakožto vzor stáří křesťanského, s ní ať se sprátelí, po boku jejím ať kráčí, a k výšinám ne-

beským, jak ona ukazuje, ať vzhůru pohlíží. Maria jest Matka krásného milování, ona jest také Matka posledního milování. Šťastný ten, kdo láskou k Marii Panně v letech svého stáří jest zahřát, a na poslední doby svého života každodenně pamatuje, kdo hodinu poslední života svého Marii Panně na modlitbách svých poroučí, a za sladké zesnutí v Pánu pokorně a důvěrně ji vzývá. Matka Páně posilní duši jeho, až ouzkostmi při smrti bude omdlévati, občerství ji sladkou nadějí a provede ji branou temnou ku světlým krajům nadhvězdným.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

29. května.

Smrť nejsvětější Panny Marie a slavné Vzkříšení její.

Zdálo by se, že by Rodička Boží pro své neposkvrněné Početí měla osvobozena býti od pokuty, která všem potomkům Adamovým za hřích prvopočáteční byla uložena a pokutou smrti se zove. Avšak Ježíš Kristus nezdráhal se platiti tuto pokutu za hřích náš, on skutečně zemřel, čímž svému člověčenství dobyl slávy a z mrtvých vstáním utvrdil víru a naději naši. Také nejblahoslavenější Panna Maria, jež ve všem Kristu Ježíši se

podobala, zemřela a smrtí svou velikých zásluh sobě dobyla a slavným vzkříšením svým v nás důvěru upevnila. Smrt Rodičky Boží odhalila onu zástřenu, která před její duší zakrývala proměněnou tvář Ježíše Krista po dvacet let vezdejšího života jejího.

Zbožný biskup Bossuet uměl mistrně kázati nad hrobem osob královských, jeho pohřební řeči dojemné povznášely srdce zkormoucené k útěše přesladké; také o Nanebevzetí Panny Marie kázal, a tu sám sebe překonal, jeho řečnické umění dostoupilo výše velebné a podivuhodné. Nejprve líčil zbožný biskup, jak roztouženo bylo Srdce nejsvětější Panny Marie po Ježíši Kristu za posledních let jejího života; Maria Panna nemohouc unésti tíže nejsladší lásky k Ježíši Kristu, tiše nyjíc, umírala. Vidouc věřící blaze umírat, (na př. sv. Štěpána a jiné) pravila: „O Ježíši, Synu můj! proč mne zde poslední necháváš? Vždyť není třeba, nežli krve, a tať mně otevře bránu nebeskou; Tobě se zalíbilo, aby krev Tvá z krve mé byla učiněna, což nevíš, že ochotna jsem vyliti ji pro Tebe? Já jsem viděla v chrámu věkubohatého Simeona, on Tě vzal na lokty své, a neprosil tehdy za nic jiného, nežli, aby brzy opustiti mohl tento život, on se modlil: „Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého, podle slova svého v pokoji.“ A jemu stalo se tak. Což bych já neměla sobě přát, abych brzy zemřela, a na

trůnu Tvém velebném Tě objala? Ty jsi mne přivedl na horu Kalvarii, abych tě viděla na kříži umírat, a nyní necháváš mne zde tak dlouhou dobu, že nemohu Tebe viděti na pravici Boha Otce v slávě Tvé nebeské. Nech jen samu lásku mou pracovati, brzy bude duše má od těla smrtelného odloučena, a já unesena budu k Tobě, v němžto živa jsem. Tak a podobně vzdychala Rodička Boží, její láska byla vroucí a tak roznícena, že něžné svazky jejího blahoslaveného těla a přesvaté duše její se rozvazovaly, že její duše víc a více po nebi toužící, vznášela se vždy výš a výše k stanům nebeským u vytržení nejblaženějším. Láska vysvobozovala Rodičku Boží z tohoto pozemského života a přivolávala smrt její. Žádná duše nebyla nikdy takovou láskou k Bohu roznícena, a neزالétala tak lehce do dalekých výšin nebeských jako duše Rodičky Boží. A tyto zjevy něžné a sladké není třeba připočítati mimořádným silám zázračným, ony byly účinky té nejvyšší zdokonalené lásky boží, neboť Rodička Boží vždy a vždy, po všecka léta vezdejšího života rozmnožovala v Srdci svém lásku k Bohu, až dostoupila toho stupně, že láska její nedala se ničím zadržeti na tom světě. Pak vypustila nejsvětější Panna bez vší bolesti a těžkosti svou nejblahoslavenější duši do rukou svého Syna. Také nebylo třeba, aby přesvatá duše její v posledním okamžiku mimořádnou silou snad byla uchválena,

neboť jako při nejmenším zavanutí věterku spadne se stromu dozrálé ovoce, a jako plamen sám od sebe vzhůru se zdvihá a do výše vyšlehuje, tak snadno a lehko loučila se její blahoslavená duše od těla, a vznášela se ihned k nebesům. Líbezně umírala nejsvětější Panna působením lásky Boží, její duše blahoslavená byla na perutích svaté touhy přenesena do nebe, a andělé u trůnu Božího zpěvovali, řkouce: Která jest ta, jež se vznáší vzhůru jako vonný oblak, a jest vždy světlejší a jasnější? Tak tiše vykročila nejsvětější duše Marie Panny z nejblahoslavenějšího těla jejího, tělesní svazkové nebyli při smrti její nijak otřeseni, aniž prudkou silou roztrženi, sama jediná láska božská rozpoutala sladce duši její od těla, kteráž pak na perutích této svaté lásky boží k nebesům se ubírala.

Sv. Vincenc z Pauly, konaje mši sv. po smrti sv. Františky ze Šantal, viděl nad oltářem, u něhož mši sv. konal, tři ohnivé koule nestejně velikosti. Nejmenší koule vstoupala vzhůru, a spojila se s koulí prostřední, a pak obě dvě ztratily se v kouli nejvyšší, která byla nesmírně veliká. Svat. Vincenci bylo zjeveno, že jest to duše sv. Františky ze Šantal a sv. Františka Saleského, které se potkaly a se spojily a pak v neskončené bytosti Boží se ztratily. Tak i duše Marie Panny opustivši tělo smrtelné vzhůru k Ježíši Kristu, Synu svému se

odebrala, aby s ním na věky v lůně Otce nebeského odpočinula.

Církev sv. věří, že blahoslavené tělo Rodičky Boží nezůstalo dlouho v hrobě. Nejsvětější Panna brzy po smrti své v hrobě procitla a byla oslavena, jako byl dříve před ní oslaven Kristus Pán, když z mrtvých vstal. Církev sv. oslavuje z mrtvých vstání a nanebevzetí Rodičky Boží jedním svátkem. Smrt dotkla se arcíř těla Rodičky Boží, avšak blahoslavené tělo neutrpělo žádného porušení, odpočívalo sladce v hrobě celé krásné, neporušené, očekávajíc brzkého slavného vzkříšení. Synovská úcta Ježíše Krista k Matce nejsvětější toho žádala, aby tělo Rodičky Boží nebylo porušeno a znetvořeno. Sv. Augustin nechce ani nejmenšího okamžiku připustiti, kde by tělo nejsvětější Matky Páně v hrobě tlelo, nebo nějak se porušilo, a to z té příčiny, že tělo Ježíše Krista bylo z těla Marie Panny učiněno. Žalmista Páně dí: „Hospodine, ty nedáš svatému svému viděti porušení, a kterak by tedy mohl Bůh připustiti, aby ta Nejsvětější mezi všemi svatými patřiti musila na porušení těla svého přecistého, těla panenského, neposkvrněného? Archa úmluvy starého zákona, v níž byly desky desatera přikázání božích uloženy, byla ze dřeva hnilobě vzdorujícího zhotovena, a Archa úmluvy nového zákona, mnohem velebnější, v níž přebývalo Slovo Tělem učiněné, neměla by míti

podobné cti, a neměla by chraněna býti proti porušení a setlelosti? Blahoslavené tělo Rodičky Boží zůstalo po smrti v první kráse své panenské a bylo brzy oděno nesmrtelností a oslaveno slavným vzkříšením. Zbožný biskup Bossuet praví: „Ačkoliv Bůh ustanovil hodinu obecnou, kdy těla všech zemřelých z hrobu vstanou, přec v radách svých, z příčin zvláštních, k vůli Rodičce Boží výminku učinil, a pro ni zvláštní hodinu k slavnému z mrtvých vstání jejímu ustanovil. Slunce nechává ovoce dozrati v čase určitém, byla-li ale půda lépe vzdělána, dozraje ovoce dříve a jest rannější. V zahradě ženicha božského Ježíše Krista jest Maria Panna nejranějším stromem, přesvaté její tělo jest nejprůpravenější půdou, na níž před obecným časem ovoce nesmrtelnosti dozrává.“ Panenská čistota Rodičky Boží má do sebe zvláštní síly neúmorné a nerozkladné, duch i tělo její byly vždy v plné shodě vespolečné a zároveň v plné srovnalosti s vůlí Ježíše Krista, a jelikož svaté tělo a svatá duše Rodičky Boží vespolečné v ustavičné souladnosti byly, nemohl Kristus Ježíš na dlouho nechat nejblahoslavenější tělo Matky své v hrobě bez duše, nýbrž slušelo se, aby je brzy oživil a vzkřísil a pak vzkříšené slávou nesmrtelnosti ve stanech věčných ozdobil.

Proslulý malíř Rafael vymaloval obraz nanebevzetí Panny Marie; na obraze tom stojí sv. apo-

štolové okolo hrobu nejsvětější Panny a dívají se tam do něho, hrob jest otevřený, avšak prázdný, není v něm blahoslaveného těla Rodičky Boží, za to však vyrůstají na půdě posvátného hrobu překrásné lilie; jejichž sněhobílé korunky při sluneční záři půvabně se lesknou. Na tvářích svatých apoštolů jest patrné, že všickni půvabem a krásou kvítků liliových blaženě jsou opojeni a že se nad vzkříšením těla Rodičky Boží vespolek radují.

Radostná víra, že Rodička Boží z mrtvých vstala a na nebe vzata byla, musí každého křesťana a zvláště zbožného ctitele Matky Páně blaženě potěšiti. Po Ježíši Kristu jestiž Ona nejprvnější v řadě vzkříšených a na Ní ukázal nám Pán Ježíš, co i s námi někdy se stane. Od Krista Ježíše v slávě nebeské kralujícího vychází hojný proud slávy na Rodičku Boží, a od Rodičky Boží poplyne jedenkrát sláva nebeská i na nás. Kdy hodina naší slávy, našeho slavného vzkříšení přijde, kdož by mohl říci, tolik jest jisto, že hodina ta šťastná přijde, neboť Otec náš, Otec budoucího věku, Ježíš Kristus a Matka naše, Matka živých již jsou oslaveni — a bez dítek jejich, kdyby ony neměly býti také oslaveny, nebyla by vůle Páně naplněna. „Tat jest vůle Boží, aby nikdo z těch, kteří v Ježíše Krista věří, nezahynul, ale aby měli všickni život věčný“.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

30. května.

Nanebevzetí nejsvětější Panny Marie.

Ve svátek radostného nanebevzetí Rodičky Boží prozpěvuje Církev sv. v hodinkách ranních takto: „Blahoslavená jsi Panno Maria, Boží Rodičko, která jsi uvěřila Pánu; vše, co Tobě bylo praveno, na Tobě se naplnilo. Ejhle; Ty jsi povýšena nad kůry andělské, oroduj za nás u Boha, Pána našeho.“ Při tom radostném volání opětuje Církev svatá osmkrát: „O Maria! Ty jsi nad kůry andělské povýšena.“ V těchto slovech jest obsaženo všecko učení Církve svaté o slávě Rodičky Boží na nebi. Tím, že nejblahoslavenější Panna Maria nad zástupy blahoslavených duchův andělských jest povýšena, jest učiněna na nebi tou nej přednější a nejprvnější. Ona předchází veškeru vítězí Církve jako Paní a Královna, a protož svatí Otcové obracejí na Rodičku Boží slova žalmisty Páně: „Stála královna tobě po pravici v oděvu pozlaceném, ozdobena rozličností.“ Jako jest Pán Ježíš na pravici Otce svého, tak jest Maria Panna na pravici Syna svého, Ježíše Krista. Po trůnu Ježíše Krista jest její trůn nejbližší trůnu Božímu, a protož volá svatý Anselm: „O Maria! nad tebou nevidím jiného nežli Boha samého, a vše, co není Bůh, jest pod tebou.“ A tak musí býti, neboť nižádný

tvor boží ani na nebi ani na zemi neobdržel tolik milosti jako nejsvětější Rodička Boží. Milost jest símě a zárodek skryté slávy nebeské, a všechna sláva nebeská měří a váží se měrou milosti boží.

Maria Panna přišla do nebe s plností milosti a tedy má tam plnost slávy, její milosti na tom světě převýšily všechny jednotlivé milosti, které všem ostatním tvorům po dílech byly uděleny. Maria Panna měla nejprve „Plnost milosti prvotní“, té milosti, kterou Bůh prvnímu člověku Adamovi byl daroval, stvořiv ho ve svatosti a spravedlnosti, přijav ho za syna svého, avšak Adam zhřešil, a v týž den, co zhřešil, ztratil tyto přednosti a milosti, a pozbyl přátelství Božího. Maria Panna obdržela při svém neposkvrněném Početí ztracené dary svého prvního otce Adama, a chovala je neporušeny až do smrti své. Ona, nejmilější Přítelkyně Boží, byla těmi dary milosti boží skvěle okrášlena v den svého nanebevzetí, a ukázala se u brány nebeské před Bohem nejsvětějším jako jediný požehnaný tvor, který nikdy a nižádným hříchem na světě nebyl poskvrněn.

Maria Panna obdržela dále druhou Plnost milosti boží, když jí archanděl Gabriel zvěstoval, že se stane Matkou Syna Božího, a tato milost zvláštní vymáhala pro Ni v den nanebevzetí jejího novou slávu u brány nebeské. Mateřství Božské nejblahoslavenější Panny Marie bylo v den nanebe-

vzetí jejího dle úradků Nejsvětější Trojice veškerému nebi v nejskvělejší velebnosti zjeveno. Konečně Maria Panna měla v sobě Plnost milosti vykoupení. Ježíš Kristus zemřel za Matku svou tak, jako zemřel za všechny lidi, ano On pro ni vyhradil nejlepší část z užitků své přehořké smrti na hoře Kalvarii, a dříve než-li milosti jeho spásy na všechny lidi rozlévati se začaly, spojil je v Srdci Matky své, aby ona je rozdávati mohla všem křesťanům jako dítkám svým.

Maria Panna objevila se tedy v den své vítězoslávy, v den svého nanebevzetí před trůnem Božím se vší plností milosti, a udivení vítali ji blahoslavených duchů řádové v stanech nebeských, vidouce, jak plnost milosti její proměňuje se v plnost slávy její.

K plné milosti Marie Panny připojil se zářný lesk jejích zásluh. Milost uvádí nás do nebe, a zásluhy naše vykazují nám místo v nebi. Každý Svatý jest na nebi odměněn dle stupně a míry zásluh, kterých sobě ctností svou zde na světě dobyl. Kdo chce náležitě posouditi, jaké jeho zásluhy na nebi budou, praví sv. Tomáš Aquinský, ať obrátí zřetel k lásce té, která jej ke všem činům a skutkům vzbuzovala, pak k velikosti a množství skutků, které vykonal. V každém tom ohledu předčí nejsvětější Matka Páně jediná všechny Svaté, co jich na světě bylo, a nyní na nebi jest. Ona

milovala Boha s tím nejčistším úmyslem, s tou největší vroucností, a s nepřekonatelnou stálostí a vytrvalostí. Ona obětovala nejdražšího Syna svého na kříži za spásu pokolení lidského; vychovávala Ježíši Kristu první pokolení křesťanské, milující Boha Srdcem, které nad srdce serafínů ohněm nejvroucnější lásky plápolalo, a protož zaskvěla se nejzářnější koruna na hlavě její v slávě nebeské.

Blažená jest to radost pro nás, že víme, že Rodička Boží na nebe byla vzata, a že tam jako Královna sedí na pravici Syna svého Ježíše Krista, a že veškeré nebe vzdává jí po Bohu tu nejpřednější čest a chválu. Kdo jiného miluje, raduje se ze štěstí jeho, a přeje mu ještě většího štěstí. Marii Panně dostalo se nejvyšší blaženosti nebeské, Bůh ji obdařil tou nejhojnější měrou věčné slávy, a protož ani nám nelze více slávy Rodičce Boží přát, a udivení jenom pocítujeme, že Ona na nebi tou nejblaženější a nejslavnější jest. Ačkoliv neumíme dobře sobě představit, co nebe jest, jaká radost nás tam očekává, a jaké ty poklady budou, které nám Ježíš Kristus jakožto věčné dědictví přislíbil, přec tolik víme, že Bůh chce, abychom do nebe se dostali a tam věčně blaženi byli.

Duše naše po nebeských radostech roztoužená vidí již napřed, ač ještě na tom světě jest, nebe své, a to nebe její jest Ježíš Kristus, Maria Panna a pak svatí a světice Boží. Ježíš Kristus jest nebem

duši, která svatou touhou po nebeských radostech jest roztoužena. Tato duše, milujíc Ježíše Krista, jest osvěcena blaženým světlem, a zakouší v hlubinách útrob svých těch nejsladších radostí, ona přijímajíc Ježíše Krista v Nejsvětější Svátosti oltářní, sdílí s nejsvětějším Srdcem Páně důvěrnosti nejtajnější a rady nejmodřejší, ona hostíc Božského Spasitele v srdci svém, plesá v Bohu, a požívá rajskeho odpočinku. Této duši jest Ježíš Kristus nejdražším pokladem, jemu ona náleží celá na věky.

Po Ježíši Kristu jest Maria Panna blaženým nebem té duše, která po nebeských radostech jest roztoužena. Čistá duše, milujíc Rodičku Boží jako Matku svou, a prokazujíc jí úctu dětinskou, pociťuje při každém pomyšlení a vzpomenutí na nejblahoslavenější Pannu Marii přeblaženou radostí a rozkoš v srdci svém, ona se ráda povznáší na perutích svatého rozjímání k výšinám nebeským, a často prodlévá dlouho u trůnu Královny všemocné v stanech nadvězdných, divíc se kráse a slávě její, a žásnouc nad mocí a velebností její. Svatá duše tato nezná jiné velebnější krásy.

Duši, po nebeských radostech roztoužené, jsou nebem svatí a světice Boží, kteří v životě tom podivuhodné skutky z lásky k Bohu vykonali, a kteří nyní jako nejmilejší přátelé Boží ustavičně čest a chválu Trojici Nejsvětější v nebesích vzdá-

vají. Tito věčně blažení miláckové Boží jsou zároveň duši zbožné nejupřímnějšími přátely, oni poznávajíce vůli Páně, za ni u trůnu Božího orodují, u vezdejších potřebách jí pomáhají, a hlavně o to pečují, aby svatě žila, šťastně zemřela, a do řad jejich v nebi počtena byla. Sv. Jarolím praví: „Přítel upřímný a věrný dlouho bývá hledán, sotva nalezen, a s tíží zachován. Tak platí o příteli na světě, o příteli na nebi platí jinak. Ten nebývá dlouho hledán, nýbrž bývá brzy nalezen, a snadno zachován. Naši přátelé nebeští nemění se u věrnosti své, oni, požívající věčné, nejsvrchovanější blaženosti v Bohu, nehledají žádného jiného dobra a blaha, oni se radují z našeho společenství a přátelství, a pobízejí nás, abychom jen dobrý boj bojovali, víru až do konce života zachovali, a tak nevadnoucí korunu nebeské slávy sobě zasloužili. Láska k Pánu Ježíši, k nejsvětější Matce Páně, a k svatým a světicím Božím činí křesťanu radosti rajske zde na zemi, obcování jeho jest v nebesích, a den smrti jeho bude dnem nanebevzetí duše jeho.

Oroduj za nás atd. viz str. 14.



31. května.

María Panna, Královna nebeská zjevila se ve své slávě svatému Janu, apoštolu a miláčku Páně na ostrově Pathmos.

Blažený příbytek na hoře Sionské, kde Rodička Boží dvacet let se svatým Janem, miláčkem Páně přebývala, byl osiřelý. Na tom místěčku, kde nejblahoslavenější Panna svatě se modlila, a sladce v Pánu zesnula, často kleče, modlil se opuštěný apoštol Páně, a připomínal sobě přeblaženého skonání Matky Boží. Hořce i sladce zalkalo vždy srdce jeho, když se ona poslední hodina opětovala, v kterou se rozloučil s nejmilovanější Matkou svou, a mocná síla rozprouděné lásky vděčné pudila jej ven k hrobu, v němž blahoslavené tělo její bylo uloženo. Avšak nebylo mnoho těch dnů, co hrobový kámen svaté tělo Matky Boží přikrýval, nastal brzy onen památný den, kde oslavené tělo Rodičky Boží s nejblahoslavenější duší její se spojilo, a zázračnou mocí Boží na nebe bylo vzato. Tím byla i ta nejposlednější péče sv. Jana, kterou ještě měl o pohřbené tělo Matky Páně, dokončena, a spolu bylo i jeho věrné povolání dokončeno, mohl říci, jako řekl svatý Josef, pěstoun Páně: „Otče! poklad Tvůj, ježž jsi mně svěril, věrně jsem ochránil.“

Nyní pohlížel často sv. Jan k výšinám nebeským, a uvažoval velebnou slávu Rodičky Boží v blažených stanech věčných, přecho modlilo se zbožné srdce jeho: Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší.

Svatý apoštol Jan žil až do konce prvního století, a svítil dlouho jako jasná hvězda na obzoru veškeré Církve svaté. Ježíš Kristus udělil mu milost vysokého věku, a jelikož všecky ostatní svaté apoštoly přežil, rozšířilo se mínění, že ani neumře. Ještě několik let po smrti Rodičky Boží zůstal v Jerusalemě, potom zvolil sobě za stálé sídlo své město Efesus v Malé Asii, kde již dříve svatý apoštol Pavel víru křesťanskou byl kázal. Zde pracoval sv. Jan s velikým požehnáním Božím až do 100. roku po Kristu Pánu, a Bůh nejvyšší prozřetelný povolal jej právě do těch krajin, kde velmi nebezpečné bludy kacířské záhy se objevily. Z Efesu psal svatý Jan tři útěchyplné listy, v nichž jako čistý panic a miláček Ježíše Krista učení o lásce Boží vykládá, a v tomž městě napsal také své evandélium, v němž o věčném počátku Slova Tělem učiněného, a o velebných řečích Pána Ježíše s takovou věrností upřímnou vypravuje, že se zdá, jakoby člověk řeči tyto z úst božského Spasitele slyšel. V Efesu byl sv. Jan vůdcem a učitelem lidu věřícího, otcem jáhnů, kněží a bi-

skupů slavných, jako byl Papias, sv. Ignac z Antiochie, sv. Polykarp Smyrnenský.

Svatému Janu dostalo se každého vzácného názvu, kterým Církev svatá své uctěné miláčky oslavuje a ozdobuje. On nejen panicem, učeníkem a apoštolem Páně se nazývá, nýbrž také mučeníkem a prorokem božím. Svatý Jan byl mučeníkem Páně, a pil z hořkého kalicha Ježíše Krista, jak o tom hodnověrné podání vypravuje. Bylť za času císaře Domiciana v Římě do sudu s vařícím olejem vhozen, při tom však neutrpěl žádných popálenin, a zůstal všecek osvěžený a omlazený. Také velikým prorokem byl sv. Jan, miláček Páně, neboť Ježíš Kristus odhalil před duchem jeho temný závoj, který nejposlednější události království božího, čili Církve svaté, zahaluje, ukázal mu nový Jerusálém, královský trůn Boha Otce, příbytky nebeské, knihu života, a nesčetný zástup vyvolených miláčků božích, kteří stojí před trůnem božského Beránka. Sv. Jan zalétal jako silný orel k výšinám nebeským a viděl tam všecku blaženost, slávu a krásu v nejvelebnější jasnosti.

II. Z Říma byl svatý Jan vypověděn do vyhnanství na smutný ostrov Pathmos, a zde táhl se dlouhý řetěz bolestného utrpení, bídy a strasti, avšak také zde právě dostalo se mu útěchy prorockého zjevení, píšeť o tom ve svém Zjevení takto: „Já Jan, bratr váš a oučastník v soužení i v krá-

lovství, i v trpělivosti v Kristu Ježíši, byl jsem na ostrově, který slove Pathmos, pro slovo boží a svědectví Ježíšovo. Byl jsem u vytržení ducha v den Páně.“ Mnoho viděl duch prorocký svatého Jana na ostrově Pathmos, avšak žádné vidění nepůsobilo mu tolik radosti a slasti, jako když se mu ukázala Matka Páně ve své nebeské slávě jako Královna. Sv. apoštol praví: I ukázalo se mně znamení veliké na nebi: „Žena, oděná sluncem a měsíc pod nohama jejíma, na hlavě její koruna dvanácti hvězd,“ Sv. Jan, jsa na opuštěném a smutném ostrově u vyhnanství, rozpomínal se v trudných dobách na přeradostné, pospolitě přebývání s Rodičkou Boží na hoře Sionské, na mocnou a předobrotivou Matku svou na nebi, a právě tu, když velice smuten a zkormoucen byl duch jeho, dostalo se mu blaženého vidění a patření na slávu Královny nebeské. On viděl ženu, oděnou sluncem, měsíc byl pod nohama jejíma, a na hlavě její byla koruna dvanácti hvězd.

Svatý Jan u vidění tom ihned poznal Rodičku Boží, on viděl, jak Ježíš Kristus, Slunce Spravedlnosti, ji celu odívá září nebeskou on viděl, jak Církev bojující a trpící u nohou jejích se modlí, a pak posléz jak překrásná koruna dvanáctera hvězd, to jest Církev vítězí v nebi čest a chválu jí vzdává. Maria Panna spojuje kolem trůnu svého nebeského veškeru Církev Ježíše Krista, bojující

trpící a vítězí. My náležíme té Církvi, která bojuje tuhý boj se světem, tělem a ďáblem, a potřebujeme s hůry pomoci a posily, abychom v boji tom těžkém zvítězili. U nohou Královny nebeské můžeme vyprositi sobě vítězství nad nepřátely spasení svého, Ona nás obleče v odění boží, abychom mohli odolati v den zlý a ve všem dokonali státi až do konce života svého, Její všemocné orodování uvede nás tam, kde hlavu její kráší koruna dvacítera hvězd, a kde Slunce věčné slávy Ji celou odívá.

Svatý Bernard volá takto: O Maria! Matko veškerého světa, k Tobě zdviháme ruce, oči a srdce svá. K Tobě vysíláme prosby své, lkající a pláčící, v tomto slzavém údolí. O Matko naše! shlédni s výšin nebeských očima milosrdenství na prosby naše, otevři nám bránu Srdce svého, k Tobě se utíkáme ze všech končin světa, u Tebe hledáme ochrany, a skrýváme se u Tebe před hněvem Božím. Ó milostivá, ó přívětivá, ó přesladká Panno Maria! posilni nás slabé, ujmi se nás bídnych a pohaněných, vysvobod' nás ze všeho nebezpečení, a vyžádej nám milost u Ježíše Krista, Syna svého, jenž nemocným se učinil, aby naše nemoci zhojil, a za nás umřel, aby nás od věčné smrti vykoupil. Ty vládneš srdcem jeho, a promluv jen, o Paní naše, Syn Tvůj vždy Tě vyslyší, a udělí nám, začkoli Ho prositi budeš. Vzávej jeho nejsvětější Jméno nad námi, a olejem milosrdenství božího

budou duše naše pomazány, budeme nové stvoření,
a novým srdcem budeme Tebe velebiti, novou písní
Tebe chváliti a oslavovati, konečně ať blahosla-
veným obyvatelům věčného města Božího se do-
staneme, kde s Tebou, ó Královno nebeská! slaviti
budeme slavnosti blaženého odpočinku věčného.

Oroduj za nás atd. Viz str. 14.

Blahoslavená Panno, Matko milosti!
Nedej v hříších umříti bez lítosti.
Poslední ať jsou slova má:
Ježíš, Maria, Josef, Joachim, Anna.



Litanie Loretanská.

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče, s nebes Bože,

smiluj se nad námi!

Synu, Vykupiteli světa, Bože,

smiluj se nad námi!

Duše svatý, Bože,

smiluj se nad námi!

Svatá Trojice, jeden Bože,

smiluj se nad námi!

Svatá Maria, oroduj za nás!

Svatá Boží Rodičko, oroduj za nás!

Svatá Panno panen, oroduj za nás!

Matko Kristova,

Matko Božské Milosti,

Matko nejčistší,

Matko nejčistotnější,

Matko neposkvrněná,

Matko neporušená,

} Oroduj za nás!

Matko přemilá,
Matko předivná,
Matko Stvořitele,
Matko Spasitele,
Panno nejmodřejší,
Panno etihodná,
Panno slavná,
Panno mocná,
Panno dobrotivá,
Panno věrná,
Zrcadlo spravedlnosti,
Stolice moudrosti,
Příčino naší radosti,
Nádobo duchovní,
Nádobo počestná,
Nádobo vznešené pobožnosti,
Růže duchovní,
Věže Davidova,
Věže ze slonových kostí,
Dome zlatý,
Archo úmluvy,
Bráno nebeská,
Hvězdo jitřní,
Uzdravení nemocných,
Útočiště hříšníků,
Potěšení zarmoucených,
Pomocnice křesťanů,
Královno andělů,

Královno patriarchů,	} Oroduj za nás!
Královno proroků,	
Královno apoštolů,	
Královno mučeníků,	
Královno vyznavačů,	
Královno panen,	
Královno všech svatých,	
Královno bez poskvrny hříchu prvotního počatá,	
Královno svatého růžence,	

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa,
odpuť nám, Pane!

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa,
uslyš nás, Pane!

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa,
smiluj se námi!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Zdrávas Maria.

Pod ochranu Tvou se utíkáme, svatá Boží Rodičko! prosbami našimi nezhrdej v potřebách našich, ale ode všech nebezpečností vysvoboď nás vždycky, ó slavná a požehnaná Panno Maria! Paní naše, prostřednice naše, orodovnice naše! se Synem

svým nás smiř, Synu svému nás poroučej, Synu svému nás obětuj!

W. Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko!

B. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových!

Žádáme Tě, ó Bože! popřej nám zdraví těla i duše služebníkům svým, abychom skrze slavnou přímluvu nejsvětější Panny Marie od přítomného soužení sprostěni, tam ale věčným potěšením obveseleni byli.

W. Oroduj za nás, sv. Josefe!

B. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových!

Rač nám, prosíme Pane! na přímluvu ženicha své nejsvětější Rodičky pomoci, by nám, čeho naše nedostatečnost dosáhnouti nemůže, jeho přímluvou uděleno bylo, jenž jsi živ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého, Bůh na věky věkův. Amen.

Zdrávas Královno! Matko milosrdenství, života, sladkosti, naděje naše, buď zdráva! K Tobě voláme, vyhnání synové Evy, k Tobě vzdýcháme lkající a plačící v tomto slzavém údolí. I protož orodovnice naše, obrať k nám své milosrdné oči! a Ježíše, který jest požehnaný plod života Tvého, nám po tomto putování ukaž, o milostivá, o přívětivá, o přesladká Panno Maria!

V. Orobuj za nás, svatá Boží Rodičko!

B. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Bože, jenž jsi blahoslavené Panny a Matky Marie tělo i duši, by hodným Syna Tvého příbytkem býti zasloužila, působením Ducha svatého připraviti ráčil, dejž, bychom památku její radostně slavíce, i její laskavou přímluvou od všeho nám hrozného zlého i od věčné smrti osvobozeni byli, skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, který s Tebou živ jest a kraluje v jednotě téhož Ducha svatého, Bůh na věky věkův. Amen.

P í s e ň.

Tisíckrát pozdravujeme Tebe,
O Matičko Krista Ježíše!
Ty jsi okrasou celého nebe,
Tobě se koří celá říše;
Ty jsi po Bohu ta nejprvnější,
Tobě čest a chválu nej přednější
Andělé a svatí vzdávají,
Královnou Tebe nazývají.

Přispěj nám také, o Matko naše!
Všickni vroucím srdcem žádáme;
Tys jediné útočiště naše,
Po Bohu nad Tebe nemáme;

Ať chvalozpěv Tobě prozpěvovat
 Můžem, Tvoje jméno zvelebovat;
 Tak jak Tobě patří po Bohu,
 Chceme Tě chválit každou dobu.

Nebo Stvořitel nebes i země
 Za svůj stánek Tebe vyvolil,
 Když přijal člověčenství na sebe,
 V Tvůj panenský život se vložil:
 Ježíš Kristus, Syn Boha živého,
 Moudrost tajemství prevelikého,
 Přehořkou smrt kříže podstoupil,
 Nás od věčné smrti vykoupil.

Ty jsi na Sionu utvrzená,
 Přebýváš v městě posvěceném;
 Dříve než's byla na svět zrozená,
 Poctěna jsi v lidu uctěném.
 Již požíváš věčné blaženosti,
 Kteráž připravena od věčnosti
 Byla Ti od Boha věčného,
 Otce, Syna, Ducha svatého.

Zdrávas schránko Boha nejvzácnější,
 Zdrávas Panno neporušená,
 Tys chrám Trojice nejdůstojnější,
 Již od věčnosti vyvolená.
 Ty jsi nad slunce, měsíc světlejší,
 Paní a Královno nejsvětější,

Ty jsi jistá brána nebeská,
Mocná královno archandělská.

Kdož by mohl všecku slávu Tvoji
Zde na světě perem vypsati,
Kterouž Syn Tvůj jen pro lásku svoji
Ráčil Tobě na nebi dáti!

Byť celého světa jazykové
Chtěli chválu mluvíti o Tobě:
To by vše ještě nic nebylo,
Co by k Tvé chvále postačilo.

Před Tvým obrazem, o Matko Páně!
Chceme prosby naše skládati;
Zachovej nás vždycky v své ochraně,
Kdykoliv Tě budem žádati.
V nouzi, v zármutku, v kříži, v trápení
Vyžádej u Boha potěšení;
O račiž nám svojí přímluvou
Vždy štědře býti nápomocnou.

Vypros víru, naději a lásku,
V ctnostném životě setrvání;
Odvrať od nás hlad, mor, též i válku,
Dej šťastné života skonání!
Když přísnost soudce spravedlivého
Odtud z tohoto světa bídneho
Ráčí nás k soudu povolati,
Tenkrát, Matko, rač nás zastati.

Píseň nejblahoslavenější Panny Marie.

Velebí duše má Hospodina,
A zplesal duch můj v Bohu spasiteli mém.

Že shlédl na ponížení dívky své; nebo aj, od
této chvíle blahoslavenou mne nazývati budou
všickni národové.

Neboť veliké věci mi učinil ten, jenž mocný
a jehož jméno svaté jest.

A milosrdenství jeho od pokolení až do po-
kolení bojícím se jeho.

Učinil moc ramenem svým, rozptýlil pyšné
v mysli srdce jejich.

Ssadil mocné s stolice, a povýšil ponížených.

Lačné nakrmil dobrými věcmi, a bohaté pustil
prázdné.

Ujal se Israele služebníka svého, rozpomenuv
se na milosrdenství své, jakož byl mluvil k otcům
naším, k Abrahamovi a semeni jeho na věky.

Sláva Otci i Synu i Duchu sv., jakož bylo na
počátku, nyní i vždycky až na věky věkův. Amen.



OBSAH.



	Strana
Předmluva	3
I. května. Maria Panna při nanebevstoupení Páně	5
II. května. Panna Maria při seslání Ducha sv. .	15
III. května. Maria Panna a svatý Jan syn její .	23
IV. května. Sv. Jan a Maria Panna, matka jeho	31
V. května. Dům sv. Jana	39
VI. května. Maria Panna a Církev Jerusalémská	48
VII. května. Maria Panna a svatý Petr	56
VIII. května. Maria Panna a svatý evandělita Lukáš	65
IX. května. Maria Panna a svatý evandělita Jan	74
X. května. Přátelé Marie Panny na hoře Sionské	83
XI. května. Maria Panna a vdovy Jerusalémské .	93
XII. května. Maria Panna a panny Jerusalémské .	99
XIII. května. Maria Panna a dívky Jerusalémské .	108
XIV. května. Maria Panna a chudí Jerusalémští .	118
XV. května. Maria Panna v chrámě Jerusalémském při modlitbách veřejných	127
XVI. května. Maria Panna se modlí a rozjímá . .	135
XVII. května. Maria Panna jest Mši sv. přítomna .	144
XVIII. května. Maria Panna jest u Stolu Páně . .	150
XIX. května. Maria Panna jest u Stolu Páně . .	156
XX. května. Svaté Přijímání Marie Panny a naše svaté přijímání	164
XXI. května. Maria Panna klaní se Nejsvětější Svá- tosti oltářní	171

XXII. května.	Maria Panna zpomíná při Oběti mše sv. na své zemřelé přátely, a zvlášť na panického chotě svého sv. Josefa, pěstouna Páně	179
XXIII. května.	Maria Panna koná cestu křížovou . .	186
XXIV. května.	Maria Panna žehná pracem sv. apoštolů	194
XXV. května.	Maria Panna doprovází sv. Štěpána k hrobu	201
XXVI. května.	Maria Panna má podíl v obrácení sv. Pavla a setníka Kornelia, a truchlí nad smrtí sv. apoštola Jakoba . .	208
XXVII. května.	Rozptýlení přátel nejsvětější Panny Marie	216
XXVIII. května.	Stáří Panny Marie	223
XXIX. května.	Smrt nejsvětější Panny Marie a slavné Vzkříšení její	231
XXX. května.	Nanebevzetí nejsvětější Panny Marie	238
XXXI. května.	Maria Panna, Královna nebeská zjevila se ve své slávě sv. Janu, apoštolu a miláčku Páně na ostrově Pathmos	244
	Litanie Loretanská	250
	Píseň: Tisíckrát pozdravujeme Tebe	254
	Píseň nejblahoslavenější Panny Marie	257

